Cena egz. 20 groszy

Dziś w numerze: Blokada Brdy...

14 stron.

DZIENNIK BYDGOSKI

Do „Dziennika“ dołączamy co tydzień: Tygodnik Sportowy i Dodatek powieściowy. Redakcja otwarta od godziny 8—12 przed południem i od 4—7 po południu. Oddział w Bydgoszczy, ul. Dworcowa 5. Przedstawicielstwa: w Toruniu, ul. Mostowa 17 — w Grudziądzu, ul. Toruńska 22 w Inowrocławiu, ul. Toruńska 2 w Gdyni, Skwer Kościuszki 24, I ptr.

Przedpłata wynosi w ekspedycji i agenturach 2.95 zł. miesięcznie, 8.85 zł. kwartalnie; przez pocztę w dom 3.34 zł. miesięcznie, 10.00 zł. kwartalnie. Pod opaską: w Polsce 6.95 zł., zagranicę 9.25 zł. miesięcznie. Redakcja i Administracja w Bydgoszczy, ulica Poznańska 12/14. Rękopisów niezamówionych nie zwraca się.

Telefony: Redakcja 3316, 3326, Administracja 3315 — Oddział w Bydgoszczy 1299. | Założyciel Jan Teska. | Telefony Przedstaw.: Toruń 1546, Grudziądz 1294, Gdynia 1460, Inowrocław 420.

Numer 106 | BYDGOSZCZ, wtorek dnia 11 maja 1937 r. | Rok XXXI.

Zjazd adwokatów polskich

żąda ograniczenia liczby adwokatów żydowskich i zamknięcia dopływu żydów do adwokatury.

(Od naszego współpracownika warszawskiego).

Warszawa, 10 maja.

Okazuje się, że hasło konsolidacji, celem spełnienia ściśle określonych zadań państwowych lub narodowych, nie trudno jest urzeczywistnić. Dosadny przykład dali nam **adwokaci polscy.** Skonsolidowali się oni mimo najprzeróżniejszych różnic partyjnych i światopoglądowych, gdy postawiono im przed oczyma konkretne zadanie: **spolszczenia adwokatury** i wydobycia jej z pod przemożnej okupacji żydowskiej. Na tej płaszczyźnie została dokonana właśnie **konsolidacja** i pod powyższymi hasłami odbył się wczoraj w Warszawie **wielki zjazd adwokatów polskich** ze wszystkich zakątków Rzeczypospolitej który obradował przy udziale przedstawiciela ministerstwa sprawiedliwości p. **wiceministra Chełmońskiego,** gdyż minister Grabowski znajduje się w przededniu wyjazdu z oficjalną wizytą do Niemiec. (10. bm.).

Już w przeddzień zjazdu prsaa żydowska dawała wyraz swemu oburzeniu, że w zjeździe udział bierze wiceminister sprawiedliwości, a więc „że w promieniu autorytetu władz odbywa się zjazd antyżydowski — „żydożerczy“. Nic im to jednak nie pomoże, gdyż **zrozumienie konieczności walki z żydostwem jest dziś coraz bardziej powszechne.**

Zjazd warszawski poprzedziło uroczyste nabożeństwo w katedrze św. Jana, odprawione w asyście licznego duchowieństwa przez **ks. Bączkiewicza.** Podniosłe przemówienie wygłosił złotousty **ks. biskup Szlagowski.**

Otwarcie obrad nastąpiło w wielkiej sali Rady Miejskiej na warszawskim ratuszu. Obecni byli: wicemin. Chełmoński, prezes Sądu Najwyższego i Najw. Trybunału Administracyjnego, szefowie departamentów, przedstawiciele magistratury, organizacyj pracowniczych, przedstawiciele sejmu oraz przedstawiciele Naczelnej Rady Adwokackiej.

Zaznaczyć należy, iż zebrani uchwalili wysłać depesze hołdownicze nie tylko do Pana Prezydenta i marszałka Śmigłego-Rydza, ale też do ks. ks. kardynałów Hlonda i Kakowskiego.

Otwarcia zjazdu dokonał adw. Cezary Ponikowski. Przewodniczącym zjazdu został wybrany adw. Rowiński z Krakowa, a do prezydium weszli delegaci Zw. Adwokatów Polskich ze wszystkich miast Rzeczypospolitej.

W części oficjalnej zabrał głos **wiceminister Chełmoński,** który obszernie mówił o wniesionym do Izby projekcie reformy postępowania karnego, oświadczając, że rząd życzliwie rozpatrzy krytykę, jakiej projekt będzie poddany przez organizację adwokatury. Opowiedział się również i w tym kierunku, że dbałość o godność stanu adwokackiego musi być nie tylko troską adwokatury, lecz jest zadaniem o niepomiernie ogólniejszym znaczeniu. Palestra posiada swe urzędowe korporacje i organizacje, mające na celu utrzymanie powagi stanu. Właśnie taką organizacją m. in. jest Zw. Adwokatów Polskich.

Imieniem Naczelnej Rady Adwokackiej przemawiał adw. Nowodworski, im. miasta Warszawy p. wiceprezydent Olpiński i im. młodych prawników p. Doberski.

Główny referat pt.

„Polskość adwokatury a dobro Rzeczypospolitej“

wygłosił adw. Bielawski, którego przemówienie powitano hucznymi oklaskami.

Przedstawiwszy zadanie i rolę adwokatury, prelegent podał dane statystyczne, z których wynika, że **adwokatów w Polsce jest 7.189, w tym żydów 3.806,** co stanowi około 53 procent. Stosunek liczb poszczególnych narodowości wśród aplikantów jest **jeszcze niekorzystniejszy dla żywiołu polskiego.**

Dla stopniowego przywrócenia właściwego stanu przedstawicieli poszczególnych narodowości w adwokaturze bez naruszenia praw nabytych i popełniania niesprawiedliwości w stosunku do jednostek, niezbędne są — według prelegenta — następujące zarządzenia ustawodawcze:

1. Postanowienie, że ilość przedstawicieli poszczególnych narodowości w adwokaturze nie może w zasadzie przekraczać procentowego stosunku tej ludności do ogółu mieszkańców Polski, wykazanego podług ostatniego urzędowego spisu ludności.

2. Zawieszenie przyjmowania do adwokatury i aplikantury adwokackiej kandydatów narodowości żydowskiej w tych izbach adwokackich, w których ilość adwokatów, względnie aplikantów żydów przekracza powyższą normę.

3. Za żydów w rozumieniu postanowienia 2-go winny być uważane osoby zrodzone w wyznaniu mojżeszowym, natomiast na własne żądanie nie będą uważane za żydów jednostki, odznaczone polskimi odznaczeniami za waleczność, jednostki, które walczyły na froncie w wojsku polskim, jako ochotnicy, wreszcie jednostki wybitnie zasłużone dla polskiej nauki, prawa, lub też samorządu adwokackiego.

4. Aplikanci adwokaccy żydzi, dla których po zakończeniu stażu nie znajdzie się w ciągu 2 lat wolnego wakansu w adwokaturze, podlegają skreśleniu z list aplikantów adwokackich.

5. Projekt nowego prawa o adwokaturze, zachowując nienaruszalną zasadę samorządu i wybieralności władz samorządowych, powinien zawierać skuteczną gwarancję, że **większość we wszystkich władzach samorządowych należeć będzie do adwokatów-Polaków.**

Następnie z kolei referat wygłosił **adw.**

(Ciąg dalszy na stronie 2-ej).

Członkowie Z. N. P. opuszczają szeregi.

Skutki procesu „Dziennika Bydgoskiego“ z Zw. N. P.

Kcynia. (ks) **Wniebowstąpienie zwołał Chrześcijański Związek Nauczycieli organizacyjne zebranie, zapraszając na nie byłych członków Z. N. P. Zebranie to zaszczycili swą obecnością ks. dziekan Zenkteler z Smogulca i Filipiak z Panigrodza oraz delegat Związku. Po bardzo treściwym referacie delegata Związku rozwinęła się żywa dyskusja potępiająca wyczyny Z. N. P., to też wszyscy zebrani uchwalili solidarnie wstąpić w szeregi Chrześcijańskiego Związku Nauczycieli. Podkreślić wypada, że mimo ulewnego deszczu zjechało się przeszło 20 nauczycieli z najodleglejszych wiosek. Oby ten zdrowy odruch przejęły inne gniazda.**

Zebranie odbyło się w lokalu p. Budziewicza o godz. 2-giej po poł. Dotychczasowo należał do Chrześcijańskiego Związku zarząd trzyosobowy, który z braku członków swych prac nie mógł kontynuować!

(Doniesienia naszego korespondenta nie opatrujemy żadnymi komentarzami. Wymowa tego faktu jest aż nadto wyraźna. Jesteśmy pewni, że przykład kcyński, będzie również i dla innych bodźcem

W związku z powyższą wiadomością wstrzymujemy się chwilowo z ogłoszeniem listy członków poszczególnych ogniw Z. N. P. Nie chcielibyśmy bowiem przez przedwczesne opublikowanie nazwisk nikogo z tych, którzy chcieliby zawrócić z źle obranej drogi, skrzywdzić. Wielu przecież zechce pójść śladem kcyńskiego przykładu. (red.).

Rocznica powstania cesarstwa włoskiego

W dniu wczorajszym Włochy obchodziły rocznicę powstania cesarstwa włoskiego. W ramach uroczystości odbyła się wielka parada wojskowa. Na zdjęciu widzimy Mussoliniego przed frontem oddziałów kolonialnych.

List z Warszawy.

Żałobna rocznica.

(Od własnego korespondenta „Dzien. Bydg.“)

Warszawa, 10 maja.

Warszawa, jako stolica kraju od szeregu dni przysposabiana jest do uroczystości żałobnych w drugą rocznicę zgonu Marszałka Piłsudskiego. Naczelny Komitet pracuje z wielkim poświęceniem i bez wytchnienia, ale też praca jego wydaje obfite owoce. Ramy uroczystościowe w miarę zbliżenia się pamiętnego dnia 12 maja coraz bardziej się wypełniają. Idą też coraz to nowe polecenia, zalecenia i przypomnienia.

Uroczystości te, projektowane i na dalsze lata będą miały podwójny cel: uczczenie pamięci Marszałka i sprawę wychowania narodu. Obóz pomajowy chce nadal wychowywać tłumy i stawia im przed oczy postać Marszałka. Obóz ten chce nadal opanowywać myśli i uczucia społeczeństwa. Dlatego też rozwinięto tak wielki aparat propagandowy i technikę wysokiej klasy. Wydano cały szereg odezw na ten dzień. Dla braku miejsca nie będziemy przytaczać licznych wyjątków. Komitet Naczelny wydał od siebie odezwę, w której przypomina narodowi testament marszałka Piłsudskiego.

„Przed dwoma laty strudzone pracą przestało bić serce Józefa Piłsudskiego — głosi odezwa. Skurczem bólu odpowiedziały miliony serc w Narodzie. Troską zasnuły oblicza. Prysł spokój o jutro, którym oddychał każdy, gdy losy państwa w jego ręku widział.

Dziś w jego naukach pragniemy znaleźć wskazania, jak spokój odzyskać, na czym poczucie naszej mocy zbiorowej ugruntować.

Zajrzyjmy w prawdziwą treść tego, co robił, a tam odpowiedź znajdziemy“.

Odezwa ta o testamencie Marszałka kończy się następująco: „Testament ten, w rocznicę zgonu przypomniany, niech na każdy dzień naszego życia wskazaniem będzie“. Należy przyznać, że tekst odezwy został przez autorów bardzo głęboko przemyślany i w kunsztowną formę przybrany. Robi też wrażenie.

Zaznaczyć też należy, że odzywają się i takie głosy, któreby chciały uroczystościom tym nadać na dalsze lata pewną stałą i niezmienną formę. Wtedy to ramy uroczystości żałobnych musiałyby być zmniejszone i ograniczone. Zwolennicy takiego poglądu są przekonani, że w ten sposób bardziej by się spopularyzował i utrwalił na stałe ten dzień żałoby. Ale są to tylko głosy odosobnione.

Kult dla zmarłego Marszałka jest bardzo żywy. Miałem właśnie w tych dniach sposobność oglądać wystawę pamiątek jednego z podwarszawskich pułków ułańskich. Cieszyłem się już naprzód, że danym mi będzie ją oglądać. I rzeczywiście, była ona dla mnie pewnego rodzaju rewelacją. Pragnę więc tylko kilka słów o niej powiedzieć. A więc: przed kasynem oficerskim widnieje płyta marmurowa, a na niej wyryty jest napis na wieczną rzeczy pamiątkę, że tu właśnie została pochowana „Kasztanka“, klacz Marszałka, na której odbywał swoje boje, znacząc granicę Państwa Polskiego. Jak wiadomo, skóra z „Kasztanki“ została zdjęta, wypchana i umieszczona w Muzeum, a tam przed kasynem pochowano resztę „Kasztanki“.

Przechodzimy do działu pamiątek. Na naczelnym miejscu widnieje fotel. spięty klamrami, aby nikt nie mógł na

(Ciąg dalszy na stronie 2-ej).

Załobna rocznica.

(Ciąg dalszy).

nim usiąść. Jest to fotel, na którym siedział Marszałek w dniu święta pułkowego. Przenosimy wzrok na gablotki. I cóż widzimy: napoczętą butelkę starego wina. Obok niej kieliszek niedopity z pozostałościami: złotego trunku. To wino i tym właśnie kieliszkiem pił Marszałek. Stwierdzić należy, iż pamiątki te zachowane są z wielką starannością.

Ale to jeszcze nie wszystko. Dopiero później zrozumiałem, czym jest wierna i wzruszająca pamięć żołnierzy dla swego wodza, bo na tym też uczuciu została osnuta — jak wiadomo — książka urzędującego premiera gen. Sławoj-Składkowskiego pt.: „Strzępy Meldunków". Otóż w jednej z gablotek umieszczona jest podkowa. Wcale nie pozłacana, ani też nie posrebrzana. Zwyczajna podkowa końska. Napis głosi, że jest to podkowa klaczy „Kasztanki". Wiarogodność powyższego stwierdzają liczne podpisy, umieszczone na pergaminie. I dalej, również na wieczną rzeczy pamiątkę zachowane jest kopyto konia. Podpisy gen. Wieniawy-Długoszewskiego, gen. śp. Dreszera Gustawa i wielu innych stwierdzają, że kopyto to należało również do „Kasztanki" Marszałka. Przyznaję, że zostałem oszołomiony tym wszystkim, co danym było mi oglądać. Byłem też, jako cywil zawstydzony: czy my cywile bylibyśmy zdolni do tak wielkiego kultu? Na pewno — nie.

H. R.

Rozruchy w Tuluzie.

Tuluza, 10. 5. (PAT). W czasie wczorajszych manifestacyj z okazji święta Joanny d'Arc doszło do **dość poważnych rozruchów w kilku punktach miastach. Padło około 20 rannych.** W chwili, gdy pochód zbliżał się do posągu Joanny d'Arc z tłumu **zaintonowano marsyliankę a jednocześnie padły wrogie okrzyki.** Pochód skierował się do centrum miasta.

Przed pomnikiem Jean Jaures'a **kontrmanifestanci starli się z czołem pochodu,** idącego z pod pomnika Joanny d'Arc. W starciu został **ranny komisarz policji.** Utworzyły się dwa pochody, jeden zwolenników „Action Francaise", a drugi partii społecznej francuskiej. Oba pochody skierowały się pod lokal „Action Francaise". W czasie drogi **wynikły nowe awantury,** przy czym pobito kilkunastu sprzedawców dzienników prawicowych. Policja aresztowała kilkunastu osobników tak z jednego, jak i z drugiego pochodu. Około południa **spokój został przywrócony.**

Niemiecka komisja badać będzie

przyczyny eksplozji na sterowcu „Hindenburg".

Do Ameryki wyjechała sterowcem niemiecka komisja, która ma zbadać przyczyny katastrofy, jakiej uległ sterowiec „Hindenburg". W skład delegacji wchodzą (z prawej ku lewej) dr Eckener, dr Dürr, porucznik Breithaupt.

Zjazd adwokatów polskich...

(Ciąg dalszy).

Leon Nowodworski pt. „Zadania związku adwokatów polskich w walce o polskość, poziom i stanowisko społeczne adwokatury".

Wywiązała się bardzo obszerna i niekiedy namiętna dyskusja. W myśl wygłoszonych referatów zjazd miał się domagać **wprowadzenia ustawowych ograniczeń przy przyjmowaniu żydów do adwokatury.** Z drugiej strony nie zadowolono się żądaniem tzw. „numerus clausus" dla żydów, a wysunięto dalej idące żądanie „numerus nullus" tj. aby żydów w ogóle nie przyjmować do adwokatury. Dyskusja przeciągnęła się do godzin popołudniowych dnia następnego.

W wyniku dyskusji w dniu wczorajszym zjazd adwokatów powziął następujące uchwały:

Sprawa polskości adwokatury nie jest jej sprawą wewnętrzną. **Racja stanu Rzeczypospolitej i interes narodu polskiego wymagają utrzymania polskiego charakteru adwokatury jako czynnika powołanego do spełniania ważnych funkcyj o charakterze państwowo-społecznym,** wywierającego ważki wpływ na kształtowanie się pojęć prawnych i etycznych społeczeństwa, na jego stosunek do wykonywania obowiązków publicznych oraz do sądów i urzędów.

Nieproporcjonalnie wielka w porównaniu z odsetkiem ludności żydowskiej w państwie, rosnąca od szeregu lat w coraz szybszym tempie liczba adwokatów żydów przekracza już dzisiaj połowę ogólnej liczby adwokatów w całym państwie a w szczególnych izbach adwokackich stanowi przytłaczającą przewagę. Taki stan godzi w istotny interes narodu i państwa, musi za tym ulec radykalnej zmianie.

Aby stan obecny nie uległ dalszemu pogorszeniu, konieczne jest **niezwłoczne zahamowanie dopływu żydów do adwokatury i do aplikacji adwokackiej.**

Ze sprawą uregulowania stosunku liczebnego żydów w adwokaturze łączy się nierozerwalnie **sprawa odpowiedniego unormowania dostępu młodzieży polskiej i żydowskiej na wydziały prawne uniwersytetów.**

Dla usunięcia obecnego nienormalnego składu adwokatury konieczne jest energiczne i solidarne współdziałanie zjednoczonej adwokatury polskiej, społeczeństwa polskiego i czynników państwowych.

Jako podstawa regulowania dopływu do adwokatury powinna być przyjęta zasada:

1. że **liczba adwokatów żydów nie może w zasadzie przekraczać procentowego stosunku ludności żydowskiej do ogółu ludności państwa,**

2. że **w izbach adwokackich, w których liczba adwokatów i aplikantów żydów przekracza powyższą normę, nastąpić musi niezwłocznie zamknięcie list adwokatów i aplikantów adwokackich dla kandydatów narodowości żydowskiej.**

Wskazana wyżej zasada przyjęta być powinna również za podstawę normowania dopływu młodzieży na wydziały prawne uniwersytetów.

Członkom Związku Adwokatów Polskich nie wolno podejmować się obowiązku patronów wobec aplikantów adwokackich żydów.

Należyta opieka nad polską młodzieżą adwokacką musi być stałym zadaniem Związku Adwokatów Polskich i jego członków.

Powstańcy zdobyli górę Sollube.

Walencja zaprowadza porządek w Katalonii.

Salamanka, 10. 5. (PAT). Komunikat głównej kwatery powstańczej głosi, że na froncie baskijskim **operacje na górze Sollube zostały uwieńczone całkowitym powodzeniem.** Ciężkie walki, które odbywały się wczoraj w masywie górskim w Sollube zakończyły się **zwycięskim uderzeniem powstańców,** którzy owładnęli stanowiskami przeciwnika i zniszczyli jego artylerię. Wojska powstańcze zajęły miejscowości Anchurraga, Truende, Goyenzabal, Manuas, Triton, Clazarreta, Abarrebegoa, Landogoicca i Iturrieta i **znajdują się obecnie w odległości 5 km od m. Munguia.**

Powstańcy zdobyli baterię dział 75 mm., wiele amunicji, granatów, karabinów i granatników. Wojska rządowe straciły ponad **300 zabitych i bardzo wielu jeńców.** Ze szczytu góry Sollube **wojska powstańcze panują nad okolicą w promieniu 20 km.**

Na froncie madryckim natarcie wojsk rządowych, wspieranych przez czołgi na stanowiska, zdobyte przez powstańców na południe od Tagu, **zostały odparte.** Wojska powstańcze ścigały przeciwnika aż do miejscowości Arges, gdzie wzięto do niewoli **18 jeńców oraz zdobyto 4 karabiny maszynowe i wiele materiału wojennego.**

Walencja, 10. 5. (PAT). Rada Ministrów obradowała nad sytuacją w Katalonii. Po posiedzeniu opublikowano następujący komunikat: Celem uniknięcia możliwości powtórzenia się tego rodzaju wypadków, zostanie **przeprowadzone śledztwo, celem ukarania z całą surowością prawa występnych czynów,** których się dopuszczono. Całkowite rozbrojenie ludności na tyłach zostanie **energicznie przeprowadzone.**

Rząd uprzedza, że zastosuje **najsurowsze represje** wobec tych, którzy **odmówią wydania broni.** Rząd polecił ministrowi spraw wewnętrznych, aby usunął w jak najkrótszym czasie posterunki na granicach, szosach i w portach, które nie będą bezpośrednio podlegały jego władzy.

Rząd wyraża nadzieję, że wszystkie organizacje polityczne i zawodowe udzielą mu pomocy w dziele wykonywania tych zarządzeń, mających na celu **zapewnienie spokoju i porządku na tyłach.**

Spokój w Barcelonie.

Madryt, 10. 5. (PAT). Według wiadomości, napływających z Barcelony, spokój **powraca stopniowo w mieście.**

Ulice mają wygląd normalny, lecz z nastaniem mroku **pustoszeją.** Rozbiórka barykad trwa w dalszym ciągu. Biura, sklepy i fabryki podjęły codzienną pracę. Na jednej z ulic oddział kawalerii rozproszył grupę kilkunastu ludzi, którzy **strzałami chcieli przestraszyć konie,** a tym samym wywołać panikę wśród mieszkańców dzielnicy. **Spokój przywrócono szybko.**

Samoloty czerwonych bombardują otwarte miasta.

Rabat. (PAT.) „Havas" donosi: Tutejsza rozgłośnia ogłosiła następujący komunikat: Podczas gdy na posiedzeniach komitetu nieinterwencji delegaci sowieccy kruszą kopie o niebombardowanie otwartych miast Hiszpanii, równocześnie samoloty rządowe bombardują liczne miasta, znajdujące się w rękach powstańców, zabijając kobiety i dzieci. Nie dalej jak wczoraj lotnicy rządowi obrzucili bombami Saragossę powodując liczne ofiary wśród bezbronnej ludności. Dziwnym zbiegiem okoliczności nie została zniszczona bombami katedra w Saragossie, słynny zabytek sztuki. Na froncie biskajskim wojska powstańcze posunęły się naprzód, zajmując szereg miejscowości i szereg wyniosłości w łańcuchu górskim Ossoyogue, dominujących nad pozycjami przeciwnika. Straty nieprzyjaciela w ludziach i materiale są olbrzymie.

Dezercja z szeregów batalionu polskiego w czerwonej Hiszpanii.

Jeden z korespondentów szwajcarskich w Walencji podał ciekawą wiadomość, którą podajemy w brzmieniu dosłownym: „Na froncie hiszpańskim zdarzają się ostatnio coraz częściej wypadki dezercji z szeregów batalionu polskiego brygady międzynarodowej. Zbiegowie oświadczyli, że baon rekrutuje się przeważnie z pośród polskiej emigracji we Francji. Ochotnikom obiecano wysoki żołd. Baon wysłano na front, zatykano nim najgorsze dziury, żołdu nie płacą, wyżywienie podłe i nieregularne, umundurowanie stare i zniszczone, rannych umieszcza się w najgorszych szpitalach, przy czym pierwszeństwo mają Hiszpanie i Francuzi. Stąd w szeregach powstał ferment i niezadowolenie i w warunkach możliwych dużo „Dąbrowszczaków" przechodzi na stronę powstańców, po czym powracają zawiedzeni do Francji".

Grecki statek zatonął w Bałtyku.

Gdynia, 10. 5. (PAT). Grecki statek „Aegeus", który wyszedł z Gdyni o godz. 14 w sobotę 8 maja, z ładunkiem **węgla kierując się do Rosario w Argentynie, zderzył się dziś rano o godz. 5 z amerykańskim parowcem „Nassaba",** zdążający z ładunkiem rudy do portu gdyńskiego, **32 mile na południe-wschód od wyspy Bornholm.** Skutkiem zderzenia **statek „Aegeus" poszedł na dno,** statek zaś „Nassaba" został lekko uszkodzony. Załoga zatopionego statku została **wyratowana** i przewieziona zostanie do Gdyni na statku „Nassaba", który w asyście holownika ratunkowego żeglugi polskiej — „Tytana" zbliża się do portu w Gdyni.

Gdynia, 10. 5. (PAT). Dziś w nocy przybył do portu gdyńskiego parowiec amerykański, który wczoraj zderzył się z greckim statkiem „Aegeus". Na pokładzie parowca przybyła do Gdyni **cała wyratowana załoga „Aegeusa" w liczbie 27 osób z kapitanem Andreadesem na czele.** Statek „Aegeus" poszedł na dno w 20 minut po zderzeniu. Pośród członków załogi zatopionego statku znajduje się 2 Polaków.

Z opowiadań wyratowanych marynarzy wynika, że **katastrofa nastąpiła z powodu mgły.** Statki zderzyły się dziobami i „Aegeus" jako mniejszy odniósł tak duże uszkodzenia, że zatonął w 20 minut. W chwilę po zderzeniu spuszczono na morze **szalupy ratunkowe.** Żaden z marynarzy nie zdołał uratować swego dobytku. Wyratowano jedynie papiery okrętowe. Kapitan oraz telegrafista okrętu do ostatniej chwili nadawali **sygnały S. O. S.** i dopiero w ostatnim momencie skoczyli w morze.

Parowiec „Nassaba", który doznał mniejszych uszkodzeń, zabrał rozbitków na swój pokład. Losem wyratowanych zajął się grecki konsul w Gdyni.

Żydzi nie mogą być członkami „Zw. Lekarzy Państwa Polskiego".

Warszawa, 10. 5. (Tel. wł.) W niedzielę odbyło się w Warszawie doroczne walne zebranie **Związku Lekarzy Państwa Polskiego,** który jednoczy około 5.000 lekarzy. Po wysłuchaniu i zatwierdzeniu sprawozdania zarządu głównego i komisji rewizyjnej, zatwierdzono budżet na rok bieżący.

Wśród zgłoszonych wniosków gorącą dyskusję wywołał **wniosek delegatów okręgów: poznańskiego, pomorskiego, kieleckiego i śląskiego** w sprawie zmiany statutu. Wedle wniosku zmieniony ma być par. 7 statutu, który stanowił, że „członkiem zwyczajnym Związku może być każdy lekarz obywatel Rzeczpospolitej Polskiej". **Wnioskodawcy zażądali, ażeby paragraf ten uzupełniony został postanowieniem, że: „członkiem Związku nie może być żyd".** Podczas głosowania za **wnioskiem wypowiedziało się 140 delegatów,** przeciwko wnioskowi 103, przy 4-ch wstrzymujących się od głosowania. Sprecyzowaniem uchwalonej zmiany statutu zajmie się nowo obrany zarząd Związku.

Na marginesie.

Reformy są zasadniczo zjawiskiem pożytecznym. Reformy są przecież fundamentem i wyrazem postępu. Są wyrazem postępu, a raczej powinny nim być. Bo, niestety, rzeczywistość nieraz wykazuje zupełnie co innego. W rzeczywistości — reformy, nieprzemyślane i demagogiczne, stają się prawdziwą klęską żywiołową.

U nas ta klęska stała się naprawdę groźną. W przeciągu ostatnich dziesięciu lat dokonano w Polsce więcej reform, niż w jakikolwiek innym państwie europejskim. Z zapałem godnym lepszej sprawy wywrócono wszystko do góry nogami. Były reformy pożyteczne, ale były też takie, które na długo swoją nieopatrznością dały się we znaki społeczeństwu. Przykładem takich zbędnych i szkodliwych reform są reformy szkolne, których już nikt nie broni, ale których tylko dlatego nie można zarzucić, że powiększyłoby to jeszcze chaos w szkolnictwie.

Pęd do reform nie ustaje. Ciągle zjawiają się nowi zbawcy ojczyzny, którzy na światoburczych przeobrażeniach chcą budować przyszłość. Pęd do reform, zupełnie zrozumiały na tle istniejących niedomagań, kryje w sobie bardzo wiele niebezpieczeństwa. Słusznie bowiem zauważa konserwatywny „Czas", że tylko „od poczucia odpowiedzialności i dojrzałości tych, którzy na opinię publiczną wpływ wywierają, będzie zależało, czy niebezpieczeństwa te staną się naprawdę groźne i istotne, czy też owa tęsknota do zmiany na lepsze przerodzi się w twórczą energię i działalność".

Wiele reform jest w Polsce potrzebnych, ale muszą to być reformy rozsądne, konkretne, przemyślane, oparte na ścisłym rachunku strat i zysków.

—o—

Wesołe igraszki PAL.

Następcy Rzymowskiego znów nie wybrano.

Warszawa, 10. 5. W dniach 8 i 9 maja 1937 r. odbyły się **zebrania Polskiej Akademii Literatury.**

Posiedzenia Polskiej Akademii Literatury poświęcone były załatwieniu szeregu spraw bieżących oraz **wyborom nowego akademika Literatury.** Po przedstawieniu kandydatur przez poszczególnych akademików Literatury, przeprowadzono 2 kolejne głosowania. Ponieważ żadna kandydatura nie uzyskała wymaganej regulaminem większości ¾ głosów obecnych, **odroczono wybory już po raz drugi, znowuż na 1 miesiąc.**

Tragiczny wypadek na Dunajcu.

Kraków. Jak donoszą z Nowego Sącza, na Dunajcu w Pieninach wydarzył się tragiczny wypadek. Dwóch kajakowców **Jan Zachwieja i Wojciech Słowik** udali się **kajakiem na otwarty Dunajec.** Kajakowcy dostali się **w wir,** który spowodował **wywrócenie kajaku.** Obydwaj wioślarze wpadli do wody. Zachwieja, silniejszy fizycznie, zdołał wydostać się z wiru i dopłynąć na bezpieczne miejsce, natomiast **jego towarzysz utonął.**

Rozsądne zarządzenie,

które ma urzędników zbliżyć do społeczeństwa.

Berlin. (Tel. wł.) Minister propagandy Rzeszy dr Goebbels wydał dla pracowników swego resortu zarządzenie, które wyższym urzędnikom nakazuje spędzenie dwóch miesięcy przy pracach w przemyśle i rolnictwie.

Pierwszą grupę wyższych urzędników odkomenderowano do takiej pracy 4 maja. Urzędnicy będą musieli wykonywać prace robotników i będą w tym czasie otrzymywali takie same zarobki jakie otrzymują robotnicy danego zakładu. Zmusi ich to oczywiście — o ile nie będą mogli dokładać z oszczędności — do zastosowania trybu życia do warunków robotniczych.

W uzasadnieniu tego zarządzenia wskazał minister Goebbels na konieczność oczyszczenia płuc urzędników z pyłu akt oraz na fakt, że ci, którzy rządzą, muszą znać warunki, wśród których żyją rządzeni.

* * *

(Zarządzenie takie przydałoby się także w Polsce. Możeby wtedy ci, którzy podwyższyli sobie pobory a obniżyli pobory urzędników najniższych stopni, wykazali więcej zrozumienia dla niedoli robotników i niższych pracowników. — Redakcja.)

20 podróż „Hindenburga"

zakończona katastrofą.

Fatum ściga sterowce.

Budowę statków napowietrznych typu sterowców sztywnych rozpoczęto po raz pierwszy w Niemczech, gdy w roku 1898 hrabia Zeppelin razem z inżynierem Koberem i Dürrem założył akcyjne towarzystwo do budowy tych statków z kapitałem zakładowym w wysokości 800.000 marek. W dniu 2 lipca 1900 roku po raz pierwszy odbył swą podróż L. Z. 1. Po trzech udanych podróżach poszedł L. Z. 1 na szmelc. Brakło środków na dalszą eksploatację, na środki techniczne, a zwłaszcza na zakup wodoru do napełniania sterowca.

Listopad 1905 — L. Z. 2, zbudowany ofiarnością społeczeństwa Wirtembergii, które urządziło loterię fantową oraz fabrykanta aluminium Berga — po kilku latach — **uległa katastrofie wskutek burzy.** W rok później zostaje zbudowany L. Z. 3. Ten odbywa już dłuższe podróże. Zachęcona powodzeniem tych lotów, armia niemiecka zamawia dwa dalsze sterowce.

L. Z. 4, odbywa pierwszy dłuższy lot przez Bazyleę, Strassburg, Wormację do Stutgartu. Tu w chwili zakotwiczenia ulegają uszkodzeniu maszyny.

Nocą eksplozja niszczy statek.

Dar narodowy, zebrany w Niemczech w wysokości 6 milionów marek umożliwia założenie w r. 1909 w Fiedrichshafen nowego towarzystwa akcyjnego budowy statków. Buduje się statek „Schwaben", następnie „L. 2" dla marynarki wojennej.

Nadchodzi okres wojny. Niemcy budują dużą ilość sterowców, które zjawiają się nad Anglią i Francją. Wiele z nich ulega zniszczeniu, dostawszy się w ręce nieprzyjaciół. Dwa z nich, zbudowane tuż po wojnie, małe, doskonale nadające się do podróży pasażerskich, zmuszeni byli Niemcy wydać Francji i Włochom.

Z kolei przystępują do budowy statków Anglicy, kopiując je na wzór niemiecki. Angielski „L. R. 34" pierwszy pokonuje Atlantyk, przebywając dwukrotnie przestrzeń między Anglią a Long Island pod Nowym Jorkiem. Następny, zbudowany w Anglii dla Ameryki

„R. 38", podczas podróży próbnej w sierpniu 1920 roku rozpada się do połowy,

grzebiąc pod szczątkami załogę. **Losy sterowców dziwnym fatalizmem przypieczętowują same katastrofy.** Zniszczony zostaje „R. 101", zbudowany w Anglii, który latem 1930 roku spłonął doszczętnie w locie nad Francją, grzebiąc w rumowisku 50 ofiar.

Amerykański „Acron" również spłonął od uderzenia pioruna, w dniu 4 kwietnia 1930 roku, okrywając ciężką żałobą marynarkę wojenną Stanów Zjednoczonych. **Największe ofiary poniosły Niemcy, których wszystkie pierwsze budowane, popularnie nazywane „Zeppeliny",** kończą żywot w katastrofach, bądź też idą na szmelc, wzgl. zostały zestrzelone w wojnie światowej, lub na mocy Traktatu Wersalskiego musiały być wydane w ręce zwycięskiej koalicji.

Z pośród państw, budujących sztywne sterowce systemu „Zeppelina" — a jest tych państw do tej pory tylko 4 (Anglia, Stany Zjednoczone A. P., Francja i Japonia) dwa z nich, Anglia i Stany Zjednoczone, składają również ofiary sterowców w katastrofach, którym ulegają

„Acron" i „R. 101".

Katastrofa sterowca „Hindenburg" jest tym tragiczniejsza, że ofiarą jej padł statek, który miał za sobą **19 udanych przelotów przez Atlantyk,** a któremu rokowano pobicie dotychczasowych rekordów w tej dziedzinie, ustalonych przez jego poprzednika sterowca nazwanego „Hrabia Zeppelin", który do roku 1932 odbył już 290 podróży transatlantyckich, przebywając przestrzeń 560.600 kilometrów z 7.495 pasażerami w 5.369 godzinach. Tragizm tej katastrofy powiększa fakt, że

Niemcy są w przededniu ukończenia budowy nowego, jeszcze większego statku, budowanego w specjalnej stoczni we Friedrichshafen. Hekatomba ofiar powiększyła się, grozą ostatniego wypadku przewyższając wszystkie dotychczasowe katastrofy sterowców.

Komendant Rosendahl
znany amerykański komendant sterowców, kierował akcją ratunkową.

Kapitan Pruss
kierował „Hindenburgiem" w chwili katastrofy.

Towarzystwa ubezpieczeniowe zapłacą około 20 milionów zł za „Hindenburga"

Jak wynika z pobieżnych szacunków szkód, jakie poniosą towarzystwa asekuracyjne z powodu katastrofy sterowca „Hindenburg", poczynionych już przez taksatorów, osiągną one 750.000 funtów szterlingów (około 19 milionów zł). Z kwoty tej większość przypada na angielskie towarzystwa ubezpieczeniowe, a reszta na niemieckie, Stanów Zjednoczonych Am. Półn. oraz inne kraje. Sam kadłub sterowca był ubezpieczony na 6 milionów marek niemieckich.

—::—

Jak rok rocznie tak i na obecnych Targach Poznańskich w dziale produkcji opon samochodowych dominowała stoiskiem swoim firma „STOMIL".

Wystawione eksponaty dowiodły, że „Stomil" produkuje obecnie już wszystkie typy opon, używane zarówno na starych jak i na najnowszej konstrukcji samochodach.

Na osobnym stoisku „Stomil" wystawił specjalnej konstrukcji podwozia, umożliwiające przestawienie wozów konnych z kół na obręczach żelaznych na koła ogumione oponami samochodowymi.

„Stomil" i w tej dziedzinie okazał się pionierem.

Niemiecka „straż nad Wisłą".

Polski znak na sztandarach hitlerowskich.

W zamku pokrzyżackim w Kwidzynie (Marienwerder) urządzili hitlerowcy trzecią z rzędu szkołę **dla przywódców młodzieży** („Führerschule"). Pierwsza szkoła tego typu powstała w Potsdamie pod Berlinem, druga — w Remagen nad Renem, nowo założona szkoła kwidzyńska ma specjalne zadanie — kształcenia młodych hitlerowców w duchu dawnych krzyżaków i dla tego też nową uczelnię nazwano **„Ostland**führerschule".

Na przeszkolenie do Kwidzyna posyłać się będzie wychowanków obu wspomnianych wyżej szkół niemieckich. Kursiści będą musieli przebywać częściej poza murami szkoły a więcej pracować w terenie, szczególnie mają pełnić **„straż nad Wisłą"** i urządzać wycieczki po całym kraju wschodnio-pruskim. Latem 1938 r. odbędą się tutaj **wielkie manewry młodych krzyżaków.**

Czasopismo „Der junge Orden" (Młody Zakon) podkreśla, że nowa szkoła ma **zadania polityczne** (politische Aufgaben).

Jakiego rodzaju będą te zadania, można się domyśleć, jeżeli się przyjrzymy uważnie rycinie tamże podanej, przedstawiającej młodzieńca germańskiego, na tle sztandarów, z ktorych jeden ma znak zupełnie podobny do **„Rodła"** (symbolu polskiej Wisły, wyobrażonego na sztandarach **Związku Polaków w Niemczech).**

Niedawno też zakwaterowano jeden z oddziałów nowego krzyżactwa w zamku **malborskim,** gdzie również odbyło się „poświęcenie" sztandarów — przy licznym udziale młodzieży gdańskiej.

„Der junge Orden" przypomina swoim wychowankom, aby spoglądając z okien zamku kwidzyńskiego na niziny, **stale pamiętali o tym, że zamki w Gniewie i Nowem — po polskiej stronie Wisły — to także bastiony niemieckie!**

Z kraju.

Pijemy coraz więcej piwa. W r. 1936 wypito w Polsce 1.114.000 hl piwa w r. 1935 — 1.066.000 hl, a zatem o 49.000 hl więcej. Również marzec 1937 r. wykazuje wzrost spożycia o 13.000 hl, zwiększając się do 83 tys. hl z 70 tys. hl.

Zjazd żołnierzy b. I baonu pogranicznego poznańskiego w Szczypiornie. Podczas tegorocznych Zielonych Świąt, tj. w dniach 16 i 17 maja odbędzie się zjazd żołnierzy byłego I baonu pogranicznego poznańskiego w Szczypiornie. Do komitetu honorowego weszły pułki, władze i osoby, współdziałające z I baonem w 1918 r. oraz organizacje społeczne na czele z płk. K. Glabiszem, płk. Bociańskim, płk. Hulewiczem i mjr. Paluchem. Na czele komitetu wykonawczego stoi por. Czesław Grzybkowski, b. adjutant baonu (adres: Ostrów Wlkp., ul. Kilińskiego 29), do którego należy zwracać się we wszelkich sprawach dotyczących zjazdu.

Znowu jedna wieś poleska poszła z dymem. We wsi Ośnieżycy odległej o 4 km od Pińska wybuchł groźny pożar, którego pastwą padło 38 zabudowań wraz z żywym inwentarzem. Przyczyna pożaru na razie nieustalona.

Pomnik Konstytucji 3 Maja w Trzcianie pod Rzeszowem. W Trzcianie pod Rzeszowem miejscowa ludność na kilka lat przed odzyskaniem niepodległości postawiła dla uczczenia Konstytucji 3 Maja krzyż dębowy. Krzyż przetrwał wprawdzie do dnia dzisiejszego jednak biegnące lata pozostawiły na nim ślad i krzyż chyli się ku upadkowi. Obecnie koło Tow. Szkoły Ludowej w Trzcianie wraz z innymi miejscowymi organizacjami wybudowało wspólnym kosztem przed szkołą w Trzcianie granitowy pomnik który uwiecznić ma pamięć Konstytucji 3 Maja i poległych bohaterów walk o niepodległość Polski. Dnia 3 bm. w obecności 2.000 osób odbyło się uroczyste poświęcenie pomnika.

Zjazd oficerów i podchorążych rezerwy saperów. W dniach 19 i 20 czerwca br. odbędzie się w Modlinie zjazd oficerów i podchorążych rezerwy saperów organizowany przez Związek Inżynierii Wojskowej. Na zjeździe wygłoszone będą referaty fachowe, uzupełnione pokazem sprzętu techniki wojskowej. Pragnący wziąć udział w zjeździe, proszeni są o zgłoszenie swego udziału do komitetu wykonawczego: Warszawa, ulica Szóstego Sierpnia 54/56, Związek Inżynierii Wojskowej.

Zuchwały napad bandycki w Małopolsce

Lwów, 10. 5. W Bełzcu koło Złoczowa dokonano niezwykle **zuchwałego napadu na dwóch rodzeństwa pp. Marii i Mieczysława Jasińskich.** Wieczorem **zajechało pod dom Jasińskich 5 osobników, z których jeden był ubrany w mundur policjanta.** Podając się za przedstawicieli policji politycznej, osobnicy przeprowadzili we dworze rewizję, po czym **oświadczyli pp. Jasińskim, że są aresztowani i będą odstawieni do Złoczowa.**

Na drodze za wsią dwaj bandyci, jadący z Jasińskimi, kazali zejść z wozu na ziemię **i strzałami rewolwerowymi zabili oboje na miejscu.** Trzej inni bandyci po wywiezieniu Jasińskich z dworu, **powrócili do dworu i dokonali rabunku przedmiotów upatrzonych podczas „rewizji".** Przypuszczalnie **ofiarą rabunku padło 3.000 zł gotówką, 500 dolarów i biżuteria.**

W czasie ucieczki bandytów zwrócił na nich uwagę policjant z posterunku w Krasnym. Na wezwanie do zatrzymania się, bandyci odpowiedzieli strzałami. Wówczas posterunkowy położył się na ziemię i począł strzelać. **Jeden ze strzałów położył trupem jednego bandytę.** Pościg za bandytami prowadzony jest z całą energią.

Wycieczka posłów i senatorów na Polesie

Pińsk, 10. 5. (PAT). Wycieczka grupy posłów i senatorów przybyła do Iwacewicz, skąd udała się furmankami do osady Staniewicze, **fermy doświadczalnej melioracji błot poleskich. Osada ta wyrosła na typowo poleskich bagnach,** które zostały zmeliorowane. Powstała ona w r. 1929 z inicjatywy ówczesnego ministra rolnictwa **Staniewicza,** stąd właśnie ta nazwa. Obszar jej wynosi 1200 ha i jest rozparcelowany na szereg **gospodarstw od 15 do 20 ha.** Wyniki prac, włożonych w meliorację, są bardzo efektowne. Na obszarach, dotychczas zarośniętych rzadkimi kępami kwaśnych traw, nie nadających się do użytku, obecnie zielenią się kobierce łąk. W Staniewiczach jest **wzorowo postawiona spółdzielnia mleczarska,** która ze względu na kierunek typowo hodowlany już dziś dobrze się rozwija. W czasie zwiedzania Staniewicz wygłoszono dla posłów i senatorów referaty objaśniające. Wycieczka wyjeżdża do Pińska.

Wybór zarządcy diecezji kieleckiej.

Kielce. (KAP) Dnia 7 bm. o godz. 8 rano kanonicy kapituły kieleckiej po wysłuchaniu Mszy św. do Ducha św. odprawionej w katedrze, zebrali się w sali kapitulnej kurii biskupiej celem dokonania wyboru wikariusza kapitularnego do czasu mianowania przez stolicę św. nowego biskupa ordynariusza. Wikariuszem kapitularnym (zarządcą diecezji) został wybrany ks. biskup sufragan kielecki Franciszek Sonik.

Premier Składkowski zlustrował województwo lwowskie.

Lwów. (Tel. wł.) W dniu 7 bm. premier gen. Sławoj-Składkowski dokonał lustracji Lwowa i województwa lwowskiego badając specjalnie stan zatrudnienia bezrobotnych i interesując się płacami robotników, zatrudnionych przy robotach publicznych. Po zwiedzeniu najważniejszych ośrodków przemysłowych województwa, p. premier wyjechał późnym wieczorem do Warszawy.

Skazanie redaktora „Polski Narodowej".

Poznań, 10. 5. Przed Sądem Okręgowym odbyła się rozprawa karna przeciwko redaktorowi odpowiedzialnemu endeckiego tygodnika „Polska Narodowa", Stanisławowi Sieciechowiczowi. Oskarżony umieścił w numerze z dn. 16 grudnia ub. r. redagowanego przez siebie pisma artykuł p. t. „Blokady", w którym znieważył ministra WR i OP prof. Świętosławskiego, rektora Uuniwersytetu Józefa Piłsudskiego Antoniewicza oraz policję państwową. Rozprawie przewodniczył sędzia Budzyński, oskarżał prokurator Elznerowicz, oskarżonego bronił adw. Celichowski. Sąd skazał Sieciechowicza z art. 23 i 154 k. k. na 3 miesiące aresztu i ponoszenie kosztów sądowych.

Ze świata.

— Projekt nowej reformy kalendarza. Siódmy amerykański kongres naukowy, który odbył się w Meksyku, postanowił wystąpić do rządu meksykańskiego z propozycją przedstawienia wniosku do Ligi Narodów w sprawie wprowadzenia od r. 1937 nowego podziału roku kalendarzowego. W myśl tej propozycji ma się rok kalendarzowy dzielić na 4 kwartały, których miesiące mają zawierać każdorazowo 31, 30 i 30 dni. Każdy wówczas miesiąc składa się z 26 dni zwykłych tygodni i 4 niedziel, a tylko pierwszy miesiąc każdego kwartału zawiera więcej o jedną niedzielę. Pozostający w nadmiarze 365 dzień byłby Nowym Rokiem. W latach przestępnych wchodziłby jeszcze w grę 366 dzień, w projekcie przeznaczony jako jeszcze jedno święto.

— Produkcja niemiecka się pogarsza. Dążenie do całkowitej samowystarczalności gospodarczej i wynikające stąd ograniczenie się wyłącznie do własnych surowców doprowadziło w Niemczech do znacznego pogorszenia produkcji. M. in. świadczy o tym, jak podaje organ hitlerowskich drużyn ochronnych „Das Schwarze Korps", dopisek, jaki pewna lignicka fabryka wózków dziecięcych dołącza do swych wyrobów. Do każdego wózka przytwierdzona jest kartka z nast. napisem: „Za szkody, wynikające z wadliwości materiału, fabryka nie odpowiada". Naturalnie „Das Schwarze Korps" jest tą rzetelnością fabryki oburzony i uważa ją za ukrytą propagandę przeciwko samowystarczalności gospodarczej Niemiec.

— Szkodnik z Wysp Hawajskich przywędrował do Europy. W latach 1914—18 na ziarnach fasoli i ryżu, sprowadzonych do Niemiec z Wysp Hawajskich, zauważono larwy motyla, który wyrządza straszne spustoszenia w uprawach warzywnych i rolnych, składając jajka w nasionach i ziarnach różnych gatunków zbóż. W r. 1919 szkodnik ten pojawił się w Stanach Zjednoczonych. W r. 1922 stwierdzono jego istnienie w Anglii, dokąd dostał się z transportami orzechów ziemnych, sprowadzonych z Marsylii. W Niemczech w latach 1914—18 szkodnika zauważono najpierw w magazynach portowych w Hamburgu. Stąd rozprzestrzenił się na Niemcy zachodnie. Niemcy rozpoczęli energiczną walkę z hawajskim szkodnikiem, tępiąc go przy użyciu najnowszej broni wojennej — trujących gazów.

M. MATKOWSKI.

Strzał na schodach

POWIEŚĆ

41)

(Ciąg dalszy).

— Oczywiście prosty zbieg okoliczności — mówił Jalkiewicz — iluż spotyka się ludzi obcych sobie zupełnie a o tym samym nazwisku.

— Zapewne — pochwycił skapliwie Pietraszek — jest to, mam wrażenie trop, który by nas mógł na mylne wyprowadzić ścieżki.

— Tak, tak... to też ja tylko tak sobie. — Pan Jałkiewicz schował wydobyty papier z powrotem do kieszeni. — Zresztą, gdybyśmy mieli przypuszczać, że, być może pani Będrzecka była celem odwiedzin Juliana Chołyńskiego, to skomplikowałoby zanadto całą sprawę i pańska rekonstrukcja zbrodni musiałaby ulec znacznym przekształceniom...

Pan Kalikst wziął laskę, kapelusz i gotował się do odejścia.

— Nie będę panu przeszkadzał, w każdym razie jestem bardzo ciekaw, tak, bardzo ciekaw, o czym mógł rozrozmawiać Konrad Bolewa z panią Martenową wczoraj przed zmrokiem, w Łazienkach?...

* * *

— Opuścił ją pan! — Pani Helena Westen była blada a jej oczy połyskliwe i jak stal nieugięte wpiły się w twarz Wyszębora. Adwokat siedział na krześle w rozpiętym palcie zgięty, złamany, zdruzgotany...

— Niech mnie pani zrozumie...

— Nie chcę pana rozumieć. Postąpił pan niegodnie. Kochał ją pan, miał pan ją bronić i strzec przez całe życie a w pierwszej trudnej chwili opuszcza ją pan... to potworne!

— Nie mogłem postąpić inaczej, nie mogłem... O Boże! Czyż muszę mówić pani wszystko, wszystko! Moja obrona byłaby jej i moją klęską, mecenas Szyjko...

— Kłamiesz pan!... Jeśli pan ją odstąpi, nikt jej nie obroni... Pan wie o tym... moje dziecko... moja Felicja!...

— Jesteśmy wplątani oboje w węzeł, którego rozwikłać nie potrafię... nie potrafię... Ja jestem tylko człowiekiem. Czego pani chce ode mnie! Czegóż nie strzegła pani Felicji... Czemuż nie uchroniłaś jej przed tym człowiekiem, ty matka!... Ja nic nie mogę... ja nic nie mogę... Gdyby była nie znała go, nigdy nawet cień podejrzenia nie padłby na nią... Dlaczego w ten dzień przeklęty pozwoliła jej pani wrócić samej, dlaczego nie zatrzymała jej pani przy sobie...

— Zrobiłam wszystko, aby ją ratować. Kłamałam...

— I zgubiła ją pani tymi kłamstwami!

— Chciałam jak najlepiej...

— Ja także chcę jak najlepiej, ale nie mogę postąpić inaczej; wiem, że nie przekonam pani, ale nie mogę inaczej...

Pochylił się w krześle i głowę objął rękami. Pani Westen krążyła po pokoju z rękami skrzyżowanymi na piersiach.

— Więc ją pan opuszcza, więc ją pan opuszcza — powiedziała nagle tonem bolesnej, bezradnej skargi. Załamała ręce i łzy poczęły płynąć z jej szarych oczu zawsze tak, jak stal zimnych i nieugiętych.

Wyszębor podniósł ręce i zatoczył jak pijany. Wyglądał strasznie, oczy zapadły w głąb oczodołów i miały wyraz nawpół przytomny, wzdłuż policzków żłobiły się gębokie bruzdy, trzęsły się usta.

— Nie, ja jej nie opuszczę, nie opuszczę — powtórzył głucho i zapominając kapelusza, w rozpiętym palcie wybiegł z mieszkania...

* * *

Sędzia Adulski zerwał się z miejsca przerażony widokiem wchodzącego. Przez chwilę zdawało mu się, że mecenas Wyszębor zwariował. Ten człowiek z włosami w nieładzie, wilgotnymi od drobnego jesiennego deszczu, w palcie zapiętym krzywo, w zabłoconym obuwiu, bez laski i rękawiczek, wydał się sędziemu Adulskiemu jakby bolesną karykaturą zawsze opanowanego i słynącego ze swej dbałości o wygląd zewnętrzny mecenasa Wyszębora.

— Co się stało, panie mecenasie? — głos Adulskiego był drżący i niepewny. — Może pan usiądzie, uspokoi się... odpocznie...

Wyszębor osunął się ciężko na fotel. Wielkim wysiłkiem woli starał się zapanować nad swojem wzburzeniem. Powiódł drżącą ręką po wilgotnych włosach; otarł czoło i twarz chustką. Próbował się nawet uśmiechnąć.

— Zrozumie pan mój stan, panie sędzio, gdy się pan dowie, z czym przychodzę.

— Słucham pana.

Wyszębor siedział z pochyloną głową. Zdawało się, że nigdy już nie podźwignie pooranego bruzdami czoła, że nie rozewrze ust zaciśniętych boleśnie.

Sędzia Adulski czekał cierpliwie, przejęty szacunkiem dla cierpienia tego człowieka.

Wyszębor wyprostował się zwolna. Twarz jego wyrażała wielką boleść, ale i postanowienie niezłomne.

— To ja — rzekł głucho — to ja zabiłem Chołyńskiego.

— Panie mecenasie! — sędzia zerwał się z fotela.

— Proszę niech pan wezmie kogoś do spisania moich zeznań, chcę je złożyć natychmiast...

— Panie mecenasie... ja rozumiem pańskie cierpienie... ale proszę, niech się pan uspokoi... to, co pan mówi...

— Jestem przy zdrowych zmysłach, panie sędzio. — Wyszębor uśmiechnął się smutnie. — Jeśli wtargnięcie moje tutaj i mój wygląd mogły wzbudzić w panu wątpliwości, co do normalności mego stanu, to proszę, zważ pan, że niełatwo przyznaje się człowiek do zbrodni...

— Ależ ja nie mogę w to wierzyć!...

— Panie sędzio, szukacie tak zaciekle i z takim trudem mordercy, posądzacie niewinnych, a gdy winowajca oddaje się wam w ręce, nie chcecie mu wierzyć.

Bo to właśnie jest niewiarogodne!

— Tak... twarz Wyszębora zasępiła się — tak i ja nie przyznałbym się nigdy do winy, gdyby nie rezultaty do jakich doprowadziło śledztwo... Proszę, niech mnie pan wysłucha. Gdyby tu był komisarz Pietraszek, powiedziałby panu, że i on uważał mnie za podejrzanego a to z powodu pewnego małego kłamstwa, które wydało się zapewne wskutek zeznania mego dependenta. Powiedziałem wtedy, że klientka moja, która weszła do mego gabinetu koło pół do szóstej, wyszła kwadrans po szóstej.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Strajk głodowy bezrobotnych.

Jarosław, 10. 5. Jarosław nie otrzymał w roku bieżącym żadnych kredytów na prowadzenie robót publicznych, a taksamo został pominięty przy rozdziale kredytów budowlanych. Wobec tego liczni bezrobotni, którzy w latach poprzednich zajęci byli przy robotach publicznych i przy nowych budowlach, mimo nastania pełnego sezonu budowlanego, znajdują się bez pracy i bez środków do życia. Gdy liczne delegacje u miejscowych władz nie odniosły żadnego skutku, **bezrobotni, zrzeszeni w Zawodowych Związkach, przystąpili do strajku głodowego.** Na lokalu Związku wywieszono czarną chorągiew, zaś około 200 bezrobotnych rozpoczęło strajk głodowy, o czym zawiadomiono władze. Koło lokalu gromadzą się żony i dzieci bezrobotnych.

Ciężko chorego Michała Kurylę zabrano do szpitala powszechnego.

Marszałek Rydz-Śmigły obywatelem honorowym Krotoszyna.

Poznań, 10. 5. (PAT). Z Krotoszyna donoszą: Na specjalnie zwołanym zebraniu rady miejskiej m. Krotoszyna uchwalono jednogłośnie nadać marszałkowi Edwardowi Rydzowi-Śmigłemu godność obywatela honorowego. Uchwałę tą powzięła rada miejska m. Krotoszyna, jako pierwsze miasto w Wielkopolsce.

Defraudant skazany na 4 lata więzienia.

Sfingował „pożar“ w biurku w Kuratorium Szkolnego.

Poznań, 9. 5. Przed sądem okręgowym w Poznaniu toczył się proces Włodzimierza Kozakiewicza, bohatera głośnego „pożaru“ w Kuratorium Szkolnym w Poznaniu.

Kozakiewicz pochodzi z rodziny ziemiańskiej. Liczy 30 lat. Urodził się w Rosji i ma poza sobą dwa lata studiów uniwersyteckich.

Akt oskarżenia zarzucał Kozakiewiczowi, że od drugiej połowy 1936 r. do końca lutego 1937 na stanowisku kontraktowego urzędnika Kuratorium Szkolnego w Poznaniu, przywłaszczył sobie obligacje pożyczki narodowej i inwestycyjnej oraz kupony tychże pożyczek, łącznej wartości około 12 tys. złotych.

Na rozprawie Kozakiewicz przyznał się do przywłaszczenia obligacyj. Wyjaśnił, że w czasie pobytu w Warszawie dostał się do tajnego domu gry i tam w ruletkę przegrał znaczną kwotę.

Sąd ogłosił wyrok, mocą którego Włodzimierz Kozakiewicz skazany został: za przywłaszczenie obligacyj pożyczek na 4 lata więzienia i z wywołanie pożaru w biurku na 10 miesięcy więzienia, łącznie na 4 lata więzienia. Nadto sąd pozbawił go praw publicznych i obywatelskich na przeciąg lat 5 oraz skazał go na poniesienie opłat sądowych i zasądził od niego na rzecz skarbu państwa kwotę 9 tysięcy złotych.

Nowy zatarg włosko-angielski.

Mussolini odwołał z Londynu wszystkich dziennikarzy.

Londyn, 10. 5. (PAT). Wszyscy korespondenci prasy włoskiej w Londynie otrzymali w sobotę rano nieoczekiwane terminowe wezwanie ze swych redakcyj, **aby bezzwłocznie opuścili Londyn i przybyli do Rzymu po nowe instrukcje.**

W Londynie pozostaje jedynie korespondent urzędowej agencji Stefani w charakterze sprawozdawcy agencyjnego dla serwisu bieżących wypadków.

Równocześnie rząd włoski **odebrał debit wszystkim gazetom angielskim,** z wyjątkiem trzech, a mianowicie: — dziennika Daily Mail i popopołudniowej gazety „Evening News“, należącej do profaszystowsko-usposobionego magnata prasowego lorda Rothermere oraz niedzielnej gazety „Observer“, której naczelny publicysta Garvin zajmuje od dłuższego czasu **bardzo prowłoskie stanowisko.**

Brytyjskie czynniki oficjalne zachowują się wobec zatargu prasowego z Włochami **obojętnie.**

Wydalenie z Włoch dziennikarzy angielskich.

Londyn, 10. 5. (PAT). Agencja Reutera donosi z Rzymu, iż wedle obiegających tam pogłosek po zakazie dzienników angielskich nastąpić ma **wydalenie korespondentów angielskich z Włoch.** Wiadomość o odebraniu debitu dziennikom angielskim została opublikowana w prasie krótko i bez specjalnego jej uwydatniania. Koła włoskie oczekują obecnie czy rząd angielski wyda zarządzenia natury represyjnej.

Przyczyny decyzji

Rzym, 10. 5. (PAT). Włoskie koła półurzędowe wyjaśniają, że decyzja, dotycząca stosunków prasowych angielsko-włoskich nie ma nic wspólnego ze stosunkami dyplomatycznymi, łączącymi oba rządy. Ponieważ prasa w Anglii jest niezależna, przeto Włochy nie mogą szukać satysfakcji za pośrednictwem rządu angielskiego, ale musiały wydać zarządzenie, skierowane bezpośrednio przeciwko prasie angielskiej.

Powodem decyzji jest kampania antywłoska prasy brytyjskiej z okazji zamachu na wicekróla Abisynii — marsz. Graziani oraz z powodu ostatnich działań wojennych w Hiszpanii. Koła włoskie podkreślają ponadto, że dzienniki angielskie, którym odebrano debit we Włoszech, nigdy nie umieszczały sprostowań, nadsyłanych im ze strony włoskiej, a nieprawdziwe wiadomości, ogłaszane w wielkiej prasie brytyjskiej, były potem wykorzystywane dla interpelacyj w parlamencie.

* * *

Akcja Mussoliniego wyrasta na tle nie tylko megalomanii, ale i chęci wpojenia tej megalomanii każdemu Włochowi. Ma się on uważać za Rzymianina, który znieść nie może najmniejszego skrzywienia palca ze strony „barbarzyńców“. Trening w takiej nadczułości nie szkodzi nikomu, jeśli obiawia się w aktach wyżej opisanych. Ale trzeba pamiętać, że „od rzemyczka — do stryczka“. Zaczyna się od odwoływania dziennikarzy, a skończyć trzeba będzie wojną!

Blokada Brdy

przez zrozpaczonych szkuciarzy polskich.

Berlinki płynące z Gdańska na Kujawy po cukier — zatrzymane.

Od listopada ubiegłego roku, a więcej już całe siedem miesięcy, stoi na Brdzie bezczynnie **134 berlinek polskich,** zarejestrowanych w bydgoskich przedsiębiorstwach żeglugi jako gotowych do przyjęcia każdego ładunku.

Niestety Bank Cukrownictwa Polskiego w Poznaniu zawarł umowę na wywóz cukru do portów polskich z pewnym towarzystwem żeglugi w Gdańsku, które posiadając własny tabor rzeczny — nie skorzystało z złożonych mu przez bydgoskich szyprów ofert.

Zrozpaczeni właściciele berlinek krajowych, doprowadzeni przez zachłanność Gdańszczan do ruiny, podjęli niedawno pod południu samoobronę. Niedaleko głównej śluzy u wylotu ulicy Marcinkowskiego tak ustanęli z swoimi berlinkami, że gdańskie berlinki, płynące do Mątew po ładunek nie mogły się ruszyć. **Sprowadzony parowiec-holownik, wobec groźnej postawy tłumu szyprów, musiał zawrócić.**

Inspekcja Dróg Wodnych wezwała policję na pomoc. Interwencja policji odniosła jedynie ten skutek, że **rzeka dla żeglugi pozostaje wolna.** Co się zaś tyczy przesuwania szkut gdańskich, to nic się nie zmieni, gdyż śluzowanie odbywa się kolejno a nasi berlinkarze — nie mając ładunków — nie opuszczą swoich stanowisk.

Wydarzenie na Brdzie bydgoskiej jest nową ilustracją potwierdzającą **szkodliwość zmowy karteli żeglugi śródlądowej,** oddających berlinkarzy na łup kontrahentów i pośredników.

Dla celów **obrony państwa** berlinkarzom polskim władze będą musiały pomóc przetrwać straszny dla nich „sezon“, gdyż gotowi oni zbyć swój tabor **cudzoziemcom.**

Niesłychana napaść organu Z. N. P.

na ludność kaszubską.

Coraz częściej, niestety, notować musimy wypadki napaści różnych nieodpowiedzialnych czynników na ludność kaszubską, tę właśnie ludność, której **niezłomnemu trwaniu w polskości zawdzięczamy Pomorze i dostęp do morza.** Sąd napiętnował w swoim czasie instruktora oświatowego w Kościerzynie (obecnie w Bydgoszczy!) **d.. Skopowskiego,** który w niesłychany spsób znieważył Kaszubów, obecnie znowu z tych samych sfer nauczycielskich wyszedł atak na Kaszubów, atak nie przyzwoity zarówno w treści jak w formie.

Napaści dopuścił się pupil **Związku Nauczycielstwa Polskiego (oczywiście!) „Dziennik Poranny“,** w którym — w numerze z 5 maja br. — anonimowy autor stawia Kaszubom szereg zarzutów a m. in. to, że... się dorobili, że Kaszubi

„na niedawnych nieużytkach, torfowiskach i piaskach..., wiodący nędzny żywot i na wyżywienie siebie i rodzin zarabiający wyrobkiem u Niemców na obszarze gdańskim i tam posyłający swe dzieci na wysługi, z chwilą odzyskania wolności, a z nią dobrej koniunktury — z prostaczków, zepchniętych przez rząd pruski na szary koniec, potrafili przedzierżgnąć się w kupców“ i „szybko porośli w pióra“.

To jednak nie wszystko „Ogniskowy“ obserwator zarzuca Kaszubom **niewdzięczność wobec Ojczyzny,** która dała im majątek, bo Kaszubi

„głusi na sprawy społeczno-narodowe, obojętni na wszystko, co polskiego dzieje się dokoła nich“, a „o ich ofiarności na wyższe cele nie może być mowy“.

„Dziennik Poranny“ twierdzi bowiem, że Kaszubi dawali mało pieniędzy na ufundowanie samolotu p. n. „Kaszuba“, natomiast

„pieniądze znaleźli jedynie na bazylikę morską, na kaplicę dla jezuitów, ufundowanie dożywotnich miejsc w ławkach kościelnych, na zakup sprzętów liturgicznych“ tp.

Słusznie na marginesie tego zarzutu pisze „Słowo Pomorskie“:

„To jest w oczach ogniskowców największą zbrodnią kaszubskiej ludności, że chętnie popiera wszelką akcję religijną i kościelną. Oczywiście **bardziej** by im odpowiadało, **gdyby Kaszubi na cele religijne nie dali ani grosza, wtedy niewątpliwie byliby „postępowymi i uświadomionymi obywatelami“ oraz „państwowotwórczymi społecznikami“.** Gdy jednak składają oni ofiary na budowę bazyliki morskiej i kaplicy dla jezuitów w Gdyni, to fakt ten nie znajduje w oczach „ogniskowców“ uznania, a staje się powodem upustu ich nienawiści do wszystkiego, co z Kościołem w jakimkolwiek stoi związku. Poczciwi i patriotyczni Kaszubi na takim nienawistnym stosunku „ogniskowców“ do nich tylko zyskują w oczach każdego dobrego Polaka“.

Te i podobne zarzuty, których „Dziennik Poranny“ nie szczędzi Kaszubom, **dostatecznie charakteryzują stosunek Związku Nauczycielstwa Polskiego do Pomorza i do ludności pomorskiej.** Zapytać tedy należy:

Wobec tego i wobec wyroku w sprawie „Dziennika Bydgoskiego“, stwierdzającego, że ZNP walczy z religią — **czego ZNP szuka na religijnym i mimo jego zdania patriotycznym Pomorzu?**

Zawieszenie komunikacji.

Berlin, 10. 5. (PAT). Oficjalnie donoszą, że **komunikacja transatlantycka sterowcem „Graf Zeppelin“ zostaje zawieszona** aż do czasu otrzymania przez ministerstwo lotnictwa dokładnych sprawozdań **o przyczynach katastrofy w Lakehurst.**

Kpt. Lehmann zmarł.

Lakehurst, 10. 5. Kapitan Lehmann zmarł w szpitalu w Lakewood, wskutek odniesionych oparzeń.

Zdjęcie z akcji ratowniczej

w Lakehurst

przesłane drogą radiową. Załoga amerykańskiego portu lotniczego z narażeniem życia starała się ratować pasażerów i załogę „Hindenburga“. Komendant portu Rosendahl (drugi z lewej) w czasie akcji ratowniczej odniósł poważne rany, na skutek których zmarł w szpitalu.

Powstanie w Brazylii.

Montevideo, 10. 5. (PAT). Dziennik „El Diario“ donosi, że w dniu wczorajszym w stanach Sao Paulo, Rio Grando i Bacia **wybuchło powstanie.** Liczba powstańców oceniana jest na 50.000 ludzi. Ruch ten miał być jakoby przygotowany w Montevideo. Dotychczas brak jest bliższych szczegółów.

15 lat wiernej służby

Koła bydgoskiego Zw. Oficerów Rezerwy.

(hk) Do historii należą już czasy, gdy wojny prowadziły armie, a za ich plecami beztrosko zażywały pokoju społeczeństwa. Hasłem dni dzisiejszych jest **pogotowie wojenne całego narodu.** Armia jest tylko wyrazem zbrojnej gotowości narodu, jest jego ramieniem i puklerzem, ale wynik wojny zależy przede wszystkim od tego, czy armia znajdzie należne oparcie w całym społeczeństwie, czy kadry armii rezerwowej będą odpowiednio i na czas przygotowane.

Powszechność wysiłku wojennego, demokratyzacja obowiązków żołnierskich wobec ojczyzny — to są najważniejsze postulaty, od których wypełnienia zależy siła i obronność państwa. I dlatego rzeczą niezmiernej wagi jest, aby nad przygotowaniem najszerszych kadr obrońców ojczyzny czuwali ludzie o należytych kwalifikacjach fachowych, wojskowych, a jednocześnie o pełnym zrozumieniu swoich obowiązków, zdolni do bezinteresownej i ofiarnej pracy dla wielkiej sprawy.

Tacy właśnie ludzie, to oficerowie rezerwy — **przyszli dowódcy armii narodowej, którzy swą pracą przygotowawczą odbywają w Związku Oficerów Rezerwy.**

15 lat ofiarnie i skutecznie pracuje koło bydgoskie Związku Oficerów Rezerwy. Jak pracuje, jakie osiąga rezultaty — o tym najlepiej świadczą opinie władz wojskowych, organizacyjnych i całego społeczeństwa, które słyszeliśmy na odbytym w niedzielę, 9 bm. **uroczystym obchodzie 15-lecia istnienia koła.** Obchód był wyrazem powszechnego uznania, jakim się cieszy praca bydgoskiego Koła Z. O. R., a wypadł tym okazalej, że był połączony **z dorocznym walnym zjazdem delegatów okręgu pomorskiego Z. O. R., obejmującego teren D. O. K. VIII.**

U grobu Powstańca.

Obchód rozpoczął się **mszą św. w kościele garnizonowym,** odprawianą przez ks. prof. Balcerka, który również wygłosił od stopni ołtarza kazanie, sławiąc tradycje rycerskie narodu polskiego. Obok ołtarza stanęły poczty chorągwiane organizacyj b. wojskowych. Na nabożeństwo przybyli przedstawiciele władz oraz bardzo licznie delegaci kół pomorskich i członkowie koła bydgoskiego Z. O. R.

Po mszy św. nastąpiło **złożenie wieńca na grobie Nieznanego Powstańca.** Raport od kompanii honorowej Związku Rezerwistów i Powstańców i Wojaków odebrał reprezentant komendanta garnizonu **p. płk Heldut-Tarnasiewicz,** po czym wieniec złożyli prezes okręgu pomorskiego **p. dr Bogocz** i prezes koła bydgoskiego **p. wiceprezydent miasta Śpikowski.** Pamięć poległych uczczono chwilą ciszy, a orkiestra Powstańców i Wojaków odegrała marsza żałobnego.

Uczczenie pracy koła bygoskiego.

Uroczyste zgromadzenie jubileuszowe odbyło się w sali rady miejskiej, którą wypełniło kilkaset osób. Przybył d-ca OK. VIII **p. gen. Thommée,** p. wojewodę poznańskiego reprezentował **p. starosta Suski,** p. wojewodę pomorskiego — **p. nacz. Grzanka.** Byli również pp.: prezydent m. Barciszewski, prezes S. O. Plejewski, płk Heldut-Tarnasiewicz, ks. Kopeć, ks. prof. Balcerek. Reprezentowane były wszystkie niemal organizacje zrzeszone w **Federacji Z. O. O.**

Prezes okręgu pomorskiego p. dr Bogocz zagaił zebranie okrzykiem na cześć Rzeczypospolitej, P. Prezydenta i Naczelnego Wodza, po czym odczytał **przemówienie Marsz. Piłsudskiego wygłoszone w r. 1927 do oficerów rezerwy w Krakowie.** P. dr Bogocz, witając obecnych, podkreślił, że **hasła konsolidacji narodu muszą stać się czynem, a** zwłaszcza byli i przyszli dowódcy muszą się poczuwać do jedności i pracy organizacyjnej. Prezes okręgu podkreślił, że **koło bydgoskie należy do największych i pod każdym względem najlepszych kół na Pomorzu** i złożył podziękowanie za wybitną pracę.

Prezes koła bydgoskiego **p. prez. Śpikowskiw** swoim przemówieniu stwierdził, że obchód 15-lecia ma być **wyrazem konkretnej pracy zwłaszcza w dziedzine wojskowej.** Program pracy oficerów rezerwy — to przysposobienie wojskowe, praca ideowa na wszystkich odcinkach życia społecznego, praca nad wyrobieniem charakteru, samodzielności, inicjatywy i dyscypliny. Nie mówimy: **zwyciężyć i umrzeć,** bo to hasło zeszłej generacji. Naszym hasłem jest: **zwyciężyć.** Praca Z. O. R., oparta na tych podstawach, nie jest błyskotliwa, jest żmudna i szara. Na zakończenie p. prez. Śpikowski podziękował władzom wojskowym i uczcił pamięć tych członków, którzy zmarli w czasie 15-lecia.

Pan generał Thommee

stwierdził, że w Bydgoszczy ustalono wcześniej obowiązki oficera rezerwy niż w Warszawie. Te obowiązki to — **doskonalenie się w sprawności wojskowej, związek wojska ze społeczeństwem cywilnym, propaganda militarna.** Do tych obowiązków obecnie dochodzi obowiązek **pracy dla F. O. N.,** ponieważ musimy się dozbroić, aby sprostać przewadze technicznej innych. **Ostre słowa pod adresem komunizmu** zostały przyjęte szczególnie gorąco przez zebranych.

Życzenia skadali: **p. starosta Suski** w imieniu rządu i p. wojewody poznańskiego, **p. nacz. Grzanka** w imieniu p. wojewody pomorskiego, sekretarz zarządu głównego **p. Berger z Warszawy i p. prezydent Barciszewski,** który stwierdził, że miasto jest dumne z koła Z. O. R.

Na zakończenie p. prezes Bogocz rozdał nagrody **zwycięzcom w konkursie strzeleckim** bydgoskiego koła Z. O. R.

W godzinach południowych odbyło się **śniadanie żonierskie w kasynie oficerskim „dzieci bydgoskich".** Wieczorem odbyło się **przedstawienie „Oj młody, młody" w Teatrze Miejskim.**

Zjazd delegatów okręgu pomorskiego.

W obradach zjazdu w sali rady miejskiej brali udział delegaci **28 kół na 31** zrzeszonych w okręgu. Zagaił prezes **kpt. rez. dr Bogocz z Torunia,** przewodniczył sprawnie **kpt. rez. dyr. Tombiński** z Bydgoszczy. Sprawozdania wykazały wybitną pracę zwłaszcza w dziedzinie **przysposobienia wojskowego.** Prezesem wybrany został **kpt. rez. dr Bogocz z Torunia,** wiceprezesami: por. rez. Otmianowski z Torunia, kpt. rez. Jęczkowiak z Gdyni, **kpt. rez. Śpikowski z Bydgoszczy** i kpt. rez. dr Holski z Chojnic. Członkowie zarządu: pp. ppłk. rez. Sioda (Bydgoszcz), kpt. rez. Wertz (Toruń), por. rez. Klimczewski (Toruń), ppor. rez. Pokorski (Toruń), por. rez. Zajączkowski (Toruń), por. rez. Dębski (Toruń), por. rez. Gackowski (Włocławek), pchor. rez. Pędziwiatr (Toruń), kpt. rez. inż. Kittel (Żnin), mjr. w st. sp. Laszuk (Toruń), por. rez. Kurowski (Grudziądz), por. rez. Prauziński (Tczew).

Podkreślić należy, że wśród delegatów zamiejscowych powstała myśl **przeniesienia siedziby okręgu z Torunia do Bydgoszczy,** jednak delegaci Bydgoszczy ze względów kurtuazyjnych jako gospodarze wniosku tego nie podtrzymywali.

Złożenie wieńca na grobie Nieznanego Powstańca. Fot.: J. Czarnecki.

Czyż wypada prowokować?

Społeczeństwo katolickie nie godzi się na przywódcę z pośród szeregów Z. N. P.

Grudziądz. (Tel. wł.) Wczorajszej niedzieli odbywało się **w Łasinie pod Grudziądzem** doroczne święto powiatowe p. w. i w. f. Święto byłoby się odbyło bez przeszkód, gdyby nie pewne „ale". Otóż **komendantem całości był napiętnowany przez rodziców katolickich, prasę i sądy nauczyciel z Zw. Naucz. Polsk. Stanisław Karolewski.** Kiedy **organizacje katolickie** dowiedziały się, że ma nimi dowodzić członek Z. N. P., **odmówiły brania udziału w święcie.** Do obecnego na uroczystości p. **starosty Klotza** udała się specjalna delegacja z prośbą o zmianę komendanta. **P. starosta odmówił.** Katolickie organizacje **zwinęły więc sztandary, wycofując się z obchodu.** Kiedy pochód maszerował do kościoła bez katolickich organizacji i pod komendą Karolewskiego, społeczeństwo, stojące na ulicach wznosiły okrzyki **„Precz z bezbożnikami!"** itp. P. starosta Klotz, widząc, że zanosi się na manifestację katolicką, **odebrał wreszcie komendę Karolewskiemu, a powierzył ją komisarzowi straży granicznej p. Karaszewskiemu.** Wobec tego katolickie **organizacje przyłączyły się do pochodu, a obywatelstwo biło brawa, krzycząc „Niech żyje katolicka Polska!"** Nauczyciel Karolewski **chyłkiem opuścił Łasin** jeszcze przed zakończeniem uroczystości. Święto w. f. dobiegło końca już bez dalszych zajść.

Beck w Londynie.

Londyn, 10. 5. (PAT). Minister spraw zagr. Beck oraz delegacja polska na uroczystości koronacyjne przybyli o godz. 4 na dworzec Victoria.

Po przywitaniu się na peronie z członkami ambasady i konsulatu generalnego R. P. min. Beck przeszedł do salonu recepcyjnego, gdzie w imieniu króla Jerzego VI **powitał go oczekujący delegatów kuzyn króla książę Arthur Connaugt.**

Bez helu nie pojedzie!

Berlin, 10. 5. (PAT). Według informacyj agencji Havasa, komendant sterowca „Graf Zeppelin" kapitan Schiller miał oświadczyć, że **nie podejmie on nowej podróży przez Atlantyk, o ile sterowiec nie będzie wypełniony helem.** A zatem przewidziany w maju start z Frankfurtu do Rio de Janeiro nie odbędzie się. Dotąd jednak nie ma decyzji oficjalnej. Kpt. Schiller dodaje, że zakłady w Friedrichshafen **nie posiadają dostatecznej ilości helu,** trzeba więc będzie oczekiwać aż **nadejdzie transport tego gazu z Ameryki.**

Wypełnienie helem „Zeppelina" **wymagać będzie pewnych przeróbek technicznych.**

P. K. O.

P-oświęcenie K-olosalnego O-biektu.

W dniu wczorajszym odbyło się w Poznaniu poświęcenie wspaniałego, nowego gmachu P. K. O. przy udziale reprezentantów wszystkich władz i tłumów publiczności. Sprawozdanie naszego korespondenta z powodu trudności technicznych będziemy mogli dać dopiero w numerze jutrzejszym.

Zjazd Maryjny akademików w Gdańsku.

W dniach od 19 do 21 maja br. odbędzie się w Gdańsku **Zjazd Maryjny akademików z całej Polski.** Dla należytego przyjęcia swych kolegów z kraju zawiązał się na terenie polskiego akademickiego środowiska w Gdańsku — specjalny komitet z pośród członków i sympatyków Sodalicji Mariańskiej Akademików.

Po prawie dwumiesięcznej już działalności, komitet ten ustalił ostateczny program trzydniowego Zjazdu, który obradować będzie pod hasłem: **„Czynnie przeciwstawmy się złu".** Komitet nawiązał też i utrzymuje stałą łączność ze wszystkimi ośrodkami, z których już zaczęły wpływać zgłoszenia na udział w Zjedzie. Spodziewany też jest liczny przyjazd delegatów.

Referaty omawiać będą praktyczne konsekwencje, jakie nakłada w pracy na terenie akademickim **ślubowanie Jasnogórskie.**

Zjazd zakończy się na dwa dni przed pielgrzymką ogólnoakademicką do Częstochowy, która odbędzie się w niedzielę 23 maja br.

Gdańszczanie chcą z dumą pokazać kolegom z kraju swe cenne pamiątki polskiej historii i kultury w dawnym mieście królów polskich.

Protektorat nad zjazdem raczyli objąć: **J. E. Prymas Polski ks. kard. Hlond i J. E. biskup Gdański hr. O'Rourke** oraz komisarz generalny w Gdańsku p. min. Marian Chodacki.

PROGRAMY RADIOWE

Wtorek, 11 maja.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI.

6,30: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze" **6,33:** Gimnastyka. **6,50:** Muzyka (płyty). **7,00:** Dziennik poranny. **7,10:** Parę informacyj. **7,15:** Audycja dla poborowych. **7,35:** Muzyka (płyty). **8,00:** Audycja dla szkół. **11,30:** Audycja dla szkół: „Kukiełki śląskie" (z Katowic). **11,57:** Sygnał czasu. **12,03:** G. Gershwin — twórca muzyki jazzowo-symfonicznej (płyty). **12,40:** Dziennik południowy. **12,50:** Skrzynka rolnicza. **15,00:** Wiadomości gospodarcze. **15,15:** Koncert muzyki operowej. Wykonawcy: orkiestra P. R. pod dyr. Miecz. Mierzejewskiego i Michał Zabejda-Sumicki — tenor. **16,00:** „Stolica i jej sprawy". **16,10:** „Życie kulturalne stolicy". **16,15:** Skrzynka PKO. **16,30:** Pieśni ludowe góralskie i śląskie w wykonaniu chóru męskiego Stowarzyszenia Pracowników miasta Katowic pod dyr. Leopolda Janickiego (z Katowic). **17,00:** „Dni powszednie państwa Kowalskich" — powieść mówiona Marii Kuncewiczowej. **17,15:** Wileńska Orkiestra P. R. pod dyr. Władysława Szczepańskiego. **17,50:** „Jak pozbyłem się upiora" — monolog Wład. Jastrzębiec-Zalewskiego w wykonaniu Teofila Trzcińskiego. **18,00:** Pogadanka aktualna. **18,10:** „Sport w miastach i miasteczkach" — pogadanka (ze Lwowa). **18,20:** Organy Wurlitzera i ksylofon (płyty). **18,45:** Program na jutro. **18,50:** Pogadanka aktualna. **19,00:** „Dyskutujmy": „Problemy współczesnego wychowania". **19,20:** Recital śpiewaczy Fiorenza. Przy fortep. prof. Ludwik Urstein. **19,50:** Rozmowa muzyka ze słuchaczami radia. **20,05:** „Mów do mnie jeszcze" — audycja w oprac. Stanisława Wasylewskiego (z Poznania). **20,45:** Dziennik wieczorny. **20,55:** Pogadanka aktualna. **21,00:** Muzyka salonowa w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego. **21,45:** W stulecie śmierci Johna Fielda (1732-1837) — zwiastuna Chopina. Wykonawcy: Maryla Jonasówna — fortepian, Lidia Kmitowa — I-e skrzypce, Eugeniusz Skowroński — II-e skrzypce, Mieczysław Szaleski — altówka, Zofia Adamska — wiolonczela, Ignacy Rosenbaum — fortepian. Słowo wstępne wygłosi prof. Karol Stromenger. **22,25:** „Egzotyzm w naszej literaturze" — szkic literacki (z Krakowa). **22,40:** Muzyka salonowa (płyty).

PROGRAM LOKALNY.

TORUŃ. 7,10: Parę informacyj. **7,35:** Muzyka (płyty z Warszawy), **12,03:** Muzyka operowa (płyty). **12,50:** Pomorska gazetka rolnicza. **13,00:** Melodie, które wszyscy znają (płyty). **15,15:** Imperio Argentina i Lucienne Boyer (płyty). **15,35:** Życie kulturalne na Pomorzu. **15,40:** Muzyka salonowa (płyty). **16,00: „Podziemne ganki Bydgoszczy" — felieton w opr. dr. Brandowskiego (ze studia w Bydgoszczy). 18,20:** Z sonat Beethovena (płyty). **18,45:** Program na jutro. **22,40:** Tańce i piosenki (płyty).

ZAGRANICA.

Budapeszt. 19,20: Muzyka cygańska. **Bruksela Franc. 20,00:** Koncert orkiestry symfonicznej. **Kopenhaga. 20,00:** Muzyka duńska. **Ryga. 20,00:** Festiwal Smetany. **Brno. 21,05:** Koncert Chopinowski. **Hamburg. 22,30** Muzyka lekka i taneczna. **Lipsk. 22,30:** „Lipskie dni muzyczne' 1937" — koncert. **Monachium. 22,30:** Utwory fort. chińskie i japońskie. **Hilversum 23,50.** Muzyka taneczna! **Frankfurt. 24,00:** Koncert nocny.

Z Wielkopolski i Pomorza

NASI SPRAWOZDAWCY O ŻYCIU PROWINCJI

Inowrocław.

Biblioteka miejska czynna jest codziennie od godz. 17 do 18, w soboty od 17 do 19.

Biblioteka Tow. Czytelni Ludowych mieszcząca się w Domu Katolickim przy ulicy Plebanka, otwarta jest codziennie za wyjątkiem niedziel i świąt od godziny 17—19-tej.

— **Biblioteka Kolejow. Przysp. Wojsk. w świetlicy „Ogniska"** przy ul. Magazynowej otwarta w poniedziałki, środy i piątki od godz. 17 do 19-tej.

Karetka sanitarna, tel. 276, czynna dzień i w nocy.

Dyżur nocny pełni Apteka pod Krzyżem.

Repertuar kin: Słońce. „Sonata Księżycowa" z Ignacem Paderewskim. Stylowe: „Ostatni Mohikanin". Świt: „Brutal".

Wstrzymanie ruchu tramwajowego. Z powodu przebudowy ul. Król. Jadwigi przestał kursować tramwaj od ub. piątku. W tym czasie uruchomiony zostanie autobus, który będzie kursował do pociągów i to od Rynku do dworca i z powrotem.

Wybił szybę i skradł 3 lisy oraz futerka. W ub. święto w nocy nieznany sprawca wybił cegłą szybę okna wystawowego składu futer p. Sikorzyńskiej przy Rynku i skradł 3 lisy oraz różne futerka, wartości kilkuset złotych. Policja przychwyciła niebawem sprawcę tej zuchwałej kradzieży, niej. Olejniczaka, zam. na Błoniach.

Obchód 3 Maja w Mątwach. Jak corocznie, urządziło obchód 3 Maja na przedmieścia Inowrocławia w Mątwach Tow. Gimn. Sokół. W przeddzień obchodu przeszedł ulicami mątewskiemi capstrzyk. Następnego dnia udały się miejscowe organizacje z sztandarami na uroczyste nabożeństwo, które odprawił ks. prob. Dąbrowski. Po nabożeństwie przeszły pochodem organizacje przez główną ulicę Mątew z orkiestrą na czele. Defiladę odebrali przedstawiciele władz i organizacji. Następnie udano się do sali kina na akademię, którą zagaił prezes Sokoła p. dr Pischinger. Po odegraniu wiązanki pieśni polskich przez orkiestrę pod batutą p. Sobczyka i odśpiewaniu przez chór Halki pod dyr. p. Webera Kantaty prof. St. Kwaśnika, wygłosił odczyt o Konstytucji 3 Maja p. red. Dereżyński. Występem orkiestry i wspólnym śpiewem „Boże coś Polskę" zakończono akademię. Po południu w ogrodzie kina odbyła się zabawa dziecięca. Podczas kwesty ulicznej na TCL. zebrano 33 zł.

Dwa pożary. W wiosce Płonkówko pow. Inowrocław wybuchł pożar w zagrodzie rolnika Stan. Lewandowskiego. Pastwą niszczycielskiego żywiołu padła stodoła oraz chlewy. W ogniu spłonął również koń, jałówka i większa ilość drobiu. Straty przekraczają 7.000 zł. — W wiosce Rojewo spalił się na polu stóg słomy i tylko dzięki akcji ratunkowej udało się uchronić dalsze stogi przed niszczycielskiem żywiołem.

Furman wpadł pod koła platformy. Maszynista Maszudziński próbował świeżo remontowany parowóz. W tym czasie wzdłuż toru kolejowego powoził furman Nic platformą, zaprzągniętą w dwa konie, które się widocznie na widok parowozu nagle spłoszyły i nieszczęśliwy furman wpadł pod koła platformy, które przeszły przez jego ciało. Józef Nic był pracownikiem Zakładów Solvay. Ma on złamane żebra i obojczyk oraz odniósł groźne obrażenia wewnętrzne. Nica odwieziono nieprzytomnego do szpitala pow. w Inowrocławiu, gdzie lekarze dokonali natychmiastowej operacji. Jest nadzieja utrzymania Nica przy życiu.

KRUSZWICA. Znowu gęste kłęby dymu zawisły nad zabudowaniami rolników. Dnia 5 bm. pożar strawił na szkodę p. Czajkowskiego Władysława w Rzeszynie dom mieszkalny, urządzenie domowe, urządzenie sklepu spożywczego, towary kolonialne, wędliny, wódki itp. Straty oblicza się na ok. 15 tys. złotych. — Dnia 6 bm wieczorem wybuchł pożar w zagrodzie rolnika Stanisława Rosińskiego w Jeziorach Małych. Ogień strawił stodołę. Straty poważne.

STRZELNO. Nieszczęśliwemu wypadkowi uległ ostatnio 10-letni Zyg Franciszek, który urządził sobie huśtawkę na wierzbie. W pewnym momencie spadł on z huśtawki i doznał złamania kości lewego ramienia. Natychmiast odstawiono go do szpitala.

— Z dniem 1 bm. opuścił Strzelno po 5-letnim pobycie, asystent urzędu pocztowego p. Józef Kowalski i objął stanowisko naczelnika urzędu pocztowo-telekom. w Połajewie (Pozn.).

ŻNIN. Obchód narodowy 3 Maja zapoczątkowano w Żninie capstrzykiem w niedzielę wieczorem. W same święto uformował się pochód na Rynku, skąd wymarszerowano na solenne nabożeństwo. Po nabożeństwie nastąpił przemarsz pochodu przed władzami, a następnie p. starosta Wuyek wręczał dyplomy kilku członkom z był. Towarzystwa Weteranów. Domy były przybrane sztandarami.

— P. starosta żniński mianował p. Grzybowskiego z Cotonia wójtem gminy Rogowo. P. Pawlak Michał ustąpił z urzędu podwójta. Wójtem w Żarczynie wybrano p. Józefa Wojdyńskiego, a podwójtem p. Tomasza Skarzyńskiego.

— Sędzia grodzki p. Prus-Głowacki ze Żnina przeniesiony został z dniem 1 bm. na równorzędne stanowisko do Strzelna.

— Za kradzież tucznika na szkodę p. F. Kubiaka z Ustaszewa, skazani zostali Leon Sznurek i Franc. Kronkowski na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem na 2 lata, a Paweł Kolano jako recydywista na 8 mies. więzienia bez zawieszenia. Wymienieni pochodzą z Damasławka. — Za wywołanie awantury ulicznej w ub. miesiącu, o czym pisaliśmy w „Dzienn. Bydg." z dnia 24. 4. rb., skazani zostali bracia Jan i Ignacy Jurkowie ze Żnina na kary po 5 dni aresztu przez sąd starościński.

— Ostatnio odbyły się w kościele paraf. w Lubczu pow. żniński śluby między p. Władysławem Pilarskim z Bożacina a p. Kazim. Dąbrowską z Cotonia i p. Zygm. Sinieckim a p. Kunegundą Brzykcówną, oboje z Lubcza. Szczęść Boże!

OSTRÓW WLKP. (lj) Na ławie oskarżonych tut. sądu okręgowego zasiadło 15 osób, obwinionych o udział i współudział w głośnym swego czasu napadzie na rodzinę Grajów w Ostrzeszowie. W wyniku całodziennej rozprawy, której przewód wykazał całkowitą winę oskarżonych, zasądzeni zostali: Stanisław Strzelczyk z Ostrzeszowa na 4 lata, Aleksander Krzan z Ostrzeszowa na 3 lata, Władysław Śmiatacz z Giżyc na 4½ roku, Franciszek Zagata z Grabowa na 10 lat, Andrzej Łacina z Grabowa również na 10 lat, Wacław Śmiatacz na 7 lat oraz Katarzyna Krzanowa z Ostrzeszowa na 5 lat więzienia. Wszyscy oskarżeni skazani zostali na utratę praw obywatelskich na przeciąg 5 lat. Poza tymi głównymi sprawcami napadu skazał sąd 5 innych obwinionych na kary od 6—12 miesięcy więzienia, a tylko jedną, Władysławę Maślakównę z Giżyc z braku dostatecznych dowodów uwolniono od winy i kary

— W tegorocznym obchodzie 3-go Maja wzięło udział blisko 1200 osób z pogranicza niemieckiego, w tym większość młodzieży szkolnej, którą podejmowało gościnnie całe miejscowe społeczeństwo. Gości podjęto śniadaniem w szkołach i strzelnicy miejskiej, po czym z przygotowanych dla nich miejsc wzdłuż Rynku i ul Kościelnej podziwiali świetną postawę oddziałów naszej armii i licznych organizacyj. Po wspólnym obiedzie i przedstawieniach kinowych, goście opuścili wieczorem Ostrów, żegnając miasto ze łzami wzruszenia w oczach, wywożąc ze sobą, na pogranicze — dużo otuchy i wiary.

— W święto Wniebowstąpienia odbyła się tu wielka i imponująca, mimo ulewnego deszczu, manifestacja robotnika katolickiego. Po uroczystem nabożeństwie, organizacje robotnicze ze sztandarami i transparentami przeszły w pochodzie na Rynek, gdzie wysłuchały mocnych przemówień o zagadnieniach i bolączkach robotnika polskiego, tudzież o walce z komunizmem; następnie w długim pochodzie udano się pod pomnik Chrystusa, by tu złożyć hołd i zapewnienie, że robotnik polski wierzy w prawdziwego Boga i mocno stoi przy wierze katolickiej i chrześcijańskiej.

— Jednej z ostatnich nocy niewykryci dotąd sprawcy dokonali włamania do biur wójtostwa w Raszkowie, rozbijając kilka szaf i szuflad w poszukiwaniu gotówki; łupem złodziei stała się maszyna do pisania wartości kilkuset złotych.

Przed wielką manifestacją w Chełmnie.

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej diecezji chełmińskiej rozesłało zaproszenia na XII zjazd delegowanych, który odbędzie się w Chełmży w dniach 15 i 16 maja br.

Program pierwszego dnia zjazdu (15 maja) przewiduje: O godz. 20: zebranie sprawozdawcze w sali „Concordia". W nocy: O godz. 22: pochód do kościoła Pokatedralnego; przed kościołem — apel żałobny, w kościele odnowienie przyrzeczenia.

Program II dnia zjazdu (16 maja): Rano: Od 8—9: obrady sekcyjne, o godz. 9: zbiórka delegowanych na placu komendy wf. i pw. i wymarsz do kościoła pokatedralnego, na uroczystą mszę św.; po nabożeństwie: pochód i defilada. O godz. 12,30: manifestacja na Rynku.

Po południu: O godz. 13,30: wspólny obiad. Od 15—19: wielka zabawa ludowa, stadion miejski. Na stadionie: konkurs orkiestr młodzieży, konkurs chórów śpiewaczych, rozgrywki sportowe i wieczorem misterium „Tajemnica Mszy św.".

CHEŁMNO. (lm) Kino Apollo wyświetla potężny dramat pt. „W cieniu samotnej sosny".

— Dorocznym zwyczajem odbyło się w Chełmnie w ub. czwartek pod egidą LMK. uroczyste otwarcie sezonu sportów wodnych, które zapoczątkowała msza św. odprawiona przez ks. dziek. Żyndę w kościele farnym. W godzinach popołudniowych zebrały się wszystkie sekcje wodne przed ratuszem. Po odebraniu raportu od dowodzącego całością drh. Pawła Rakowskiego, udano się przy dźwiękach orkiestry wojskowej pochodem w kierunku Wisły, gdzie po podniesieniu bandery, wygłosił z wielką swadą p. kom. PP. Polakowski okolicznościowe przemówienie Następnie dokonał ks. prof. Zieliński aktu poświęcenia łodzi. Defiladą łodzi przed zarządem sekcyj sportów wodnych z pp. nacz sądu Madejskim, sędzią Ciernićkim i inż. Pajączkowskim na czele, zakończono tę podniosłą uroczystość.

— W Nowymdworze pow. chełmińskiego wydarzył się nieszczęśliwy wypadek. Powracając ze spławu koni, jeden z pracowników spadł z rumaka tak nieszczęśliwie, że doznał ogólnych obrażeń. Nieszczęśliwego odwieziono do szpitala w Chełmży.

CHEŁMŻA. (e) W dniu 6 bm. odbyła się przy licznym udziale publiczności w sali domu Św. Józefa uroczysta akademia Sodalicji Mariańskiej, na którą złożyły się deklamacje, śpiewy oraz 1-aktowe przedstawienie. Całość wypadła imponująco.

— 7 bm. obradował Komitet Zjazdowy Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży. Na zebraniu tym omówiono bliższe szczegóły uroczystości zjazdowych. Zjazd Stowarzyszenia Młodzieży Katolickiej z całego Pomorza odbędzie się tym razem w Chełmży, w dniach 16 i 17 maja br. i będzie bardzo liczny, bowiem Komitet przygotowuje się na przybycie młodzieży katolickiej w liczbie około 5 tysięcy.

CHOJNICE. (k) Do biura składnicy kupca Komiszkego Ottona przy Placu Królowej Jadwigi dostał się w porze obiadowej niej. Berendt Konrad, zam. w Chojnicach przy ul. Angowickiej i zdołał po otworzeniu podrobionym kluczem kasy żelaznej zabrać z niej ok. 790 zł. Natychmiast powiadomiona policja wszczęła poszukiwania za sprawcą, które zostały uwieńczone pomyślnym rezultatem. „Kasiarza" przytrzymano. Zdołano mu odebrać 732 zł i zwrócić poszkodowanemu.

— Podczas kwesty ulicznej w dniu 3-go Maja zebrano na TCL. 172 zł. Nalepek sprzedano 2500 sztuk.

STAROGARD. (ag) W biegu narodowym na przełaj na trasie 5 klm pierwsze miejsce zdobył p. Edmund Cebula (Zw. Rez.) osiągając czas 17 m. 50 sek., 2) Grenz Józef WKS., 3) Stankowski Jan Sokół. W biegu dla młodzieży pierwsze miejsce zdobył Olszewski Leon. Gimn.

JABŁONOWO. (jr) Przed sądem odpowiadała mieszkanka Jabłonowa Jadwiga Kwellowa, osk. o to, iż w dniu 7 sierpnia ub. r., w czasie kłótni oblała swą przeciwniczkę i jej syna wrzącą wodą tak, iż ponieśli oparzenia 2 stopnia. Sąd skazał ją na 2 tygodnie aresztu z zawieszeniem na 2 lata.

GOLUB, n. Drw. (sm) W tych dniach odbyło się nadzwyczajne zebranie rady miejskiej m. Golubia. Przewodniczący p. burm. Reiske podał do wiadomości, że za pośrednictwem p. star. pow. Kalksteina otrzymał z Funduszu Pracy tytułem zapomogi świątecznej dla bezrobotnych 500 zł. Zdając następnie relację ze swego wyjazdu do Poznania, oświadczył, że uzyskał od Kom. Banku skreślenie długu KKO. miasta Golubia w kwocie 8000 zł. Uchwalono obniżyć stawki podatkowe na rok 1937/38 o 75% i to od plakatów, szyldów i od anonsów.

Grób przedhistoryczny na Kaszubach.

Kościerzyna, 10. 5. (PAT) W Gockowicach (Kaszuby) na polu p. Zalewskiego **odkryty został grób skrzynkowy, zawierający 2 urny zdobne** w ornamenty sznurowe, oraz naczynia grobowe. Taki sam grób odkryty został w Pawłowie, gdzie znaleziono kilka urn, a pośród kości natrafiono na **oryginalną wielką szpilkę zdobniczą z bronzu.**

Grudziądz.

Przedstawicielstwo „Dziennika Bydgoskiego" w Grudziądzu, ul Toruńska 22, tel. 1294, przyjmuje przedpłatę za „Dziennik Bydgoski" na maj oraz zamówienia na ogłoszenia i druki po cenach najniższych. Biuro czynne od godz. 8—18-ej

Pogotowie pożarnicze tel. 618.

Nocny dyżur pełni apteka „Pod Lwem", ul. Pańska, tel. 2040.

Repertuar kin: Apollo — Król kobiet. Gryf — Matura. Orzeł — Otchłań grozy.

Kwesta publiczna na rzecz „Sokoła". W czasie od 11—17 bm. odbywa się na Pomorzu kwesta publiczna sokolstwa, celem zebrania potrzebnych funduszów na zmobilizowanie drużyn sokolich na wielki wszechpolski zlot sokoli, który jak wiadomo odbędzie się w dniach od 25—29 czerwca br. w Katowicach, dla uczczenia 15-lecia powstania górnośląskiego i 70 rocznicy powstania sokolstwa polskiego. Kwestę tę poprze niewątpliwie całe społeczeństwo.

Wielki festyn parafialny. Staraniem wszystkich stowarzyszeń Akcji Katolickiej przy parafii Św. Krzyża odbędzie się w dn. 6 czerwca wielki festyn ludowy, celem zebrania funduszów na spłacenie długów ciążących na tej najbiedniejszej z parafii grudziądzkich. Komitet prosi, aby w dniu tym podobnej imprezy nie urządzano, lecz aby wszyscy katolicy zechcieli poprzeć powyższą imprezę.

Konkurs na upiększenie balkonów, okien, werand i ogródków kwiatami ogłosiło ruchliwe Tow. Upiększenia Miasta wzorem lat ubiegłych i na rok bieżący, wydając specjalną odezwę do mieszkańców Grudziądza. Tow. Upiększenia Miasta obchodzi, jak wiadomo, w tym roku 75-lecie swego istnienia. Z tej okazji zaprosiło do naszego miasta przedstawicieli miast i zrzeszeń z różnych ośrodków Rzeczypospolitej, by tu pokazać przykłady dbałości władz i mieszkańców o zewnętrzną szatę balkonów, okien, ogródków, werand, parkanów, wystaw sklepowych, reklam kupieckich itp. Z okazji zjazdu tak licznych gości odbędzie się „Dzień propagandy estetyki miast".

Pożar. W miniony piątek zapaliły się sadze w kominie piekarni p. Adeli Reper (Czerwonodworna 19). Na skutek silnego zarysowania się komina, ogień przedostał się do mieszkania lokatora p. Zabłońskiego, gdzie zapaliła się leżanka. Wezwana straż pożarna w krótkim czasie ogień ugasiła. Szkody powstałe z powodu pożaru są nieznaczne. Właścicielce piekarni zabroniono rozpalenia ognia aż do naprawy komina.

Złodzieje na targu. Podczas targu na Placu 23 Stycznia skradziono niej. Marii Mikołajskiej zam. w Kalmuzach (pow. Grudziądz) paczkę z zawartością 4½ m materiału i inną odzieżą. Poszkodowana zgłosiła kradzież w komisariacie PP.

Z rocznego walnego zebrania stowarzyszenia Pań Mił. św. Wincentego a Paulo przy parafii Najśw. Serca Pana Jezusa. W tych dniach odbyło się w sali parafialnej walne zebranie Stow. Pań Mił św. Wincentego a Paulo przy parafii Najśw. Serca Pana Jezusa. Przewodniczył ks. prob. Bleriqu, dyrektor Stowarzyszenia, a na sekretarkę poproszono p. Heinkową. Po odczytaniu protokółu z ostatniego walnego zebrania przez sekretarkę p. Wysocką, przystąpiono do sprawozdań zarządu z działalności całorocznej. Ze sprawozdań tych wynikało, że zarząd z p. Pankowską na czele w roku sprawozdawczym pracował niestrudzenie nad ulżeniem smutnej doli biednych, chorych i nieszczęśliwych, niosąc wszędzie hojną pomoc materialną i moralną. Czynną pomocą zarządowi służyły Siostry Elżbietanki przez odwiedzanie chorych, panie opiekunki Stowarzyszenia oraz panie z Rodziny Wojskowej, które ugościły i hojnie obdarowały dzieci biednych rodzin, znajdujących się pod opieką Stowarzyszenia. Sprawozdanie kasowe zdała skarbniczka p. Plaskiewiczowa, a w imieniu komisji rewizyjnej referował p. Heinitz, prosząc o udzielenie zarządowi absolutorium, a specjalnego podziękowania dla p. skarbniczki, co też jednomyślnie nastąpiło. Po sprawozdaniach ks. przewodniczący w serdecznych słowach podziękował zarządowi, pp. opiekunkom, S.S. Elżbietankom, Rodzinie Wojskowej, Starostwu krajowemu, Opiece Społecznej, G. O. „Caritas" oraz wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób przyszli z pomocą Stowarzyszeniu. Z kolei referat o sposobie walki z natrętnym żebractwem wygłosił dyr. „Caritasu" ks. Szczurkowski, po czym nastąpiły uzupełniające wybory. Wybrano ławniczką p. Konstancję Kreftową, a jako członka komisji rewizyjnej p. Sontowskiego. Po omówieniu szeregu spraw organizacyjnych, odmówieniem wspólnej modlitwy, ks. przewodniczący solwował zebranie.

„Wszystko, cokolwiek robimy—robimy z myślą o Polsce".

10 lat Sokoła Żeńskiego w Bydgoszczy

i 10-lecie prezesury p. radczyni W. Teskowej.

Ogrom codziennej, szarej pracy społecznej w korowodzie zmagań i osiągnięć, wiele wysiłków, trudów i poświęceń składało się w ciągu 10 lat na ten jubileusz — **jubileusz Sokoła Żeńskiego w Bydgoszczy.**

Żeńskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół", to nie tylko sport i w. f. — to przede wszystkim **szeroko zakreślona praca wychowawczo-obywatelska w wielu dziedzinach życia społecznego.**

Nie wiele mamy w Bydgoszczy towarzystw, które tak intensywną rozwijają działalność, jak właśnie Sokół Żeński. I nic dziwnego, że kiedy nadeszła uroczystość jubileuszowa, kiedy nadszedł dzień obrachunku za dziesięciolecie pracy — zarówno władze jak i społeczeństwo oddały pełny hołd zasługom i osiągnięciom Sokoła Żeńskiego i jego wypróbowanym w pracy kierownikom.

Uroczystości jubileuszowe rozpoczęły się w wczorajszą niedzielę rano zbiórką **gniazd bydgoskich,** które z pocztami sztandarowymi udały się do świątyni farnej na **solenne nabożeństwo.** Mszę św. odprawił **ks. Kamiński,** a podniosłe kazanie wygłosił **ks. Dekowski.** Podczas nabożeństwa pienia religijne wykonał **chór „Hasło".**

Po nabożeństwie drużyny Sokole zebrały się na Starym Rynku, skąd z orkiestrą KPW. na czele, wyruszyły na Pl. Kościeleckich, gdzie **na grobie nieznanego powstańca wielkopolskiego** Sokół-Jubilat złożył **piękny wieniec.** Wzbudzające podziw swą dziarską postawą oddziały Sokolic i Sokołów przedefilowały następnie przed swymi władzami i wkroczyły na salę Resursy Kupieckiej.

Kulminacyjnym punktem uroczystości była

akademia jubileuszowa

o godz. 12 w pięknie przybranej zieleni, barwami narodowymi i emblematami sokolemi sali Resursy.

Akademię Sokoła Żeńskiego zaszczycili swą obecnością **liczni przedstawiciele władz i społeczeństwa.** Przybył dowódca OK. VIII **p. gen. Wiktor Thommée,** który reprezentował naszą dzielną armię, przybył reprezentant władz państwowych p. **starosta Suski,** reprezentant prezydenta miasta — **p. radca Janicki,** dyrektor Miejsk. Kom. WF. **p. Matuszewski,** przedstawiciel prezesa dzielnicy pomorskiej — prezes okr. V Sokoła **p. Malczewski,** przybyli delegaci licznych organizacyj, gniazd sokolich z 6 pocztami sztandarowymi i in.

Na specjalne podkreślenie zasługuje, że akademię sokolą zaszczyciły swą obecnością **p. starościna Suska** i **p. prezydentowa Barciszewska.** Również podkreślić należy przyjazd reprezentantki dzielnicowego W. S. **p. Kaczmarkówny z Grudziądza** i delegatki grudziądzkiego gniazda żeńskiego **p. Brendlowej.** Licznie zjawili się na akademii seniorzy i działacze sokoli z. **p. red. Janem Teską** na czele. Wreszcie salę zapełniły liczne rzesze **społeczeństwa bydgoskiego,** sympatyzującego tak gorąco z ideą sokolą.

Program akademii był bogaty i urozmaicony. Na początku zespół **szkoły muzycznej p. Jaworskiego** pod batutą swego dyrektora polonez A-dur Chopina. Z kolei wstąpiła na mównicę zasłużona prezeska Sokoła Żeńskiego, wybitna działaczka na niwie sokolej i społecznej, **p. radczyni Teskowa,** która po serdecznym powitaniu przedstawicieli władz i społeczeństwa wygłosiła słowo wstępne.

Przemówienie p. radczyni Teskowej.

„Uczuciem radości i dumy napawa nas dzień dzisiejszy, gdy spoglądamy na miniome 10 lat pracy około utrwalenia i rozwoju tej placówki pracy narodowej, którą utworzyłyśmy, aby służyć sprawie fizycznego i obywatelskiego wychowania kobiety-Polki. Zdawałyśmy sobie przy jej tworzeniu sprawę, że **kobieta winna godnie stanąć w szeregu obok mężczyzny i utwierdzić wolą swoją służenia ojczyźnie w samodzielnej organizacji sokolej.** Rozumiałyśmy, że nie wystarczy mieć różne prawa polityczne i obywatelskie, ale trzeba je uzasadnić i ugruntować działalnością, któraby dała świadectwo tej prawdzie, że **kobieta powołana jest dziś do spełnienia wielkiej roli w życiu niepodległego państwa.** Prawda ta uznaną już została we wszystkich cywilizowanych krajach, u nas zaś siłą rzeczy znalazła się na porządku dziennym, gdy powszechna gotowość do obrony kraju stała się najważniejszym zagadnieniem.

Czyż znaczy to, że mamy przygotowywać się do obrony niepodległości z bronią w ręku? Nie w tym tkwi najważniejsze zadanie i rola kobiety. Wszelako ważną jest rzeczą, aby kobieta przygotowaną była i zaprawioną do spełnienia w chwili niebezpieczeństwa wojennego ważnych czynności pomocniczych, które żołnierzowi ułatwią odparcie, czy pokonanie wroga. **Tylko sprawna fizycznie, zahartowana moralnie i świadoma swych obowiązków obywatelskich kobieta, zadanie swoje należycie spełnić może.**

Powołujemy się często na bohaterskie czyny Polek, jakie zanotowała nasza historia, bądź to w obronie grodów kresowych, bądź też w walkach wyzwoleńczych w czasie niewoli. Świetlane ich postacie stawiano nam za wzór godny naśladowania. I z dumą stwierdzić możemy, że nigdy nie zabrakło naśladowczyń. I my pragniemy gorąco iść w ich ślady, a w zmienionych warunkach, lecz przy podobieństwie ostatecznych celów stosować musimy takie sposoby wychowawcze, aby **przygotować jak najliczniejsze zastępy kobiet, zdolnych do dźwigania ciężarów wielkich obowiązków.**

Gdy dawniej granic ojczyzny nieliczne stosunkowo broniły hufce, a oddziaływanie patriotycznie usposobionych kobiet na poszczególnego rycerza, wielkie miało znaczenie, tak dziś wobec konieczności powołania całego narodu do broni i do służby pomocniczej potrzeba, **aby w stosunku do masowego pogotowia również masy kobiet zrozumiały swoje obowiązki narodowe i przypadającą na nie część ciężaru obrony ojczyzny, zdolne były udźwignąć.**

i pozostający z nią w ścisłym związku **zastęp Polskiego Czerwonego Krzyża,** a niemniej także **młodzież sokola,** w którą od zarania młodości wpajamy sokole idee. Drugi kierunek ugruntowany jest w tradycji, która zawsze kładła silny nacisk na tężyznę moralną, wierząc, że **kruche jest nawet zdrowe ciało, gdy silny duch go nie wspiera.** Staramy się więc o to, aby **w sercach i duszach młodego pokolenia wzniecać i nieustannie podsycać płomienie miłości Ojczyzny, ukochania własnego narodu i państwa.** Wieloraka jest w tym względzie praca nasza i ufamy, że nie pójdzie na marne. Pragnęłybyśmy tylko gorąco, aby nie tylko poczynania nasze wydały plon obfity, lecz także, by przykład nasz działał zachęcająco na innych i objął **jak najszersze koła młodzieży.** Wiemy, jak wielkie jej **grozi niebezpieczeństwo** ze strony tych wszystkich, którzy **starają się w młodzieży osłabić przywiązanie do Kościoła katolickiego.** Zaślepieni nie zdają sobie sprawy, że **podkopanie ducha religijnego oznacza równocześnie osłabienie odporności na wpływy, które mogą zagrozić naszej niepodległości.** Dlatego wszelkim takim poczynaniom — uważamy sobie za obowiązek przeciwdziałać z wszystkich sił naszych. Wierzymy, że i tę część pracy naszej społeczeństwo oraz właściwe czynniki ocenią i udzielą nam swego poparcia dla tym wydajniejszego jej prowadzenia.

Pochód sokolic z okazji 10-lecia Sokoła Żeńskiego

Na czele szeregów sokolich, udających się na grób Nieznanego Powstańca Wielkopolskiego celem złożenia wieńca, postępują od lewej p. prezes Malczewski, p. radczyni Teskowa, p. prezeska Kaczmarkówna z Grudziądza i p. Majtkowski naczelnik Sokoła I. Fot.: J. Czarnecki.

Nie wystarczy o tych celach jedynie mówić i deklamować, bo słusznie mówi mędrzec indyjski:

„Podobnie, jak wspaniały kwiat
Pełen kolorów, lecz bez woni —
Tak bez pożytku słowo piękne
kiedy nie czyn za słowem".

Dlatego nie samemi słowami pragniemy oddziaływać na rzesze kobiece, aby garnęły się pod nasz sztandar pod którym mają sposobić się do obrony kraju, lecz **czynami wskazujemy drogi,** którymi kroczyć należy. Podkreślić jednak musimy bardzo silnie, że nie uważamy, aby wystarczyło czysto techniczne przygotowanie. **Główną bodaj rolę spełnić mamy w moralnym przygotowaniu narodu, aby mógł stawić czoło wszelkim niebezpieczeństwom.**

Dlatego właśnie **pod sztandarem Sokoła** się skupiamy, który obok sprawności fizycznej zwalczania wszelkiego charłactwa i skarlenia pielęgnuje cnoty narodowe, **aby duch dodał siły ramieniu, gdyby zemdleniem groziło.**

Zarząd Gniazda naszego jest przeświadczony, że na skromnym odcinku zadanie swoje spełnił. Wychodziłyśmy zawsze z założenia, że działalność nasza iść musi w dwóch kierunkach. Pierwszy prowadzi do usprawnienia fizycznego, wyrabiania tężyzny cielesnej, hartu i zdrowia. To zadanie spełnia doskonale **drużyna ćwicząca**

Wszystko cokolwiek robimy — robimy z myślą o Polsce. Ćwiczenia fizyczne są nam tak samo służbą dla niej, jak praca w dziedzinie ideowej, gdyż hołdujemy wielkiej prawdzie przez **Adama Asnyka** tak pięknie ujętej w skromnym, acz prześlicznym w swej prostocie wierszu, napisanym na pierwszy zlot sokoli w Polsce:

„Z fizycznej siły wykwita
Sił wyższych czynność społeczna,
I mądrość w środki obfita,
I miłość ludzi słoneczna,
I wielkich poświęceń zdolność
Za Wiarę, Ojczyznę, Wolność".

Tak określone ideały Sokole przyświecać nam będą w dalszej naszej pracy".

Przemówienie swe zakończyła **p. radczyni Teskowa** okrzykiem na cześć **P. Prezydenta Rzeczypospolitej i Marszałka Śmigłego-Rydza** oraz **J. Em. ks. Prymasa Hlonda.** Wzniesione okrzyki zebrani z zapałem podchwycili. Orkiestra **K. P. W.** pod dyr. **p. Schulza** odegrała hymn narodowy.

Z kolei żywo oklaskiwany **Chór „Hasło"** pod batutą p. Wittstocka odśpiewał dwa utwory. Wykonanie pieśni stało na wysokim poziomie artystycznym.

Bilans 10-letniej pracy.

Sprawozdanie z 10-letniej działalności Żeń. Tow. Gimn. Sokół, pióra sekretarki **p. Piotrowskiej** — odczytała **p. Brocka.** Wielokrotnie na naszych łamach mieliśmy możność omawiać chlubną działalność Gniazda Żeńskiego, to też nie będziemy powtarzać szczegółów. Gniazdo to zostało założone z inicjatywy Przewodnictwa Okręgu V Sokoła. **Od chwili założenia gniazda po przez lat 10 wytrwale piastuje urząd prezeski p. radczyni Teskowa, która więc łącznie z jubileuszem Gniazda święci jubileusz swej prezesury.** Również przez 10 lat bez przerwy sprawuje urząd I wiceprezeski **p. prof. Albrychtowa,** a do zarządu należą przez 10 lat panie: **Sienkiewiczowa, d-rowa Dobrowolska, d-rowa Soboczyńska, Żółkiewiczowa i Hoffmanówna Anna.**

Zarówno działalność wychowawcza, sportowa, gospodarcza, jak i kulturalno-oświatowa stała w Sokole Żeńskim w ciągu 10-lecia na bardzo wysokim poziomie. Obszerne sprawozdanie było tego najlepszym dowodem.

Obecny stan gniazda przedstawia się następująco: Członkiń liczy gniazdo 95, w tym 67 ćwiczących. Poza tym gniazdo posiada 84 młodzieży ćwiczącej i pełną drużynę P. C. K. w liczbie 21. Sokół Żeński ma własną bibliotekę i wartościowy inwentarz. Dochód w okresie 10-letnim wynosił 44.262,99 złotych, rozchód — 44.237,94 zł. Depozyt w K. K. O. obejmuje sumę 3.854,33 zł.

Sztafeta Sokoła II.

Podczas wygłaszania referatu sprawozdawczego do sali Resursy Kupieckiej przybyła **sztafeta Sokoła II Jachcice,** która przyniosła **telegram gratulacyjny od zarządu tego gniazda do rąk p. prezeski radczyni Teskowej.** Sztafeta wystartowała z ul. Niecałej i przebiegła ulicami miasta **3600 m** w doskonałym czasie **7,16 min.** Skład sztafety stanowiło 6 juniorów Sokoła II: **Matuszewski, Pokorski, Cyganek Al., Przygnętka, Adamski i Karolewski.** Sędzią był p. **Harmaciński** (Z. R. Jachcice). Przybycie końcowego biegacza na salę wywołało sensację i żywe oklaski.

Zaszczytne uznanie.

Po sprawozdaniu zabrali głos przedstawiciele władz. **P. gen. Thommée** wygłosił serdeczne, żołnierskie przemówienie, które przerywano hucznymi oklaskami. Specjalnie podkreślił p. generał, że **Polsce potrzeba silnych kobiet i właśnie Sokół Żeński takie dzielne Polki wychowuje.** Jako dowódca O. K. VIII podziękował p. gen. Thommée Sokołowi Żeńskiemu na ręce p. prezeski za obraną drogę i apelował, by postępować nią dalej.

P. starosta Suski podniósł wybitne stanowisko kobiet polskich w dziele ugruntowania polskości. W rękach Polek znajduje się możność wszczepiania w dusze swych najbliższych **dumy narodowej.** P. starosta Suski, jako reprezentant władz państwowych, wyraził również Sokołowi Żeńskiemu uznanie za pracę wychowawczą i spełnianie obywatelskich obowiązków.

Dalsze przemówienia wygłosili: p. **radca Janicki** im. prezydenta miasta p. Barciszewskiego, p. **dyr. Matuszewski,** kierownik Miejsk. Kom. W. F., p. **Malczewski** prezes okręgu V Sokoła i reprezentant władz dzielnicowych, oraz przedstawicielka dzielnicowego W. S. i Sokoła grudziądzkiego p. **Kaczmarkówna.** Wszyscy mówcy złożyli serdeczne życzenia gniazdu i wyrazili słowa uznania i pochwały.

Dodać należy, że p. dyr. Matuszewski imieniem Miejsk. Kom. W. F. wręczył Żeńskiemu Tow. Gimn. **powtórny dyplom zasługi** za 10-letnią pracę w dziedzinie w f. Dyplomy indywidualne otrzymały od Miejskiego Kom. panie: **Sikorska Apolonia, red. Bigońska Agnieszka, Lamęcka Łucja i Żółkiewiczowa Maria.**

Za dotychczasowe, bezkonkurencyjne w Bydgoszczy, popisy gimnastyczne przyznano Sokołowi Żeńskiemu **nagrodę honorową.**

„Rola Polki w życiu społecznym".

Pod tym tytułem wygłosił p. **prof. Góralczyk** świetnie opracowany referat. Spóźniona pora nie pozwoliła prelegentowi w pełni rozwinąć swych wywodów, niemniej to, co usłyszeliśmy, było w zupełności przekonywujące. Jak się dowiadujemy, referat p. prof. Góralczyka zostanie powtórzony na specjalnym zebraniu.

Piękny wiersz popularnego poety **Henryka Zbierzchowskiego** napisany **specjalnie na 10-lecie Sokoła Żeńskiego** w Bydgoszczy, wygłosiła ze swadą druhna **Guzikówna.**

Powtórny występ chóru „Hasło", który odśpiewał Prosnaka „Balladę o żołnierzu", był pięknym zakończeniem jubileuszowej akademii.

Popisy gimnastyczne.

O godz. 16 odbyły się w hali przy ulicy Konarskiego **publiczne popisy gimnastyczne Sokoła Żeńskiego.** Na program złożyły się: lekcja gimnastyczna i trojak w wykonaniu oddziału młodzieży, pokaz oddziału P. C. K., ćwiczenia przyrządowe i ćwiczenia zlotowe oddziału I. Huczne oklaski były nagrodą dla Sokolic i Sokoląt za świetnie przeprowadzone popisy. Całością kierowała sprężyście naczelniczka dhna **Lamęcka.** Na zakończenie przemówienia do drużyn wygłosili: **prezeska p. radczyni Teskowa, prezes okr. V p. Malczewski i p. dyr. Matuszewski.**

Wieczorem odbył się dancing w sali Resursy Kupieckiej.

* * *

Uroczysty obchód 10-lecia rozpoczyna nowy okres w życiu Sokoła Żeńskiego w Bydgoszczy. Należy życzyć, by ten nowy etap pracy przyniósł zasłużonej organizacji dalsze, równie piękne rezultaty, a szczególnie, **by świadome swego powołania Polki podwoiły i potroiły przez liczne wstępowanie szeregi pionierskiego gniazda sokolego — Żeńskiego Tow. Gimn. „Sokół" w Bydgoszczy.**

J. Kol.

Przed wielką wyprawą naukową na Grenlandię.

Specjalny wywiad naszego współpracownika u dr. A. Kosiby.

W maju wyjeżdża na Grenlandię dla przeprowadzenia doniosłych badań naukowych wielka polska ekspedycja polarna, na czele której stanie dr Aleksander Kosiba, wytrawny znawca podbiegunowy i autor jedynej obszernej polskiej monografii o Grenlandii.

Pragnąc uzyskać jak najwięcej szczegółów o tej nowej polskiej wyprawie, będącej dalszym przykładem wzrastającej aktywności polskiej nauki w dziedzinie badań niedostępnych terenów polarnych, zwracamy się do dr. Kosiby z prośbą o podzielenie się z naszymi czytelnikami swymi uwagami na temat przygotowywanej obecnie ekspedycji.

Odwiedzamy dr. Kosibę w Muzeum Oświaty przy ul. Hożej, gdzie założono bazę dla gromadzenia żywności i ekwipunku dla ekspedycji. Zastajemy tam również dwóch uczestników wyprawy, inż. Stefana Bernadzikiewicza i Stanisława Siedleckiego, którzy wraz z mjr. A. Zawadzkim będą towarzyszyli dr. Kosibie w podróży na nieznane obszary Grenlandii.

W jednej z sal muzeum widzimy całe stosy paczek z żywnością i przyborami naukowymi, jakieś liny, płótna, pledy, olbrzymie skrzynie z sucharami, Ovomaltyną, czekoladą itp.

Mimo ograniczonego czasu, nasi rozmówcy znajdują okazję do kilkunastu minut rozmowy.

Przyszykowania do wyprawy — mówi nam dr Kosiba — prowadzone są nie tylko w Warszawie, skąd wyruszy czwórka podróżników, ale także we Lwowie, gdzie pod protektoratem Tow. Geograficznego i patronatem profesorów Romera i Zierhoffera szykują się do wyprawy wraz z nami dr. Motyka i mgr Jahn. Ponadto zabierze się także z nami dr Wilczek ze Śląska. Udajemy się w teren nieznany, niezbadany. Wszyscy są właściwie jeśli chodzi o Grenlandię, nowicjuszami, z wyjątkiem mnie — ciągnie dalej dr Kosiab — brałem bowiem udział w roku 1934 w składzie ekspedycji duńskiej na Grenlandię i podczas tej niezwykle interesującej i ciekawej wyprawy powziąłem silne postanowienie zorganizowania ekspedycji wyłącznie polskiej. Jestem obecnie zatem niezwykle zadowolony, że nasza wyprawa dochodzi do skutku. Niech pan przy tej okazji nadmieni, że zmontowanie tak olbrzymiej ekspedycji, którą kosztuje około 35.000 zł, zawdzięczamy wydatnej pomocy szeregu instytucyj społecznych i państwowych. Min. Kasprzycki, min. Świętosławski, gen. Stachiewicz, wiceminister Ujejski, dyr. PIM dr Blaton, gen. Litwinowicz, dyr Wojsk. Inst. Geograficznego płk Zieleniewski, prof. Aleksandrowicz, dyr Polak i dyr Koczwara z min. Oświaty, dyr Sokołowski i dr Kipa z MSZ, a nadto jeszcze Fundusz prof. Romera, Fundusz Książnicy Atlas i Fundusz Kultury Narodowej przyszły nam z wielką pomocą i dzięki temu wyprawa nasza staje się wynikiem wysiłku ogólno-społecznego.

— Jaki będzie program ekspedycji? — pytamy naszego rozmówcę.

— Obecnie gromadzimy ekwipunek i żywność — mówi dr Kosiba — będzie tego ponad 3 tonny. 10 maja wysyłamy cały ekwipunek, a sami wyjedziemy z Gdyni 20 maja w kierunku na Kopenhagę. W Kopenhadze po trzydniowym postoju udamy się 25 maja na Grenlandię, gdzie płynąc wzdłuż zachodniego brzegu południowego wylądujemy w zatoce Disko. Tam dobierzemy sobie do pomocy sześciu Eskimosów i udamy się wzdłuż fiordu Arfersjöfik na badania naukowe, robiąc jednocześnie kilkoma grupami wypady w głąb lądolodu. Będzie to czysto naukowy program badań z różnych dziedzin, a mianowicie glacjologii, geologii, morfologii, flory arktycznej i meteorologii, Grenlandia to kraj niezwykle ciekawy i właciwie bardzo mało znany ze względu na niedostępność lądolodu, który zajmuje właściwie $^{9}/_{10}$ tego olbrzymiego terenu. Jeśli chodzi np. o klimat to takiego drugiego miejsca nie ma na kuli ziemskiej. W Grenlandii w ciągu godziny potrafi zaistnieć różnica kilkunastu nawet stopni, temperatura bowiem stale się waha ze względu na ścieranie się zimnych fal z głębi lądolodu i cieplejszych od strony morza i fiordów. Dostanie się do lądolodu jest niezwykle trudne i niebezpieczne, tak, że czeka nas ciężka robota. Spodziewamy się bardzo wiele po naszych badaniach, które — jeśli chodzi np. o meteorologię — stanowią ważne zagadnienie nie tylko o charakterze naukowym, ale także i gospodarczym dla całej Europy, a więc i dla Polski. Określenie przyczyn i okresów zmian klimatu w Grenlandii równać się może jednocześnie lepszemu zorientowaniu się w sprawach meteorologicznych dla całego europejskiego kontynentu, a w każdym razie dla jego północnych terenów, w prądach morskich, wędrówkach ryb itp. Dla badań geologicznych całość Grenlandii jest terenem niemal całkowicie nieznanym. Swego czasu odkryto wprawdzie trochę węgla i nieco metali, ale istnieją dane, że znajdują się tam większe pokłady rozmaitych rzadkich kruszczów.

— A z czego składa się ekwipunek wyprawy?

— To naturalnie bardzo ważna dla nas sprawa — mówi dr Kosiba — dlatego też doborowi jego i zbieraniu poświęciliśmy wiele czasu i zastanowienia. Dzięki uprzejmości licznych firm udało się nam zebrać wszystko, co jest potrzebne do wyprawy. Mamy zatem jeśli chodzi o przybory mieszkalne, duże namioty bazowe kształtu jurtowego (półkoliste) oporne na wiatry, dalej małe namioty dwuosobowe do pracy w terenie, płachty biwakowe, worki do spania, materace z musu kauczukowego. Zabieramy dalej wory transportowe, sanie, liny, czekany, raki, stroje nieprzemakalne, rewolwery, sztucery, lornety i cały szereg przyrządów pomiarowych, naukowych itp.

— A jak z żywnością — pytam, spoglądając na olbrzymie skrzynie z sucharami, puszkami Ovomaltyny i czekoladą.

— Zabieramy 1200 porcyj żywnościowych, które przed wyjazdem podzielimy na specjalne skrzynki 16-to porcjowe. Porcja dzienna składać się będzie z Ovomaltyny, kakao, kawy, herbaty, cukru, czekolady, suszonych owoców, konserw mięsnych, masła w konserwach, sera, sucharów, płatków owsianych, mleka suszonego, jarzyn suszonych i soli. Poza tym zabieramy około 200 porcyj rezerwowych na okresy bazowe. Porcje te zawierać będą nieco więcej konserw, owoców, Ovomaltyny i ponadto piwo.

— Dlaczego na każdą z wypraw polarnych zabiera się Ovomaltynę — pytamy.

— Uważam, że to bardzo dobra i odpowiednia odżywka — mówi nasz rozmówca — polecenia zresztą przez lekarzy specjalnie na tego rodzaju wyprawy. Posiada ona bardzo wiele składników witaminowych, tak potrzebnych dla organizmu, nawet zastępuje brak jarzyn o które przy wyprawach polarnych tak trudno.

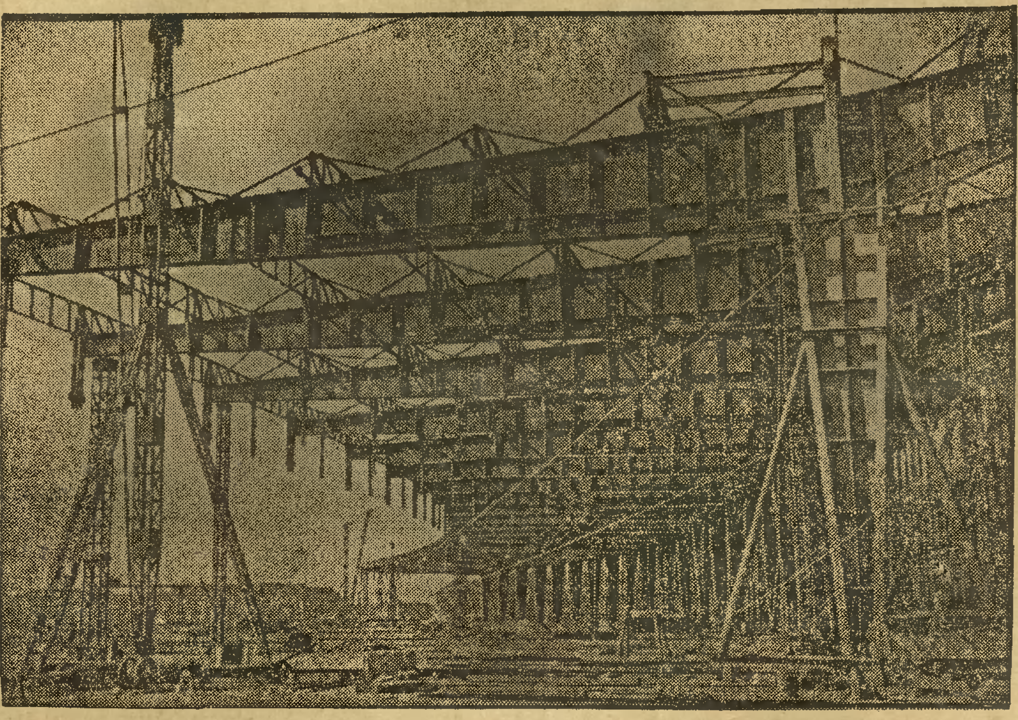
— A poza tym — dodaje p. Siedlecki — jest lekkostrawną, a nie obciążając żołądka, odciąża pracę serca.

— Podczas naszych poprzednich wypraw — uzupełnia zalety Ovomaltyny p. Bernadzikiewicz — mieliśmy na Spitzbergenie w roku ubiegłym wiele pożytku z tej odżywki. Uważam ją za nieodzowną we wszystkich takich ekspedycjach.

Przed pożegnaniem pokazują nam jeszcze członkowie wyprawy szczegółowo poszczególne przybory i żywność jaką przygotowują do wysłania, a dr Kosiba objaśnia nam na mapie przewidzianą marszrutę oraz pokazuje swą niedawno wydaną książkę o Grenlandii. Obiecuje jednocześnie po powrocie z wyprawy podzielić się swymi spostrzeżeniami.

A. Sz.

Największe lotnisko na świecie powstaje w Berlinie.

Na berlińskim Tempelhofie buduje się największe lotnisko na świecie. Na zdjęciu: konstrukcja stalowa nowego olbrzymiego hangaru.

Sprawy sercowe wielkich ludzi.

Brak czasu nie pozwalał im na romantyczne oddychanie

Wielcy ludzie nie byli nigdy romantycznymi amantami, ponieważ całe życie wypełniła im praca. Rafael, Michał Anioł, Kant, Voltaire, Beethoven, Schubert, Brahms, Balzac pozostali kawalerami. Ci jednak z wielkich, którym przykrzyła się samotność, przeważnie w dość niezwykły sposób dochodzili do stworzenia sobie domowego ogniska.

Edison, już jako znany wynalazca, nie miał czasu na wybór dozgodnej towarzyszki. Pewnego dnia zwrócił uwagę na jedną z robotnic w fabryce, gdzie pracował. Zatrzymał się więc przy niej i przypatrywał się jej robocie.

Dziewczynę zdenerwowało to, gdyż sądziła, że źle wykonywa pracę. Zauważył to Edison i zapytał czy się go przestraszyła, a gdy spojrzała na niego ze zdumieniem, dodał: **„Czy nie chciałaby pani zostać moją żoną?**

Robotnica zgodziła się.

Bardzo trzeźwo oświadczył się listownie słynny **Pasteur,** znany całemu światu jako wynalazca serum przeciw wściekliźnie.

„Wszystko o co panią proszę — pisał 27-letni wówczas uczony — streszcza się w tym, by mnie pani nie sądziła zbyt pośpiesznie. Dotąd oceniano mnie życzliwie dopiero po dłuższej znajomości. Z czasem przekona się pani, że **mimo mego chłodu i mało nęcących pozorów zewnętrznych, posiadam serce wrażliwe i tkliwe".**

Dostojewski poślubił swą sekretarkę pod wpływem impulsu. Pewnego dnia dyktował jej jakieś opowiadanie o samotności. Przytem zwróciło jego uwagę jej ciągłe potakiwanie głową. Wówczas rzekł:

— Samotność jest czymś straszliwym, prawda? Każdy człowiek powinien mieć towarzysza, któremu mógłby się zwierzać i któremuby ufał. Z potakiwania pani wywnioskowałem, że pani równie samotna jak ja. Możebyśmy więc pozostali razem na zawsze?

Tak się też stało.

Słynny angielski przyrodnik **sir George Airy** był do czterdziestego roku życia kawalerem i byłby zapewne pozostał nim do śmierci, gdyby jeden z jego przyjaciół nie postanowił sobie ożenić go za wszelką cenę.

Znalazłszy odpowiedni materiał na żonę, powiedział uczonemu, że **oczy jej posiadają tę niezwykłą właściwość, iż załamują podwójne światło, tak jak para soczewek.** Był to oczywiście problem, który niesłychanie zainteresował profesora. Przemógł wobec tego swą bojaźliwość wobec kobiet i poprosił ową pannę, by pozwoliła się zbadać.

Następnie przez kilka dni wpatrywał się w jej oczy tak gruntownie, że zapatrzył się w nie zupełnie i poprosił o jej rękę.

Służba nad błękitnymi falami Dunaju.

W Budapeszcie pięć imponujących, wspaniale zbudowanych mostów wiąże brzegi Dunaju w jedną olbrzymią tętniącą życiem stolicę. W rejonie każdego z mostów działa komisariat rzeczny, mający za zadanie utrzymywać spokój i bezpieczeństwo na wybrzeżu.

Według ostatnio opublikowanego sprawozdania policja rzeczna ma kolosalne zasługi w dziedzinie ratowania samobójców. Na 2.083 samobójców policja ocaliła 1.933 osób. Najruchliwszym posterunkowym był Józe Horwath. Powstrzymał on od kroku samobójczego 171 osób. W każde święto i niedzielę drzwi jego mieszkania nie zamykają się przed licznymi posłańcami, przynoszącymi mu kwiaty i podarunki. Są to nieznani, bezimienni ofiarodawcy, którym Horwath ocalił życie.

Z wynurzeń tego wynika, że jest dumny i szczęśliwy ze swego zajęcia. Mimo parokrotnych zamiarów awansowania go do służby w mieście lub do prac w administracji policyjnej, zawsze wolał służbę w motorówce na błękitnych falach Dunaju.

Horwath nigdy się nie mylił. Znał wybrzeże doskonale. Mgła lub deszcz sprzyjają samobójcom, to też wówczas pełnił służbę ze szczególną uwagą.

Nikt z pośród 21-osobowej drużyny komisariatu nie potrafił wyczuć niebezpieczeństwo lub skok denata jak Horwath. W uznaniu tych zasług szef policji węgierskiej polecił od... frontem wszystkich oddz... pochwałę, udzieloną H... najwyższych przełożo...

W Ameryce n...

na...

Z polec...

zabron...

...ra sama będ... czasów powsta... Sybir, gdzie kil... powrocie do swego ...chowywała w tym ... bratanicę, śp. Zofię ...ego, że w takiej patrio... ...erze przepojonej, kształto... ...harakter śp. zmarłej. ...nwazji bolszewickiej, zamieszkawszy w Bydgoszczy, prowadziła życie ogromnie czynne z zaparciem się siebie, **wspomagała biednych i uchodźców z kresów.**

Była cichą apostołką w całym tego słowa znaczeniu, idealną matką. „Nic dla siebie — wszystko dla innych" — było jej dewizą.

Ostatnio znosiła swą chorobę z nadzwyczajnym hartem i pogodą ducha.

Pan Bóg zesłał też jej śmierć, jaką mają wybrani — w stanie łaski, na którą zasłużyła.

Cześć jej świetlanej pamięci!

Z PROWINCJI.

Przed wielką manifestacją w Chełmnie.

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej diecezji chełmińskiej rozesłało zaproszenia na XII zjazd delegowanych, który odbędzie się w Chełmży w dniach 15 i 16 maja br.

Program pierwszego dnia zjazdu (15 maja) przewiduje: O godz. 20: zebranie sprawozdawcze w sali „Concordia". W nocy: O godz. 22: pochód do kościoła Pokatedralnego; przed kościołem — apel żałobny, w kościele odnowienie przyrzeczenia.

Program II dnia zjazdu (16 maja): Rano: Od 8—9: obrady sekcyjne, o go... ka delegowanych na placu ... pw. i wymarsz do kościo... na uroczystą mszę św... pochód i defilada. O... cja na Rynku.

Po południu: ... biad. Od 15—... stadion miejs... kiestr młodzi... czych, rozgry... sterium „Taj...

...ja ...sownictwie. ...LOPP koleja... ...rych powinni ko... ...praw — to zgłasza... ...szybowcowych. Wiek ...lat 16-tu. Zgłoszenia ...Kolejowego Koła LOPP, ...e I kl. w Bydgoszczy i se... Szybowcowego, ul. Marsz. ...szta związane z szkoleniem i ...pokrywa LOPP — obwód ko... ...K. P. w Toruniu.

„Wszystko, cokolwiek robimy—robimy z myślą o Polsce".

10 lat Sokoła Żeńskiego w Bydgoszczy

i 10-lecie prezesury p. radczyni W. Teskowej.

Ogrom codziennej, szarej pracy społecznej w korowodzie zmagań i osiągnięć, wiele wysiłków, trudów i poświęceń składało się w ciągu 10 lat na ten jubileusz — **jubileusz Sokoła Żeńskiego w Bydgoszczy.**

Żeńskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół", to nie tylko sport i w. f. — to przede wszystkim **szeroko zakreślona praca wychowawczo-obywatelska w wielu dziedzinach życia społecznego.**

Nie wiele mamy w Bydgoszczy towarzystw, które tak intensywną rozwijają działalność, jak właśnie Sokół Żeński. I nic dziwnego, że kiedy nadeszła uroczystość jubileuszowa, kiedy nadszedł dzień obrachunku za dziesięciolecie pracy — zarówno władze jak i społeczeństwo oddały pełny hołd zasługom i osiągnięciom Sokoła Żeńskiego i jego wypróbowanym w pracy kierownikom.

Uroczystości jubileuszowe rozpoczęły się w wczorajszą niedzielę rano zbiórką **gniazd bydgoskich,** które z pocztami sztandarowymi udały się do świątyni farnej na **solenne nabożeństwo.** Mszę św. odprawił **ks. Kamiński,** a podniosłe kazanie wygłosił **ks. Dekowski.** Podczas nabożeństwa pienia religijne wykonał **chór „Hasło".**

Po nabożeństwie drużyny Sokole zebrały się na Starym Rynku, skąd z orkiestrą KPW. na czele, wyruszyły na Pl. Kościeleckich, gdzie **na grobie nieznanego powstańca wielkopolskiego** Sokół-Jubilat złożył **piękny wieniec.** Wzbudzające podziw swą dziarską postawą oddziały Sokolic i Sokołów przedefilowały następnie przed swymi władzami i wkroczyły na salę Resursy Kupieckiej.

Kulminacyjnym punktem uroczystości była

akademia jubileuszowa

o godz. 12 w pięknie przybranej zielenią, barwami narodowymi i emblematami sokolemi sali Resursy.

Akademię Sokoła Żeńskiego zaszczycili swą obecnością **liczni przedstawiciele władz i społeczeństwa.** Przybył dowódca OK. VIII **p. gen. Wiktor Thommée,** który reprezentował naszą dzielną armię, przybył reprezentant władz państwowych p. **starosta Suski,** reprezentant prezydenta miasta — p. **radca Janicki,** dyrektor Miejsk. Kom. WF. p. **Matuszewski,** przedstawiciel prezesa dzielnicy pomorskiej — prezes okr. V Sokoła p. **Malczewski,** przybyli delegaci licznych organizacyj, gniazd sokolich z 6 pocztami sztandarowymi i in.

Na specjalne podkreślenie zasługuje, że akademię sokolą zaszczyciły swą obecnością p. **starościna Suska** i p. **prezydentowa Barciszewska.** Również podkreślić należy przyjazd reprezentantki dzielnicowego W. S. p. **Kaczmarkówny z Grudziądza** i delegatki grudziadzkiego gniazda żeńskiego p. **Brendlowej.** Licznie zjawili się na akademii seniorzy i działacze sokoli z. p. **red. Janem Teską** na czele. Wreszcie salę zapełniły liczne rzesze **społeczeństwa bydgoskiego,** sympatyzującego tak gorąco z ideą sokolą.

Program akademii był bogaty i urozmaicony. Na początku zespół **szkoły muzycznej p. Jaworskiego** odegrał pod batutą swego dyrektora polonez A-dur Chopina. Z kolei wstąpiła na mównicę zasłużona prezeska Sokoła Żeńskiego, wybitna działaczka na niwie sokolej i społecznej, **p. radczyni Teskowa,** która po serdecznym powitaniu przedstawicieli władz i społeczeństwa wygłosiła słowo wstępne.

Przemówienie p. radczyni Teskowej.

„Uczuciem radości i dumy napawa nas dzień dzisiejszy, gdy spoglądamy na minione 10 lat pracy około utrwalenia i rozwoju tej placówki pracy narodowej, którą utworzyłyśmy, aby służyć sprawie fizycznego i obywatelskiego wychowania kobiety-Polki. Zdawałyśmy sobie przy jej two-
...niu sprawę, że **kobieta winna godnie
...u obok mężczyzny i utwier-
...służenia ojczyźnie w sa-
...acji sokolej.** Rozumia-
...czy mieć różne prawa
...skie, ale trzeba je u-
...działalnością, któ-
...prawdzie, że **ko-
...spełnienia wiel-
...ego państwa.**
...wszyst-
...s zaś **telskich kobieta, zadanie swoje należycie spełnić może.**

Powołujemy się często na bohaterskie czyny Polek, jakie zanotowała nasza historia, bądź to w obronie grodów kresowych, bądź też w walkach wyzwoleńczych w czasie niewoli. Świetlane ich postacie stawiano nam za wzór godny naśladowania. I z dumą stwierdzić możemy, że nigdy nie zabrakło naśladowczyń. I my pragniemy gorąco iść w ich ślady, a w zmienionych warunkach, lecz przy podobieństwie ostatecznych celów stosować musimy takie sposoby wychowawcze, aby **przygotować jak najliczniejsze zastępy kobiet, zdolnych do dźwigania ciężarów wielkich obowiązków.**

Gdy dawniej granic ojczyzny nieliczne stosunkowo broniły hufce, a oddziaływanie patriotycznie usposobionych kobiet na poszczególnego rycerza, wielkie miało znaczenie, tak dziś wobec konieczności powołania całego narodu do broni i do służby pomocniczej potrzeba, **aby w stosunku do masowego pogotowia również masy kobiet zrozumiały swoje obowiązki narodowe i przypadającą na nie część ciężaru obrony ojczyzny, zdolne były udźwignąć.**

Pochód sokolic z okazji 10-lecia Sokoła Żeńskiego

Na czele szeregów sokolich, udających się na grób Nieznanego Powstańca Wielkopolskiego celem złożenia wieńca, postępują od lewej p. prezes Malczewski, p. radczyni Teskowa, p. prezeska Kaczmarkówna z Grudziądza i p. Majtkowski naczelnik Sokoła I. Fot.: J. Czarnecki.

Nie wystarczy o tych celach jedynie mówić i deklamować, bo słusznie mówi mędrzec indyjski:

„Podobnie, jak wspaniały kwiat
Pełen kolorów, lecz bez woni —
Tak bez pożytku słowo piękne
kiedy nie czyn za słowem".

Dlatego nie samemi słowami pragniemy oddziaływać na rzesze kobiece, aby garnęły się pod nasz sztandar pod którym mają sposobić się do obrony kraju, lecz **czynami wskazujemy drogi,** którymi kroczyć należy. Podkreślić jednak musimy bardzo silnie, że nie uważamy, aby wystarczyło czysto techniczne przygotowanie. **Główną bodaj rolę spełnić mamy w moralnym przygotowaniu narodu, aby mógł stawić czoło wszelkim niebezpieczeństwom.**

Dlatego właśnie **pod sztandarem Sokoła** się skupiamy, który obok sprawności fizycznej zwalczania wszelkiego charłactwa i skarlenia pielęgnuje cnoty narodowe, **aby duch dodał siły ramieniu, gdyby zemdleniem groziło.**

Zarząd Gniazda naszego jest przeświadczony, że na skromnym odcinku zadanie swoje spełnił. Wychodziłyśmy zawsze z założenia, że działalność nasza iść musi w dwóch kierunkach. Pierwszy prowadzi do usprawnienia fizycznego, wyrabiania tężyzny cielesnej, hartu i zdrowia. To zadanie spełnia doskonale **drużyna ćwicząca** i pozostający z nią w ścisłym związku **zastęp Polskiego Czerwonego Krzyża,** a niemniej także **młodzież sokola,** w którą od zarania młodości wpajamy sokole idee. Drugi kierunek ugruntowany jest w tradycji, która zawsze kładła silny nacisk na tężyznę moralną, wierząc, że **kruche jest nawet zdrowe ciało, gdy silny duch go nie wspiera.** Staramy się więc o to, aby **w sercach i duszach młodego pokolenia wzniecać i nieustannie podsycać płomienie miłości Ojczyzny, ukochania własnego narodu i państwa.** Wieloraka jest w tym względzie praca nasza i ufamy, że nie pójdzie na marne. Pragnęłybyśmy tylko gorąco, aby nie tylko poczynania nasze wydały plon obfity, lecz także, by przykład nasz działał zachęcająco na innych i objął **jak najszersze koła młodzieży.** Wiemy, jak wielkie jej **grozi niebezpieczeństwo** ze strony tych wszystkich, którzy **starają się w młodzieży osłabić przywiązanie do Kościoła katolickiego.** Zaślepieni nie zdają sobie sprawy, że **podkopanie ducha religijnego oznacza równocześnie osłabienie odporności na wpływy, które mogą zagrozić naszej niepodległości.** Dlatego wszelkim takim poczynaniom — uważamy sobie za obowiązek przeciwdziałać z wszystkich sił naszych. Wierzymy, że i tę część pracy naszej społeczeństwo oraz właściwe czynniki ocenią i udzielą nam swego poparcia dla tym wydajniejszego jej prowadzenia.

Wszystko cokolwiek robimy — robimy z myślą o Polsce. Ćwiczenia fizyczne są nam tak samo służbą dla niej, jak praca w dziedzinie ideowej, gdyż hołdujemy wielkiej prawdzie przez **Adama Asnyka** tak pięknie ujętej w skromnym, acz prześlicznym w swej prostocie wierszu, napisanym na pierwszy zlot sokoli w Polsce:

**„Z fizycznej siły wykwita
Sił wyższych czynność społeczna,
I mądrość w środki obfita,
I miłość ludzi słoneczna,
I wielkich poświęceń zdolność
Za Wiarę, Ojczyznę, Wolność".**

Tak określone ideały Sokole przyświecać nam będą w dalszej naszej pracy".

Przemówienie swe zakończyła **p. radczyni Teskowa** okrzykiem na cześć **P. Prezydenta Rzeczypospolitej i Marszałka Śmigłego-Rydza** oraz **J. Em. ks. Prymasa Hlonda.** Wzniesione okrzyki zebrani z zapałem podchwycili. Orkiestra **K. P. W.** pod dyr. **p. Schulza** odegrała hymn narodowy.

Z kolei żywo oklaskiwany **Chór „Hasło"** pod batutą p. Wittstocka odśpiewał dwa utwory. Wykonanie pieśni stało na wysokim poziomie artystycznym.

Bilans 10-letniej pracy.

...danie z 10-letniej działalności
...mn. Sokół, pióra sekretarki **p.
...odczytała p. Brocka.** Wielo-
...łamach mieliśmy moż-
...działalność Gniazda
...ędziemy powtarzać
...ostało założone z
...Okręgu V Soko-
...**zda po przez
...ą prezeski p.
...łącznie z ju-
...bileusz swej**
...t bez przerwy sprawuje urząd I wiceprezeski **p. prof. Albrychtowa,** a do zarządu należą przez 10 lat panie: **Sienkiewiczowa, d-rowa Dobrowolska, d-rowa Soboczyńska, Żółkiewiczowa i Hoffmanówna Anna.**

Zarówno działalność wychowawcza, sportowa, gospodarcza, jak i kulturalno-oświatowa stała w Sokole Żeńskim w ciągu 10-lecia na bardzo wysokim poziomie. Obszerne sprawozdanie było tego najlepszym dowodem.

Obecny stan gniazda przedstawia się następująco: Członkiń liczy gniazdo 95, w tym 67 ćwiczących. Poza tym gniazdo posiada 84 młodzieży ćwiczącej i pełną drużynę P. C. K. w liczbie 21. Sokół Żeński ma własną bibliotekę i wartościowy inwentarz. Dochód w okresie 10-letnim wynosił 44.262,99 złotych, rozchód — 44.237,94 zł. Depozyt w K. K. O. obejmuje sumę 3.854,33 zł.

Sztafeta Sokoła II.

Podczas wygłaszania referatu sprawozdawczego do sali Resursy Kupieckiej przybyła **sztafeta Sokoła II Jachcice,** która przyniosła **telegram gratulacyjny od zarządu tego gniazda do rąk p. prezeski radczyni Teskowej.** Sztafeta wystartowała z ul. Niecałej i przebiegła ulicami miasta **3600 m** w doskonałym czasie **7,16 min.** Skład sztafety stanowiło 6 juniorów Sokoła II: **Matuszewski, Pokorski, Cyganek Al., Przygnętka, Adamski i Karolewski.** Sędzią był p. **Harmaciński** (Z. R. Jachcice). Przybycie końcowego biegacza na salę wywołało sensację i żywe oklaski.

Zaszczytne uznanie.

Po sprawozdaniu zabrali głos przedstawiciele władz. **P. gen. Thommée** wygłosił serdeczne, żołnierskie przemówienie, które przerywano hucznymi oklaskami. Specjalnie podkreślił p. generał, że **Polsce potrzeba silnych kobiet i właśnie Sokół Żeński takie dzielne Polki wychowuje.** Jako dowódca O. K. VIII podziękował p. gen. Thommée Sokołowi Żeńskiemu na ręce p. prezeski za obraną drogę i apelował, by postępować nią dalej.

P. starosta Suski podniósł wybitne stanowisko kobiet polskich w dziele ugruntowania polskości. W rękach Polek znajduje się możność wszczepiania w dusze swych najbliższych **dumy narodowej.** P. starosta Suski, jako reprezentant władz państwowych, wyraził również Sokołowi Żeńskiemu uznanie za pracę wychowawczą i spełnianie obywatelskich obowiązków.

Dalsze przemówienia wygłosili: p. **radca Janicki** im. prezydenta miasta p. Barciszewskiego, p. **dyr. Matuszewski,** kierownik Miejsk. Kom. W. F., p. **Malczewski** prezes okręgu V Sokoła i reprezentant władz dzielnicowych, oraz przedstawicielka dzielnicowego W. S. i Sokoła grudziądzkiego p. **Kaczmarkówna.** Wszyscy mówcy złożyli serdeczne życzenia gniazdu i wyrazili słowa uznania i pochwały.

Dodać należy, że p. dyr. Matuszewski imieniem Miejsk. Kom. W. F. wręczył Żeńskiemu Tow. Gimn. **powtórny dyplom zasługi** za 10-letnią pracę w dziedzinie w f. Dyplomy indywidualne otrzymały od Miejskiego Kom. panie: **Sikorska Apolonia, red. Bigońska Agnieszka, Lamęcka Łucja i Żółkiewiczowa Maria.**

Za dotychczasowe, bezkonkurencyjne w Bydgoszczy, popisy gimnastyczne przyznano Sokołowi Żeńskiemu **nagrodę honorową.**

„Rola Polki w życiu społecznym".

Pod tym tytułem wygłosił p. **prof. Góralczyk** świetnie opracowany referat. Spóźniona pora nie pozwoliła prelegentowi w pełni rozwinąć swych wywodów, niemniej to, co usłyszeliśmy, było w zupełności przekonywujące. Jak się dowiadujemy, referat p. prof. Góralczyka zostanie powtórzony na specjalnym zebraniu.

Piękny wiersz popularnego poety **Henryka Zbierzchowskiego** napisany **specjalnie na 10-lecie Sokoła Żeńskiego** w Bydgoszczy, wygłosiła ze swadą druhna **Guzikówna.**

Powtórny występ chóru „Hasło", który odśpiewał Prosnaka „Balladę o żołnierzu", był pięknym zakończeniem jubileuszowej akademii.

Popisy gimnastyczne.

O godz. 16 odbyły się w hali przy ulicy Konarskiego **publiczne popisy gimnastyczne Sokoła Żeńskiego.** Na program złożyły się: lekcja gimnastyczna i trojak w wykonaniu oddziału młodzieży, pokaz oddziału P. C. K., ćwiczenia przyrządowe i ćwiczenia zlotowe oddziału I. Huczne oklaski były nagrodą dla Sokolic i Sokoląt za świetnie przeprowadzone popisy. Całością kierowała sprężyście naczelniczka dhna **Lamęcka.** Na zakończenie przemówienia do drużyn wygłosili: **prezeska p. radczyni Teskowa, prezes okr. V p. Malczewski i p. dyr. Matuszewski.**

Wieczorem odbył się dancing w sali Resursy Kupieckiej.

* * *

Uroczysty obchód 10-lecia rozpoczyna nowy okres w życiu Sokoła Żeńskiego w Bydgoszczy. Należy życzyć, by ten nowy etap pracy przyniósł zasłużonej organizacji dalsze, równie piękne rezultaty, a szczególnie, **by świadome swego powołania Polki podwoiły i potroiły przez liczne wstępowanie szeregi pionierskiego gniazda sokolego — Żeńskiego Tow. Gimn. „Sokół" w Bydgoszczy.**

J. Kol.

Kronika

Bydgoszcz, dnia 10 maja 1937 roku.

KALENDARZYK.

Dziś: Antonina b. Florencji.
Jutro: Eweliusza.
Wschód słońca o godzinie 4,13.
Zachód słońca o godzinie 19,40.

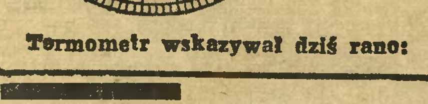
Stan pogody.

Pochmurno i deszcz.

Niepewna pogoda utrzymuje się w dalszym ciągu. Dziś rano w Bydgoszczy pochmurno i nieco chłodniej. Przewidywany przebieg pogody: Zachmurzenie zmienne z skłonnością do deszczów i lekki spadek temperatury.

Termometr wskazywał dziś rano:

DYŻURY NOCNE APTEK od 10—16 maja:

1) Apteka przy Bielawach, Gdańska 91, telefon 14,67.
2) Apteka pod Łabędziem, Gdańska 5, telefon 3204.
3) Apteka Staromiejska, Długa 39, telefon 3300.

Telefon Pogotowia Ratunkowego 26-15.

Muzeum Miejskie otwarte codziennie od godz. 9 do 16. W niedzielę i święta od 11 do 14. Wystawa Dzieł Graficznych ś. p. Leona Wyczółkowskiego z daru prof. Wyczółkowskiej.

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

Dziś w poniedziałek i we wtorek komedia polska **„OJ MŁODY, MŁODY"** Fredry (syna).

Wieczór solistów baletu warszawskiego.

Po występach w Budapeszcie, soliści baletu warszawskiego pod egidą Jana Ciepłińskiego, który jest zarazem i reżyserem doborowego zespołu baletowego, przybędą na występ gościnny do Bydgoszczy w czwartek dnia 13 bm. Fama o bajecznych sukcesach, jakie zdobyli w Budapeszcie, ściągnie do Teatru Miejskiego tłumy publiczności żądnej ujrzenia zespołu.

Na czoło zespołu wysuwają się przede wszystkim pp.: Jadwiga Hryniewicka i Ziuta Buczyńska, które biorą widza swym temperamentem, młodością i werwą w tańcach polskich, a wdziękiem i poczuciem rytmu i stylu w rodzajowych. Oryginalną i ciekawą jest interpretacja Z. Buczyńskiej tańca z księgi dżungli, a J. Hryniewickiej „Marsylianki" — choć umieszczenie obu tych rzeczy w programie tańców przeważnie polskich będzie dość nieoczekiwane. Z reszty zespołu pań sukcesy zbierać będzie p. Leitzkówna za tańce ludowe i powiewnego walca z baletu „Coppelia" Delibesa. P. Szmolcówna reprezentować będzie taniec klasyczny, dość ciekawy jej stylizowany „Menuet" Paderewskiego. Z sił męskich udział biorą w wieczorze pp.: Dąbrowski, Wierzbicki i Ciepliński.

Chór Juranda w Bydgoszczy.

Znakomity i popularny zespół revellersów polskich **Chór Juranda,** wystąpi w Teatrze Miejskim w piątek, dnia 14 bm. o godz. 20-ej. Występ ten będzie prawdziwą sensacją dla najszerszych sfer publiczności. Zespół wykona wielki popisowy program najnowszych przebojowych piosenek, nieznanych w Bydgoszczy.

— **Prośba niewidomych o przenoszoną odzież męską.** Zwraca się do nas kilku mężczyzn niewidomych z prośbą o odzież. W imieniu tych niewidomych zwracamy się do Szan. Panów, by zechcieli łaskawie przenoszoną i niepotrzebną im już odzież jak marynarki, spodnie, kamizelki, trzewiki i bieliznę skierować do biura Schroniska dla Niewidomych przy ul. Kołłątaja nr 9. Na zawiadomienie tel. 1120 wyśle biuro chętnie posłańca po ewentualne łaskawe dary.

Pokłosie niedzielne

Pieniądze leżą na ulicy, tylko trzeba się schylić i je podnieść. Przede wszystkim trzeba oczywiście wiedzieć, gdzie się schylić i jak je podnieść.

Czy na przykład nie byłoby najkrótszą drogą do majątku założenie takiego totalizatora, w którym by ludzie się zgrywali, zakładając się na temat pogody?

— Będzie padało, czy nie?

— Dziesięć złotych za jeden kasa wypłaca za słońce!...

— Wszyscy, co stawiali na deszcz od samego rana, przegrywają. Deszcz padał dopiero od południa.

Zwłaszcza przed każdą niedzielą i świętem ruch w totalizatorze byłby ogromny. Przecież od pogody dużo zależy: wszystkie plany i najbłyskotliwsze zamiary.

Czasami tylko byłby kłopot, jak na przykład z wczorajszą niedzielą. Jak to właściwie było? Jaka na prawdę był pogoda? A właśnie, wszystkiego było po trochu: i słońca i chmur, ciepła i wieczornego chłodu. W ogóle sytuacja mętna, która uniemożliwiła większe wyprawy po majowe szczęście na zielonej trawce.

* * *

Może to i dobrze zresztą, że pogoda była tak niezdecydowana. Przynajmniej większość bydgoszczan została w mieście i wzięła udział w licznych uroczystościach. Miały więc pełne powodzenie jubileusze Sokoła Żeńskiego i Związku Oficerów Rezerwy, a także wszystko, co się w mieście działo.

* * *

Na przedmieściu Czyżkówko wielka rzesza ludu manifestowała z okazji 60-lecia założonego w Dortmundzie towarzystwa polsko-katolickiego „Jedność", a którego sztandar jako relikwię narodową przywieziono do „starego kraju". Nabożeństwo odprawione zostało pod gołym niebem, gdyż kościołek okazał się za szczupły. Przepiękne kazanie okolicznościowe wygłosił tu ksiądz dr Kopeć. Kazanie znalazło swój oddźwięk w przemówieniach podczas uroczystej akademii, że żadne „Płomyki", ani ogarnięte bezbożnością „Ogniska" nie zdołają zachwiać wiary ludu w zwycięstwo słusznej sprawy.

* * *

Po południu tuż niedaleko w lesie bydgoskie T-wo Łowieckie urządziło oryginalną imprezę — strzelanie do rzutków, imitujących gołębie. Widowisko przypominało imprezy tego rodzaju urządzane corocznie w Nicei.

W drugą rocznicę...

OBYWATELE!

Zbliża się dzień 12 maja, druga bolesna **rocznica zgonu Pierwszego Marszałka Polski, ś. p. Józefa Piłsudskiego.**

Gdy w Warszawie na stopniach Belwederu, w Krakowie na Wawelu i w Wilnie na Rossie składane będą wieńce i kwiaty przez władze i społeczeństwo, pogrąży się cały kraj w żałobnym skupieniu, by w myśli i sercu znów przeżyć tragiczną chwilę odejścia w zaświaty największego Ducha Zmartwychwstałej Polski.

Komitet uczczenia pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego, wzywając **ludność Bydgoszczy** do udziału w tej ogólnej żałobie narodowej, podaje do wiadomości, że w rocznicę zgonu odbędą się

o godzine 10 nabożeństwa żałobne we wszystkich kościołach.

Równocześnie **nabożeństwo główne w kościele garnizonowym** (Bernardynów) z udziałem przedstawicieli wojska, władz i urzędów, na które Komitet zaprasza również społeczeństwo. W łonie poszczególnych organizacyj i w szkołach odbędą się obchody żałobne, na których zostaną odczytane wyjątki z pism Józefa Piłsudskiego.

Dzień ten **nie będzie wolny od pracy i** nauki, natomiast **wieczorem o godz. 8.45,** tj. w momencie, w którym nastąpił zgon Marszałka, zapanuje

trzyminutowa „chwila ciszy".

W momencie tym zamiera wszelki ruch i dźwięk; przechodnie stają na ulicach i drogach, tak samo zatrzymują się wszelkie pojazdy, motory i koleje. Chwilę tę poprzedzać będą **od godz. 20.40—20,45 dzwony kościelne** i syreny fabryczne, sygnalizując zbliżającą się „chwilę ciszy". Upłynięcie „chwili ciszy" oznajmią powtórne dźwięki dzwonów kościelnych.

W dniu żałoby narodowej wszystkie flagi państwowe będą opuszczone do połowy masztu i spowite w krepę; tak samo winny być przesłonięte krepą wszystkie podobizny Józefa Piłsudskiego.

Komitet uczczenia pamięci Marszałka spodziewa się, że w tych skromnych ramach obchód bolesnej rocznicy odpowiadać będzie nastrojom, jakie wywołuje wspomnienie życia i zgonu największego Syna Odrodzonej Ojczyzny.

Za Prezydium Lokalnego Komitetu uczczenia pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego w Bydgoszczy:
Leon Plejewski, przewodn.,
prezes Sądu Okręgowego.

Jubileusz małżeński wielkiego społecznika.

Kto z czytelników „Dziennika" nie zna prezesa Jabłońskiego?

Znają go wszyscy kolejarze polscy nie tylko w tutejszym okręgu, ale w całym kraju!

Znają go wielotysiączne rzesze katolików — z płomiennych jego przemówień i głęboko ujętych referatów, wygłaszanych na zjazdach.

Oto ten szlachetny i prawy człowiek, oddający wszystko społeczności a zapominający często o sobie — obchodzi dnia 11 maja br. srebrne gody, czyli dwudziestą piątą rocznicę ślubu zawartego 11 maja 1912 r. z panią Franciszką z Lewandowskich w kościele parafialnym w Brodnicy.

Nasz jubilat poświęcił się służbie kolejowej. Młodość strawił w Prusach Wschodnich, wśród wynaradawianych mazurów w Olecku, przezwanym „Treuburgiem". Na zew powstającej ojczyzny, bez wahania rzucił służbę w Niemczech i powrócił w 1919 r. na Pomorze, do Brodnicy, gdzie z ramienia polskiej straży ludowej strzeże mienia narodowego, nie pozwalając okupantom nic wywieźć. Gdy w styczniu 1920 r. weszły do oswobodzonego kraju wojska Hallerowskie, objął p. Tadeusz Jabłoński służbę w magistracie brodnickim, niebawem jednak wrócił do kolejnictwa i to w chwili najkrytyczniejszej dla młodego państwa: z dniem 1 kwietnia 1920 kolejarze-Niemcy na rozkaz Berlina wszyscy bez wyjątku porzucili tutaj służbę; był wtedy wielki brak urzędników obznajmionych z ruchem kolejowym, — nasz zacny jubilat wypełnił groźną lukę.

Do pracy społecznej zaprawił się w „Sokole" i kółkach śpiewaczych; w roku 1907 urzędował jako sekretarz Zjednoczenia Zawodowego Polskiego w Grudziądzu. Nad rozbudową najpotężniejszej obecnie organizacji kolejarzy polskich pracuje od 1920 roku, jako prezes kół w Brodnicy i Grudziądzu, zaś od 1326 r. jako prezes okręgu pomorskiego Z. K. P.

Od dziesięciu lat mieszkają państwo Jabłońscy w Solcu Kujawskim, gdzie są czynnymi członkami Akcji Katolickiej, pani Jabłońska ofiarnie pracuje w Tow. Pań Miłosierdzia, pan Jabłoński jest członkiem Rady Parafialnej.

Małżonkowie są szczęśliwi, gdyż mają czworo dobrych dzieci, — trzy dorodne córki i syna, który pragnąc się poświęcić pracy misjonarskiej, wstąpił do zakładu Ojców Słowa Bożego w Górnej Grupie.

Oby Bóg Łaskawy nadal błogosławić raczył tej przykładnej rodzinie chrześcijańskiej, my zaś z swej strony — spłacając dług wdzięczności za znojny trud — wyrażamy Wielkiemu Społecznikowi a nieodłącznemu towarzyszowi poczynań „Dziennika Bydgoskiego" hołd na tym miejscu.

— **Srebrne gody małżeńskie.** We wtorek, dnia 11 bm. obchodzi obywatel naszego miasta p. Franciszek Kotowski z małżonką swoją Józefą z domu Wronkowską srebrne gody małżeńskie. Mszę św. na intencję jubilatów odprawi ks. Borzych w kościele św. Trójcy rano o godz. 8.30. Jubilat jest długoletnim maszynistą w farbiarni Koppa w Bydgoszczy i wiernym abonentem „Dziennika Bydgoskiego" od chwili założenia. Jubilatom składa redakcja życzenia jeszcze długich lat szczęśliwego pożycia.

— **Przyjmuje się kandydatów do szkoły teletechnicznej.** Dyrekcja Okr. Poczt i Telegrafów w Bydgoszczy przypomina, że tylko do 15 maja br. Państwowa Szkoła Teletechniczna w Warszawie przyjmuje podania kandydatów na 2-letni bezpłatny kurs na rok szkolny 1937/38. Informacyj udzielają wszystkie urzędy pocztowe czynne w siedzibach powiatu.

— **Z okazji imienin dyr. F. Jankowskiego,** pracownicy KKO pow. bydg. zamiast kwiatów złożyli 10,— zł na budowę kościoła w Brzozie.

— **Sport bydgoski defiluje.** W nawiązaniu do sprawozdania z tegorocznych igrzysk 3-majowych w Bydgoszczy wyjaśniamy, że w defiladzie brała udział sekcja spadochronowa Szkoły Podchorążych z dwoma spadochronami, a nie sekcja Z. R.

— **Dzieci kolejarzy w szybownictwie.** Jako długoletni członkowie LOPP kolejarze nabywają prawa, z których powinni korzystać. Jedno z tych praw — to zgłaszanie dzieci do szkół szybowcowych. Wiek wymagany powyżej lat 16-tu. Zgłoszenia przyjmuje zarząd Kolejowego Koła LOPP, warsztaty główne I kl. w Bydgoszczy i sekretariat Koła Szybowcowego, ul. Marsz. Focha 28. Koszta związane z szkoleniem i wyżywieniem pokrywa LOPP — obwód kolejowy D. O. K. P. w Toruniu.

Informacje „Orbisu".

Pociąg popularny do Torunia
na zjazd śpiewaczy 16 maja. Cena 2,70 zł.

Pociąg popularny do Gdyni
na Zielone Święta 16—17 maja. Cena 7,60 zł.

Wycieczka autobusowa do Gdyni
24 i 25 maja. Trasa: Tuchola, Czersk, Kartuzy, Gdynia, Gdańsk, Gniew, Nowe, Grudziądz, Chełmno, Bydgoszcz. Zapisy tylko do 17 maja. Ceno zł 28,—. Organizację wycieczki przeprowadza Polskie Towarzystwo Krajoznawcze i „Orbis".
Informacje i zapisy w Orbisie, ul. Dworcowa 2, tel. 36-67. (9078

Przedstawienie teatralne LOPP.

Obwód miejski Ligi Obrony Powietrznej i przeciwgazowej zawiadamia, że na wtorek, dnia 11 maja br. zostało zakupione w Teatrze Miejskim przedstawienie teatralne. Graną będzie świetna komedia pt. „Oj młody, młody". Bilety na powyższą komedię nabywać można codziennie w sekretariacie obwodu miejskiego LOPP, ul. Konarskiego 5a, tel. 3670 w godz. od 10 do 14 i od 17 do 18.

Wieczór morski.

„Z okazji rozpoczęcia 18 roku odnowionej historii morskiej w Niepodległej Polsce" — jak głosi program — Ognisko Kolejowego Przysposobienia Wojskowego w Bydgoszczy wraz z obwodem Ligi Morskiej i Kolonialnej urządziło wieczór morski w dniu 6 bm. w sali Resursy Kupieckiej.

Na program złożyły się śpiewy, orkiestra i trzy inscenizacje. Wykonawcy pod każdym względem stanęli na wysokości zadania, przyczyniając się swą pracą do poszerzenia i pogłębienia idei morskiej w naszym mieście i wśród szeregów naszych dzielnych kolejarzy. Uczestniczyli w wykonaniu Orkiestra KPW., Chór „Hasło" i Okr. Sekcja Teatralna KPW. „Scena" z Torunia pod kierownictwem p. Edwarda Michalskiego.

Polski Biały Krzyż składa hołd pamięci Marszałka Piłsudskiego.

Akademia żołnierska. — Rozdawnictwo nagród dla żołnierzy i młodzieży.

W dniu 12 maja odbędzie się staraniem Polskiego Białego Krzyża w hali ćwiczeń pułku „dzieci bydgoskich" przy ulicy Sowińskiego akademia żołnierska poświęcona pamięci Marszałka Piłsudskiego.

Po akademii wręczone zostanie przez komendanta garnizonu **generała Jana Chmurowicza** żołnierzom za dobre wyniki w pracy oświatowej oraz młodzieży nagrodzonej za prace rysunkowe nadesłane na ankietę Polskiego Białego Krzyża pt. **„Wojsko i życie żołnierza" 1 tysiąc książek,** zebranych z ofiarności społeczeństwa bydgoskiego. Na powyższą uroczystość zaprasza przyjaciół żołnierza Polski Biały Krzyż.

— **Apel do Obrońców Ojczyzny!** Wdowa po ś. p. sierżancie Głydze prosi żołnierzy, którzy po walkach z bolszewikami przebywali z sierżantem-płatniczym Marianem Głydą z Łabiszyna w szpitalu w Benjaminowie, by podali swój adres do Koła Związku Inwalidów Wojennych R. P. w Poznaniu, ul. Kozia nr 8.

Kronika żałobna.

Sp. Zofia z Sumowskich Titenbrun.

Dnia 17 kwietnia zmarła tu **Zofia z Sumowskich Titenbrun, żona śp. weterana 1863 r. Stanisława Titenbruna.**

Śp. Zofia Titenbrun z matki ks. Massalskiej, pochodziła z ziemi wołyńskiej, do której ogromnie sercem przylgnęła. Wychowywała się u swej ciotki marszałkowej Słuckiej w Radowiczach, która sama będąc ogromną patriotką za czasów powstania 63 r. była skazana na Sybir, gdzie kilka lat przebywała. Po powrocie do swego majątku Radowicz wychowywała w tym zbożnym duchu swą bratanicę, śp. Zofię Titenbrun.

Nic też dziwnego, że w takiej patriotycznej atmosferze przepojonej, kształtował się charakter śp. zmarłej.

Po inwazji bolszewickiej, zamieszkawszy w Bydgoszczy, prowadziła życie ogromnie czynne z zaparciem się siebie, **wspomagała biednych i uchodźców z kresów.**

Była cichą apostołką w całym tego słowa znaczeniu, idealną matką. „Nic dla siebie — wszystko dla innych" — było jej dewizą.

Ostatnio znosiła swą chorobę z nadzwyczajnym hartem i pogodą ducha.

Pan Bóg zesłał też jej śmierć, jaką mają wybrani — w stanie łaski, na którą zasłużyła.

Cześć jej świetlanej pamięci!

Tabela loterii

2-gi dzień ciągnienia 4-ej klasy 38-ej Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

10.000 zł.: 5180 15066 132346 166868

5.000 zł.: 81390 173056 181321

2.000 zł.: 1256 3325 18309 23205 33035 67168 74688 87149 99539 116520 126094 129616 142291 144706 154563 167793 190066

1.000 zł.: 3434 8736 14768 23459 34957 38786 81606 82696 84497 88630 91475 91647 44593 52095 71364 72922 76431 76933 101576 106621 109581 127025 134998 143161 145318 153032 155703 157165 158429 158427 193979

Wygrane po 200 zł.

58 59 93 156 63 229 374 89 57 568 793 971 1210 52 61 71 343 46 749 809 12 2126 401 560 658 741 98 880 914 3002 54 176 208 99 424 509 953 67 4062 97 240 61 646 53 52 765 847 5158 79 213 404 516 48 86 669 700 908 56 6009 13 159 298 353 526 693 791 844 7414 92 566 659 703 994 8061 159 282 84 345 69 534 41 91 685 703 959 95 9144 63 228 44 351 485 513 731 61 981 10012 152 341 521 720 868 11282 332 76 407 683 912 12010 200 323 70 523 926 33 85 13014 71 105 219 339 503 21 69 627 745 865 73 909 37 14314 94 322 988 15013 29 216 380 97 539 664 85 711 841 95 16281 84 90 321 616 892 17003 77 111 205 409 43 630 851 958 18066 79 161 516 49 737 837 66 19039 147 245 312 474 672 727 32 848 930.

20173 81 220 77 327 409 12 647 94 702 38 864 76 980 21064 198 235 398 494 658 22002 118 202 331 567 86 90 669 796 824 930 57 62 97 23152 298 343 86 565 694 702 24046 197 305 94 508 624 770 874 964 25071 320 22 446 825 26024 72 248 321 437 84 563 619 800 27069 154 202 316 473 509 927 28049 81 186 459 77 553 736 850 933 29382 621 55 814 911 74 81 30041 127 38 331 50 401 62 64 674 757 917 43 86 99 31079 115 61 93 307 29 65 619 897 32021 421 563 700 817 87 84 996 33031 445 559 690 34030 71 349 51 525 777 889 903 35177 312 82 446 63 537 40 947 84 36356 85 454 75 505 34 630 52 714 69 37062 180 442 753 82 93 949.

38087 451 816 928 89 39083 247 59 516 75 798 983

40012 58 232 315 19 45 96 446 63 730 957 66 69 86 96 41192 387 90 506 13 797 889 42144 56 77 211 389 451 67 88 569 673 890 952 43073 230 80 381 595 77 747 848 988 44074 258 316 400 615 908 45242 70 380 84 532 675 944 46083 165 86 204 73 85 439 519 65 627 41 758 73 968 47011 393 418 651 64 733 830 48047 141 87 397 725 63 991 49106 19 51 415 42 617 50 53 871 50227 98 394 576 714 827 969 51094 522 43 769 99 831 907 52102 69 419 54 535 925 53163 352 400 567 747 961 99 54000 48 231 346 687 785 862 917 55063 118 217 322 409 58 846 82 947 56 56002 34 189 235 63 341 78 89 435 47 521 638 92 860 57098 117 730 895 949 58182 92 263 580 660 729 41 819 926 92 59021 78 451 601 13 749 98 60133 237 318 438 656 72 705 56 833 223 68 61026 101 53 324 651 750 73 998 2039 225 595 63125 450 639 827 47 64086 398 406 512 609 773 867 82 65107 226 403 4 558 891 942 66030 82 154 83 234 412 84 21 965 67083 124 83 335 73 477 92 641 25 75 76 899 938 96 68146 200 343 46 69096 155 77 246 54 96 336 552 619 930 58 70016 342 76 606 45 76 968 71099 252 313 422 504 45 876 964 72245 344 558 661 73155 74 319 469 553 748 74011 73 385 419 605 94 927 75065 348 50 521 642 52 798 915

76567 631 789 819 74 934 77107 283 320 21 49 402 97 819 78016 48 317 42 401 95 510 97 768 84 801 61 63 905 79019 88 130 370 467 548 608 80187 399 414 39 571 945 81052 473 518 666 948 67 82033 291 313 95 476 563 91 736 939 83005 12 106 252 912 16 84167 279 376 96 520 54 59 634 43 759 980 85248 340 482 507 64 83 670 780 820 906 83 86191 339 400 725 37 46 826 88 955 87070 100 407 561 607 66 86 727 875 96 951 61 88242 375 448 75 602 20 89197 205 374 456 71 731 84 90097 168 221 59 364 487 638 712 62 964 91025 72 169 82 365 778 856 89 921 72 92116 639 93042 115 207 393 536 614 81 94207 399 483 631 826 974 95011 134 275 361 75 531 737 49 99092 267 350 79 525 690 97104 273 394 604 703 41 890 936 98230 304 590 620 755 99192 575 55 635 81 100103 33 227 428 571 614 31 806 41 101159 233 322 53 441 60 558 624 799 857 102035 88 283 405 504 800 103061 94 132 35 482 658 104044 141 270 90 96 530 705 805 77 84 99 105140 327 658 760 96 99 800 106051 79 181 207 30 400 762 91 95 815 908 107006 45 672 750 108091 391 476 882 904 43 80 109612 752 56 90 110174 354 480 540 665 735 111163 361 90 426 37 552 71 98 715 912 46 61 112010 31 78 147 804 33 909 113066 324 429 654 726.

114031 253 484 593 697 899 926 115134 71 213 19 362 99 406 22 535 41 762 944 116059 240 53 454 527 79 613 73 886 92 98 117064 329 710 25 812 990 95 118280 86 782 119197 98 214 21 42 648 805 905 120182 217 36 80 86 92 346 87 640 42 771 804 906 84 121265 633 61 80 86 726 73 872 946 122010 218 43 313 87 406 82 507 618 19 809 27 123080 112 48 408 612 795 843 124011 29 58 71 313 28 446 533 67 745 823 34 125010 104 33 39 232 342 44 542 74 92 648 723 921 126058 128 376 658 85 777 973 127042 127 253 64 95 300 36 471 535 45 717 40 99 874 95 934 68 128087 146 55 216 78 365 569 616 129244 72 443 726 892 911 130075 185 222 326 81 717 968 131031 89 261 64 356 78 584 767 70 931 39 133032 233 94 302 64 678 786 832 134213 328 707 11 62 135155 87 90 276 77 685 843 136044 293 375 581 872 137066 161 410 67 564 83 664 138034 75 309 77 785 889 991 139034 804 601 719 31 32 893 995 140309 452 93 557 632 141091 625 41 794 804 91 142073 280 318 482 606 713 818 823 943 83 84 93 143185 223 519 94 740 83 144104 [illegible] 145011 28 597 641 809 38 924 73 146072 57 591 616 62 680 42 83 856 147082 516 25 406 635 77 79 600 24 86 717 37 57 801 2 20 53 54 148045 205 440 70 573 886 99 149099 141 83 311 50 61 62 652 81 826 918 86 150012 113 24 31 272 993 151220 393 406 748 872 900 33

152007 23 162 377 720 153023 35 167 315 50 503 31 46 609 21 78 718 860 154159 73 81 495 594 610 708 926 35 155152 774 835 916 156088 423 73 692 824 84 914 157371 7 84 605 35 754 158022 32 301 18 80 511 675 920 5 52 159070 178 262 446 560 600 10 43 859 998 160146 332 52 99 430 86 548 720 73 95 161379 556 681 753 903 162000 132 61 437 47 53 647 885 163106 52 69 298 377 408 20 595 614 66 721 41 884 951 164036 100 334 63 594 625 889 165224 410 89 529 893 166050 102 409 545 91 610 917 53 167271 313 24 473 713 168104 271 395 511 24 650 97 780 813 985 169202 74 339 538 694 715 803 47 51 170032 169 571 684 840 55 78 990 171141 288 521 673 831 2 97 902 5 92 172006 418 21 85 561 71 7 618 31 85 778 90 801 34 173 199 219 313 29 652 97 623 50 63 808 952 174079 377 80 452 713 42 818 59 900 62 175115 58 219 89 487 663 720 57 821 176075 121 4 265 310 20 600 725 864 177223 310 12 83 561 678 705 813 54 929 179184 220 3598 530 706 179055 6 60 11 32 401 25 94 8 645 738 823 987

180157 413 39 90 848 181245 50 498 771 910 76 182368 84 581 91 686 711 59 838 58 183181 85 218 29 38 535 79 99 799 909 14194 209 42 383 543 626 839 57 76 97 185071 83 93 113 229 343 48 424 40 502 5 11 89 948 186234 450 78 567 638 872 187103 372 562 652 984 188047 48 76 144293 316 542 47 77 611 792 877 944 189006 379 622 716 27 69 828 40 49

190070 122 75 372 745 74 191045 126 388 572 85 606 75 192089 208 335 502 22 723 193341 46 53 484 731 835 947 194112 88 290 436 864.

III ciągnienie

Wygrane po 200 zł.

42 654 90 57 1589 979 2489 797 832 56 3109 318 451 76 884 4027 290 457 610 727 923 87 5073 749 6056 418 74 543 811 56 916 7379 511 21 604 757 8621 69 9111 378 424 51 10027 258 640 911 11080 11102 25 336 69 431 12201 425 657 776 13049 130 262 14584 687 15231 37 330 426 565 799 962 16112 220 388 457 713 989 17147 413 573 18212 61 82 583 837 19267 402 546 940 91 20153 270 306 570 95 662 907 21038 160 343 575 80 22234 456 708 23048 56 232 369 442 44 542 74 792 825 956 24205 93 324 869 25040 347 540 75 601 874 974 90 26393 431 87 27001 114 444 651 834 28132 87 242 550 29043 198 288 559 857 943 88 30091 144 291 362 565 631 31561 825 32098 198 867 33556 837 53 34019 37 99 109 362 35081 168 292 397 464 96 753 36022 79 582 969 37439 791 885 919 38029 130 73 323 602 769 982 39001 40459 547 627 925 98 41251 470 521 981 42113a 228 391 438 697 753 881 43033 908 44109 223 378 626 97 45278 443 544 78 46086 268 47028 142 48110 285 323 53 89 744 957 49025 72 386 986 50032 183 216 379 806 51406 949 52391 924 53000 42 173 288 470 537 753 984 54914 37 55094 197 391 464 71 686 716 56278 300 411 77 572 661 717 75 949 57413 699 894 58031 105 89 292 334 589 742 923 59022 123 429 39 86 631 796 60093 179 293 577 79 791 826 958 59 75 61521 622 99 709 63 980 62714 992 63605 21 72 784 64033 172 234 359 454 85 917 97 65496 670 771 66206 315 463 563 92 882 67163 260 408 542 685 68272 540 782 69291 541 65 696 795 820 968 70299 314 650 915 58 71158 82 507 72491 646 765 73165 262 810 927 74090 924 75877 168 298 385 446 500 722 76160 283 371 409 20 668 760 77188 472 600 33 41 78058 984 79367 452 771 980 80158 282 507 782 89 989 81438 566 706 82078 157 66 385 770 830 83558 744 805 43 967 84064 85300 556 640 744 86341 70 729 87009 379 952 90 88221 443 89213 72 798 847 966 90056 477 91684 92151 70 234 60 640 710 93021 53 352 463 501 787 967 94492 593 97 604 895 914 94 95007 192 230 389 457 534 675 827 64 916 96018 49 155 439 513 695 820 46 97442 935 98026 314 573 758 99355 638 910 64 100058 432 66 90 834 101069 172 351 408 699 750 102505 103390 440 950 104003 62 603 105142 463 106841 89 991 107099 271 475 108078 552 662 74 712 827 950 109188 314 41 519 822 110154 342 449 111164 312 484 689 824 78 948 112011 284 573 113007 21 273 407 676 90 949

114021 766 115274 926 116056 802 117737 118124 235 569 119253 415 95 610 120308 67 430 674 819 121578 709 123871 124096 569 667 125205 881 91 126242 365 816 127450 641 46 128040 253 306 653 129334 58 575 709 987 130114 25 779 877 97 907 131136 132138 80 228 39 69 74 558 840 133110 24 337 719 134037 263 71 421 59 611 713 831 135061 275 654 766 876 972 136035 362 97 689 868 88 137824 138144 208 82 443 600 10 55 753 139168 925 140252 474 837 141027 173 464 620 709 142079 173 570 763 143265 460 690 144178 263 372 613 37 923 145072 256 64 300 553 604 146059 316 38 48 147080 370 423 58 148041 252 343 85 770 834 149294 389 957 15062 81 96 440 75 532 151192 676 152621 978 153030 206 530 769 906 154100 498 655 726 95 806 155083 132 966 156034 240 378 157015 47 90 104 662 95 747 76 847 53 901 20 158028 75 320 94 439 700 834 159169 234 40 410 503 688 86 816 160128 485 524 690 161320 537 624 52 922 162742 857 66 163165 251 759 164184 304 413 578 98 875 165100 38 334 89 425 611 91 707 28 166026 64 132 394 430 630 902 12 167024 353 427 575 98 805 9 989 168235 81 314 804 925 169147 385 506 57 875 97 170356 789 889 171895 172119 513 885 173054 117 476 683 849 174386 774 175808 35 57 176034 162 266 822 177070 98 146 241 375 727 35 178051 178 441 708 815 179209 478 180179 707 806 997 181141 494 618 182016 286 183232 351 441 52 754 951 184038 52 255 701 926 185126 335 89 443 56 843 71 186006 343 408 19 893 187494 640 799 898 188102 239 310 457 536 189308 781 822 935 190095 180 91 373 516 648 780 828 33 51 909 191069 154 489 645 979 192555 877 193767 814 26 194077

IV ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana:
20.000 zł. na nr. 96043
10.000 zł. na nr. 85127 89573 103727 177377
2.000 zł. na nr. 17507 45212 52330 53091 68805 92544 94499 103028 114705 130322 145146 164795 165748
1.000 zł. nr. 1017 6142 18571 38322 49851 61993 68906 70629 77571 116502 120385 129540 133818 134910 144642 155799 155878 158789 171260 177637 181159 183498 187352

Wygrane po 200 zł.

221 479 732 47 1201 460 563 799 804 2037 146 304 6 693 739 915 48 87 3308 467 578 784 4317 684 719 882 5025 332 540 748 638 302 93 309 23 7012 398 432 724 85 8037 91 218 301923 9118 389 494 864 10165 309 19 513 768 988 11392 503 909 12211 541 80 625 69 13115 291 340 550 6 623 958 14027 136 236 367 422 15169 383 594 667 92 809 16165 303 17009 239 301 69 658 18295 379 418 746 19217 791 20145 295 514 21209 36 417 672 964 22345 439 578 736 94 23518 742 827 933 24051 140 341 816 25000 140 522 26081 492 836 27243 327 457 690 768 920 78 81 28733 901 29085 173 30053 108 395 514 689 723 65 31105 87 361 610 39 819 32042 393 612 741 49 33425 855 909 34487 973 35013 523 62 847 36018 522t 645 875 37066 194 640 724 910 38157 294 456 698 716 963 39169 234 641 716

40105 284 602 84 956 41295 335 509 60 602 843 999 42013 180 688 749 78 801 43027 51 71 156 234 594 649 815 44243 795 45040 263 397 404 46196 263 97 614 47154 703 34 935 48155 922 49239 528 53 80 786 50331 529 99 51164 367 451 82 652 904 52792 953 53357 54062 282 393 55209 401 576 961 56494 57007 19 220 58060 605 754 887 952 59604 63

60420 904 61027 360 610 62249 418 639 728 832 63042 290 793 983 64224 798 984 65188 495 695 66216 68 418 75 67314 436 96 68092 69145 318 484 818 29 70081 222 402 59 515 671 707 71045 215 462 73555 624 72056 81 688 839 73346 418 530 693 910 74276 620 74 789 75830 76008 2 47 86 312 538 610 840 77019 410 645 926 78000 176 345 90 513 915 79049 259

80034 176 456 897 937 81064 220 407 13 59 82383 566 83013 233 84448 572 693 85045 572 660 86238 95 411 87478 542 78032 72 442 64 740 89049 299 307 606 913 90039 165 253 394 91106 47 279 467 623 92587 93608 94062 285 396 455 989 95039 81 235 313 718 842 96153 97048 243 98346 425 99606 952 84

100693 101058 412 872 971 102022 3 103511 851 955 104024 318 437 560 696 817 42 930 43 105075 87 188 224 431 84 573 106039 398 696 764 932 107460 6 108621 720 910 109460 110383 801 913 63 111232 53 519 897 112511 634 945 113009 121 287 528 790 821 989 114111 67 306 465 115199 598 116034 278 361 723 51 117289 587 728 118288 783 119116 89 206 74 700 884 919

120023 37 48 257 379 121305 675 122859 123011 173 462 515 134246 321 429 64 78 554 125603 803 20 126 384 498 127267 318 512 128073 689 129064 110 79 796 853 130350 4 413 131224 8 93 462 752 132110 945 133319 978 134353 864 135052 104 304 694 136386 874 137080 336 416 507 649 70 885 138168 625 973 139201 438 842

140317 84 612 141155 423 75 619 75 857 9 142527 143127 54 896 968 144246 325 602 875 913 145176 449 146001 139 64 623 75 99 147641 148 434 149 199 820 38 996 150102 36 151390

152200 64 66 395 487 525 692 895 153135 88 367 451 641 774 943 154070 118 370 531 682 759 76 155070 107 400 19 797 156496 539 157010 170 266 478 975 158146 358 410 532 40 718 49 881 94 159023 46 116 408 71 722 928 160060 149 244 814 972 161327 806 152120 546 688 91 163015 53 174 485 501 64305 77 552 638 93 914 79 165339 465 913 166019 221 597 678 784 816 974 167306 15 50 92 682 168521 83 877 169086 242 66 336 936 170152 604 171253 701 78 934 172219 96 486 173637 174217 429 910 841 968 175690 176276 314 78 482 94 686 710 76 845 94 177030 59 94 447 74 557 732 829 178257 568 98 179329 97 725 65 846 88 180197 703 182062 214 569 734 810 16 35 925 45 183147 212 321 184071 223 908 185879 186079 186 272 545 777 187206 306 93 188090 564 723 26 885 189051 334 431 848 965 190332 518 775 965 191068 694 758 192230 57 88 771 849 943 193023 397 517 194186 200 370 445 549 62 604 927.

Losowanie Pożyczki Inwestycyjnej

I emisji z dnia 5 maja 1937 r.
I-szy dzień losowania.

Pierwsza liczba oznacza Nr. serii — druga — Nr. obligacji.

Zł 500.000 Nr. serii 1672 obl. 23.
Zł 125.000 Nr. 17681—47.
Zł 50.000: 12422—42 17380—41.
Zł 25.000: 2818—9 16770—47

Zł 10.000: 476—46 1850—9 3571—16 4734—45 5553—30 6064—40 6803—16 8327—14 8959—2 9066—4 13584—3 14987—19 21521—40 21912—40.

Zł 5.000: 263—11 413—3 669—33 1604—48 1833—31 2713—40 2967—12 4060—43 4718—32 4936—48 5829—5 6558—45 6590—43 7163—24 7168—43 7906—37 8161—10 8893—31 9428—4 10034—48 10514—44 12162—4 12851—40 13630—9 14931—28 14269—6 14344—3 14406—31 14417—40 14301—22 15346—10 15382—28 16028—41 16231—22 16273—10 17052—43 17718—30 18073—20 18108—32 18936—19 19605—30 20035—43 20061—25 20101—38 20679—4 20936—31 21047—25 21172—37 21985—41 22091—42.

Zł 2.000: 58—22 121—41 164—37 240—22 226—8 356—19 223—22 884—3 922—25 1078—8 1457—41 1591—37 1631—10 1852—49 1969—41 2384—25 2346—49 2410—4 2477—4 2402—3 2562—8 2676—18 2923—41 2939—8 3112—39 3403—22 3492—24 3539—22 4093—25 4215—4 4915—49 5097—23 5237—14 5208—46 5212—4 5226—8 5368—33 5383—19 5410—39 5617—19 5642—37 5719—19 5915—35 6192—39 6563—4 6623—39 6750—8 6798—18 6916—4 6984—49 7099—29 7389—40 7408—23 7748—14 8051—4 8121—40 8159—3 8192—35 8335—8 8407—10 8656—24 8626—46 8640—22 8689—8 8929—18 8993—14 9041—49 9563—33 9811—46 9947—40 9960—22 10061—46 10199—25 10384—33 10605—24 10689—44 10707—22 10866—23 11130—26 11164—19 11321—4 11387—25 11500—29 11930—44 11976—29 12048—19 12035—29 12419—23 12781—4 12910—24 13147—22 13238—3 13312—24 13340—8 13443—37 13630—10 13742—44 13817—37 13837—18 14113—8 14113—35 14159—24 14231—26 14780—29 15032—26 15051—33 15533—41 15867—40 16040—4 16080—4 16155—40 16205—24 16265—22 16230—29 16312—37 16444—41 16464—39 16658—4 16746—35 16885—41 17030—33 17050—22 17279—37 17590—46 18415—4 18427—41 18696—24 18953—26 19631—41 19637—37 19834—23 20603—22 20654—22 20637—14 20953—10 21027—22 21304—44 21348—14 21402—3 21679—26 21790—4 21999—24 22067—18 22385—4 22388—44 22435—35 22715—24 22728—41 22839—37 22897—37.

Zł 1.000: 39—39 149—15 230—8 378—38 692—43 1294—15 1635—39 1660—38 2188—8 2340—8 2650—39 2712—8 3257—35 3475—39 3785—15 4096—39 4595—38 5350—39 5931—38 6144—15 6237—39 6302—8 6816—43 6919—43 6936—15 7178—39 7553—8 7590—38 8332—15 8671—8 10044—38 10224—39 10378—39 10783—39 11408—38 11851—59 12047—43 12546—8 12646—38 12828—15 12895—43 13171—38 13317—43 13403—38 15269—43 15272—43 15764—8 16140—8 16296—43 16794—15 16868—39 17027—38 17336—43 17421—8 17762—15 17789—8 17930—38 18014—43 18163—15 188380—38 18890—39 19154—43 19227—15 19218—8 19631—38 19826—15 20625—8 20687—43 21031—39 21820—8 21942—43 22174—43 22291—15 22501—15.

—::—

— **Bezprocentowy kredyt dla rolników.** Za inicjatywą starosty bydgoskiego w porozumieniu z Wydziałem Powiatowym i Komunalną Kasą Oszczędności powiatu bydgoskiego otworzono bezprocentowy **6-cio miesięczny** kredyt w kwocie **100.000 zł dla rolników,** którzy ponieśli szkody wskutek **mrozów.** Procent opłaca Wydział Powiatowy. Kredyt już się rozprowadza.

BYDGOSKA GIEŁDA

ZBOŻOWO-TOWAROWA z dnia 8. V. 37 r.

Zboża

Żyto 25,75; 24,50—24,75; pszen standart. 29,50—30,00 owies 00,00 22,25—22,50; jęcz. browarowy 00,00—00,00 jęcz 661—667 g/l. 24,25—24,75 jęcz. 643—649 g/l 23,50—23,75 jęcz 620,5—626,5 g/l 23,00—23,25;

Przetwory młynarskie.

Nowe standarty: Mąka żytnia gat. I 0—70% wł. w 00,00—33,00 mąka żytnia razowa 0—95% wł. w. 00,00—8,00 **Dotychczasowe standarty:** Mąka żytnia gat. I 0—65% 35,50—36,00, mąka żytnia gat. I. 0—65% wł. w. (dla okręgu bydgoskiego) 00,00—43,00; mąka żytnia pośl. ponad 65% wł. w. 00,00—00,00; **Nowe standarty:** Mąka pszenna gat I 0—65% wł. w. 00,00—43,00; mąka pszenna gat. II 65—70% wł. w 31,5 32,50; mąka pszenna gat. II A 65—75% wł. w. 29,50 — [illegible] mąka pszenna gat III 70—75% wł. w. 6,00—27,00 mąka pszenna razowa 0—95% wł. w. 36,00—36,50. Otręby żytnie wymiał stand 16,00—16,50; Otręby pszenne miałkie stand 15,50—16,00; Otręby pszen. średnie 15,25—15,75. Otręby pszen. grube 15,75—16,00; Otręby jęczmienne 16,50—17,00;

Artykuły strączkowe.

Groch Wiktoria 22,00—24,00; groch Folgera 22,00—24,00; groch polny 22,00—23,00; wyka 25,00—26,00; peluszka 22,50—23,50; łubin niebieski 13,00—13,50; łubin żółty 13,50—14,00 seradela 22,50—24,50

Nasiona.

Rzepak zimowy bez worka 00,00—00,00; rzepik zimowy bez worka 00,00—00,00; mak niebieski 68,00—72,00 siemię lniane 50,00—53,00; gorczyca 32,00—34,00; koniczyna żółta odłuszczona 60,00—70,00 koniczyna biała 100,00—130,00; koniczyna czerw. surowa 95,00—115,00; koniczyna czyszczona 97% 130,00—140,00.

Artykuły pastewne.

Makuch lniany 22,00—22,50; makuch rzepakowy 17,50—18,00; makuch słonecznikowy 40/42% 23,00—24,00; śrut soja 23,00—23,50; wytłoki suszone 9,00—9,50; ziemniaki pomorskie 6,00—6,50; ziemniaki nadnoteckie 5,25—5,75; ziemniaki fabryczne kg. % 00,00; płatki ziemniaczane 22,00—22,50; słoma żytnia luzem 0,00—0,00; słoma żytnia prasowana 4,00—4,50; siano nadnoteckie luzem 6,75—7,25; siano nadnoteckie prasowane 7,50—8,00. Ogólne usposobienie: stalsze

Kronika toruńska

Toruń, dnia 10 maja 1937 roku.

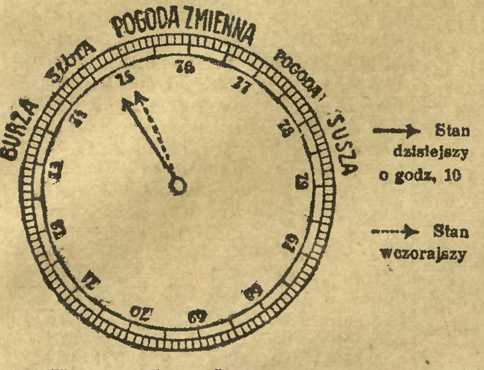
KALENDARZYK.

Dziś: Antonina b. Florencji.
Jutro: Eweliusza.
Wschód słońca o godzinie 4,13.
Zachód słońca o godzinie 19,40.

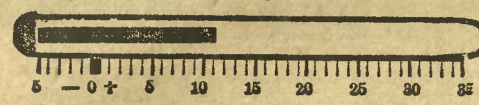
Stan pogody.

Pochmurno i deszcz.

Niepewna pogoda utrzymuje się w dalszym ciągu. Dziś rano w Bydgoszczy pochmurno i nieco chłodniej. Przewidywany przebieg pogody: Zachmurzenie zmienne z skłonnością do deszczów i lekki spadek temperatury.

Termometr wskazywał dziś rano:

Nocny dyżur pełnią apteki: Radziecka — (śródmieście), „Św. Anny" (Bydgoskie Przedmieście), „Pod Łabędziem" (na Mokrem).

Pogotowie straży pożarnej tel. 1244.

Telefon nr. 15-46 posiada przedstawicielstwo „Dziennika Bydgoskiego" w Toruniu.

Pogotowie ratunkowe tel. 1991.

Biblioteka T. C. L. (ul. Wysoka 16) otwarta codziennie za wyjątkiem niedziel i świąt od godziny 11 do 11,30 i od 16 do 19.

Repertuar kin:

As — Szkarłatny kwiat.
Świt — Pan z milionami.
Mars — Pan redaktor szaleje.

Z TEATRU ZIEMI POMORSKIEJ.

Koncert Chóru Juranda w Toruniu.

We wtorek dnia 11 bm. o godz. 20,30 w Teatrze Ziemi Pomorskiej odbędzie się koncert Chóru Juranda, który po wielkich sukcesach zagranicą w większych miastach Polski daje swoje wieczory. W skład programu wchodzą najnowsze pieśni i piosenki. Poza tym występować będą soliści pp.: Wobo, Ziołowski i Ziubik.

W skład świetnie wyszkolonego zespołu wchodzą jedynie akademicy uniwersytetu lwowskiego, tworząc chór należący do czołowych zespołów w Polsce.

Bilety do nabycia w Przedsprzedaży — Towarzystwo Krajoznawcze — Ratusz.

Ceny miejsc od gr 25 do zł 3,—.

Repertuar Teatru Ziemi Pomorskiej.

Poniedziałek 10 bm. — teatr nieczynny. Wtorek 11 bm. — Toruń — Chór Juranda, godz. 20,30.

Konkurs modeli latających.

W dniu wczorajszym odbył się w Toruniu konkurs modeli latających, który był jednocześnie eliminacją do zawodów wojewódzkich. W konkursie wzięło udział 260 modeli, które startowały w 3 kategoriach.

W kategorii pierwszej (belkowce) pierwsze miejsce zajął za czas Pawlikowski (20 sek.) i za odległość 90 m również Pawlikowski.

W kategorii drugiej (kadłubowce) bezkonkurencyjnym był model p. Koczyńskiego. Długość lotu b. trudna do zmierzenia.

Do kategorii trzeciej (szybowce) pierwsze miejsce zajął model p. Moenkego.

Obok zawodników toruńskich udział w konkursie brali zawodnicy z Chełmży, z których najlepszy wynik osiągnęła p. Krysińska.

Zwycięzcy otrzymali nagrody w postaci narzędzi i materiału do budowy modeli oraz każdy ze zwycięzców odbył lot na samolocie Aeroklubu Pomorskiego.

Z teki policjanta.

Dnia 7 bm. zgłoszono w Toruniu oraz w pow. toruńskim 6 wypadków różnych drobnych kradzieży, 1 wypadek sprzeniewierzenia, oraz spisano 9 doniesień za przekroczenie przepisów policyjno-administracyjnych.

Uroczyste otwarcie sezonu wodnego w Toruniu.

W dniu wczorajszym odbyło się w Toruniu uroczyste otwarcie sezonu wodnego urządzone przez Toruński Międzyklubowy Komitet Sportów Wodnych. W uroczystym otwarciu sezonu wzięły udział: Klub Wioślarski — Toruń, R. V. „Thorn", Gimn. Klub Wioślarski, KSKPW „Pomorzanin", Klub Kajakowców, Toruński Klub Żeglarski, P. W. Leśników, Pocztowców, 3 Harcerskie Drużyny Żeglarskie i in.

Uroczystości otwarcia rozpoczęły się wysłuchaniem Mszy św. w kościele garnizonowym. O godz. 12-ej zebrali się członkowie wszystkich klubów na placu Teatralnym, skąd barwnym i pięknym pochodem, poprzedzanym przez orkiestrę wojskową, ruszyli ul. Chełmińską, Szeroką, Królowej Jadwigi do Ośrodka Sportów Wodnych, dokąd przybyli również przedstawiciele władz państwowych, wojskowych i społeczeństwa na czele z pp.: wojewodą pomorskim Władysławem Raczkiewiczem, dyr. Kolei Państwowych inż. Dobrzęckim, płk. Matzenauerem, płk. Klementowskim, starostą grodzkim Bruniewskim, konsulem Hozakowskim i in.

Otwarcia sezonu dokonał prezes T. M. K. S. W. p. sędzia dr Piżewicz, który wygłosił krótkie przemówienie; orkiestra odegrała hymn narodowy a 3 strzały z moździerza oznajmiły tłumnie zebranej publiczności otwarcie sezonu. Równocześnie osada Gimn. Klubu Wioślarskiego rzuciła na Wisłę wieniec.

Następnie p. sędzia dr Piżewicz odebrał przyrzeczenie od nowoprzyjętych członków klubów wodnych, a w chwilę po tym ks. Radzki dokonał poświęcenia łodzi KSKPW „Pomorzanin", po czym p. dyr. inż. Dobrzycki wygłosił krótkie przemówienie.

Pan wojewoda pomorski Raczkiewicz używszy krótkiej przejażdżki motorówką po Wiśle cierpliwie czekał około godziny na rozpoczęcie defilady. Jakoż punktualnie o godz. 14,15 ruszyły łodzie wioślarskie, kajaki i żaglówki, których załogi dziarsko pozdrawiały odbierającego defiladę p. wojewodę Raczkiewicza w licznym otoczeniu, robiąc na publiczności dodatnie wrażenie. Musimy tutaj jednak podkreślić, że publiczność nasza jest b. skąpa w obdarzaniu oklaskami, chowając swoje wrażenia i przeżycia w... żołądku. A przecież nasi „wodniacy" swoją postawą i formą całkowicie na to zasłużyli.

O godz. 17 odbyła się dalsza część uroczystości: poświęcenie łodzi K.W.T. na przystani Klubu Wioślarskiego, oraz wręczenie dyplomów honorowych, po czym herbatka z tańcami na przystani Klubu Wioślarskiego zakończyła uroczystości naszych „wodniaków".

Nowa jednostka Związku Rezerwistów w Toruniu.

Na zebranie organizacyjne koła czwartego Zw. Rezerwistów, które odbyło się w piątek dnia 30 kwietnia 1937 r. przybyli tłumnie rezerwiści, wypełniając szczelnie większą świetlicę Federacji POO.

Po zagajeniu zebrania przez p. inż Wińskiego, rezerwiści w skupieniu oddali hołd hetmanowi Polski, a następnie zapoznali się ze statutem Związku Rezerwistów.

Uznając, że pomnażanie sił obronnych Państwa przez czynny udział w nakreślonych przez władze wojskowe pracach szkolenia i wychowania wojskowego jest pierwszym obowiązkiem każdego obywatela, zebrani postanowili powołać do życia nowe — czwarte Koło — które skupiałoby rezerwistów tylko z Jakubskiego i części Mokrego (od toru kolejowego do ulicy Grudziądzkiej włącznie). Po podpisaniu protokółu organizacyjnego, wybraniu zarządu i komisji rewizyjnej, założyciele złożyli uroczyście na ręce prezesa ślubowanie.

Do zarządu zostali wybrani: pp. inż. Karol Wiński, dr Józef Gac, Domański Franciszek, Nadolny Michał, Ignatowski Alojzy, Mędlarski Felicjan, Piskozub Władysław i Mikołajczak Władysław, zaś do komisji rewizyjnej pp.: Kreft Feliks, Sempiński Tadeusz, Malinowski Jan, Affeldt Teodor i Lubiński Józef, komendantem mianowany został p. podchor. Maćkowiak Ignacy.

Już na zebraniu organizacyjnym, któremu sprawnie przewodniczył p. Mędlarski Felicjan, nowe Koło ułożyło sobie plan pracy na najbliższy okres, a mianowicie: jak najwięcej ćwiczeń w terenie, przynajmniej raz w tygodniu zajęcia świetlicowe, zdobycia przez każdego członka Koła POS i OS, powiększenie biblioteki, uruchomienie zespołu siatkówki i zdobycie „Dyplomu Zułowskiego".

Nowemu Kołu życzymy pomyślnych wyników pracy.

Zarząd Koła czwartego urzęduje każdy wtorek od godz. 19 do 20 w świetlicy Federacji POO przy ul. Podmurnej 78.

Konferencja przedstawicieli organizacyj kulturalnych

W starostwie krajowym w Toruniu odbyła się konferencja przedstawicieli organizacyj kulturalnych zwołana z inicjatywy prezydium Rady Zrzeszeń Naukowych, Artystycznych i Kulturalnych w sprawie koordynacji i usprawnienia prac kulturalnych w Toruniu. Konferencję zagaił i przewodniczył jej p. prof. Kulwieć, który też w krótkim przemówieniu scharakteryzował niedomagania prac kulturalno-oświatowych w Toruniu, wynikające z niedostatecznej współpracy organizacyj, rozproszkowania inicjatywy i wysiłków. W dalszym ciągu swego przemówienia p. prof. Kulwieć wysunął potrzebę koordynacji pracy kulturalnej przez częste kontakty działaczy społecznych na tym polu.

Po tym przemówieniu wywiązała się ożywiona dyskusja, w której zabierali głos pp.: dyr. Mocarski, inż. Wojnarowicz, dyr. Perkowski, prok. Pzybylski, radca Ratajski, kpt. Mieczysławski, dyr. Nowakowski i in., charakteryzując potrzeby życia kulturalnego w Toruniu.

Pod koniec dyskusji p. dyr. Perkowski postawił wniosek na podstawie którego postanowiono prosić Radę Zrzeszeń Naukowych, Artystycznych i Kulturalnych w Toruniu o zapoznanie wszystkich organizacyj kulturalnych naszego miasta z celami i zadaniami Rady przez rozesłanie materiałów informacyjn., o zwołanie konferencji porozumiewawczej organizacyj kulturalnych dla zapoznania się o biegu prac w każdej organizacji i wreszcie o przedstawienie planu koordynacji i stworzenia ośrodka kierowniczego pracy.

Baczność rezerwiści wszystkich kół w Toruniu.

W środę, dnia 12 bm, o godz. 19 zbiórka wszystkich rezerwistów w świetlicy Federacji POO przy ul. Podmurnej 78, dla uczczenia smutnej rocznicy zgonu I Marszałka Polski, śp. Józefa Piłsudskiego. Po zbiórce odmarsz do Teatru Ziemi Pomorskiej, celem wzięcia udziału w akademii żałobnej.

Kto może wstąpić do szkoły podoficerskiej dla małoletnich?

Powiatowa Komenda P. W. i W. F. na miasto Toruń zgodnie z rozkazem Ministerstwa Spraw Wojskowych Departament Piechoty przyjmuje zgoszenia kandydatów do szkół podoficerskich dla małoletnich typu I i II:

a) do szkół podof. piech. dla małoletnich typu I nr. 1 w Koninie;

b) do szkół podof. piech. dla małoletnich typu II nr. 2 w Nisku

mogą ubiegać się chłopcy legitymujący się co najmniej świadectwem ukończenia jednoklasowej szkoły powszechnej (4 oddziały), inne warunki do szkół obu typów pozostają bez zmian.

Podania składać do dnia 15 maja br. osobiście w godzinach od 8 do 13 i od 16 do 18 w Powiatowej Komendzie P. W. i W. F. na miasto Toruń, ul. Franciszkańska nr 20 m. 6. Do Powiatowej Komendy P. W. i W. F. na miasto Toruń podania składać mogą jedynie kandydaci z terenu miasta Torunia, z powiatu natomiast w odnośnych siedzibach powiatowych komendantów P. W.

Bliższych szczegółów dotyczących kandydatów udzielą powiatowi komendanci P. W. i W. F. przy zgłaszaniu się kandydatów.

Burza nad Toruniem.

Wczoraj około godz. 22,30 przeszła nad Toruniem burza deszczowa z piorunami, która jednak żadnych szkód nie uczyniła. Wyładowania atmosferyczne były b. częste i nic dziwnego, że mieszkańcy grodu Kopernika obawiali się jakowychś nieszczęść. Obawy te były płonne. Deszcz przyszedł w sukurs polewaczkom magistrackim, które mogą sobie trochę „wypocząć". No, a przy tym oszczędność...

Biegi kolarskie w Toruniu.

Wczoraj odbył się w Toruniu bieg kolarski na przestrzeni 100 km, jako pierwszy etap mistrzostw indywidualnych województwa pomorskiego dla zawodników licencjonowanych w klasach A i B.

W klasie A pierwsze miejsce zajął **Ritter (KPW Bydgoszcz)** w czasie 3 godz. 1 min. przed Landmesserem (KS. KPW Pomorzanin) 3,01,05 i Sabiniarzem (KPW Gdynia) w czasie 3,01,15.

Indywidualne mistrzostwo zdobył zatem **Ritter** z Bydgoszczy.

W klasie B pierwsze miejsce zajął w doskonałym czasie 3 godz. 4 sek. Cierpicki (KS. KPW Pomorzanin Toruń) przed Izbrandtem (KPW Toruń) 3 godz. 5 sek. i Pęczą (KPW Gdynia) 3 godz. 1 min.

Jak z porównania wynika, zawodnicy kl. B. mieli lepsze czasy od zawodników kl. A.

Tegoż dnia w ramach pierwszego etapu kolarskich indywidualnych mistrzostw województwa pomorskiego odbył się bieg kolarski o mistrzostwo KS. KPW „Pomorzanin" dla starszych nielicencjonowanych na dystansie 65 km i początkujących również nielicencjonowanych na dystansie 100 km.

W grupie starszych pierwsze miejsce zajął Glock (KS KPW Pomorzanin) w czasie 2 godz. 24 min 23 sek. przed Stoykem (KPW Grudziądz) 2.26,34 i Tarczykowskim (KPW Bydgoszcz) 2.39,40.

W grupie początkujących pierwsze miejsce zajął Maćkowski (KPW Gdynia) w czasie 3 godz. 10 min. przed Zygmuntem Sabiniarzem (KS KPW Pomorzanin Toruń) 3.26,08 i Kopickim (KPW Gdynia) 3.36,20.

Zespołowo pierwsze miejsce zajął KS KPW Pomorzanin Toruń. Ogółem w obu biegach startowało 39 zawodników.

Podkop pod granicą węgiersko - rumuńską.

Urzędnicy celni na pograniczu węgiersko-rumuńskim wpadli na trop wielkiej afery dewizowej. Przestępcy dla łatwiejszego przemytu dewiz wybudowali podkop, długości około 3 km, przechodzący pod linią graniczną. W ten sposób mogli przez dłuższy czas bez żadnych trudności przewozić dewizy z jednego kraju do drugiego. Władze celne nie byłyby nigdy wpadły na ślad dobrze zamaskowanego podkopu, gdyby nie przypadek. Ściany podkopu w pewnym miejscu zarysowały się. Wobec tego przemytnicy najęli kilku robotników dla oszalownaia sypiących się ścian. Urzędnicy, wiedząc o tym, że w najbliższej okolicy nie prowadzi się żadnych robót budowlanych, byli zdziwieni widokiem robotników, znoszących deski i zaczęli ich śledzić. To doprowadziło do odkrycia podkopu i udaremnienia dalszej działalności przemytników.

Tabela loterii

2-gi dzień ciągnienia 4-ej klasy 38-ej Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

10.000 zł.: 5180 15066 132346 166868
5.000 zł.: 81390 173056 181321
2.000 zł.: 1256 3325 18309 23205 33035 67168 74688 87149 99539 116520 126094 129616 142291 144706 154563 167793 190066
1.000 zł.: 3434 8736 14768 23459 34957 38786 81606 82696 84497 88630 91475 91647 44593 52095 71364 72922 76431 76933 101576 106621 109581 127025 134998 143161 145318 153032 155703 157165 158429 158427 193979

Wygrane po 200 zł.

58 59 93 156 63 229 374 89 57 568 793 971 1210 52 61 71 343 46 749 809 13 2126 401 560 658 741 98 880 914 3002 54 176 208 99 424 509 953 67 4062 97 240 61 646 53 52 765 847 5158 79 213 404 516 48 86 669 700 908 56 6009 13 159 298 353 526 693 791 844 7414 92 566 659 703 994 8061 159 282 84 345 69 534 41 91 685 703 959 95 9144 63 228 44 351 485 513 781 61 981 10012 152 341 521 720 868 11282 332 76 407 683 912 12010 200 323 70 523 926 33 85 13014 71 106 219 339 503 21 69 627 745 865 78 999 37 14314 94 822 988 15013 29 216 380 97 539 664 85 711 841 951 16281 84 90 321 616 892 17003 77 111 205 409 43 630 851 958 18066 79 161 516 49 737 837 66 19089 147 245 312 474 672 727 32 848 930.

20173 81 220 77 327 409 12 647 94 702 38 864 76 980 21064 198 285 398 494 658 22002 118 202 331 567 86 90 669 796 824 930 57 62 97 23152 298 343 86 565 694 702 24046 197 305 94 508 624 770 874 964 25071 320 22 446 825 26024 72 248 321 437 84 563 619 800 27069 154 202 316 473 509 927 28049 81 186 459 77 553 736 850 933 29382 621 55 814 911 74 81 30041 127 38 331 50 401 62 64 674 757 917 43 86 99 31079 115 61 93 307 29 65 619 897 32021 421 563 700 817 87 84 996 33081 445 559 690 34030 71 349 51 526 777 889 903 35177 312 82 446 63 537 45 942 84 36356 85 454 75 505 34 630 52 714 69 37062 180 442 753 82 93 949.

38087 451 816 928 89 39083 247 59 516 75 798 983

40012 58 232 315 19 45 96 446 63 730 957 66 69 86 96 41192 387 90 506 13 797 889 42144 56 77 211 389 451 67 88 569 673 890 952 43073 230 80 381 595 77 747 848 988 44074 258 316 400 615 908 45242 70 380 84 532 675 944 46083 163 86 204 73 85 439 510 65 627 41 758 73 968 47011 393 418 651 64 733 830 48047 141 87 397 725 63 991 49106 19 51 415 42 617 50 53 871 50227 98 394 576 714 827 969 51094 522 43 769 99 831 907 52102 69 419 54 535 925 53163 352 400 567 747 961 54060 48 231 346 687 785 862 917 55063 118 217 322 409 58 846 82 947 56 56002 34 189 235 63 341 78 89 435 57 521 638 92 860 57098 117 730 895 949 58182 92 263 580 660 729 41 819 926 92 59021 78 451 601 13 749 98 601 23 237 318 436 656 72 735 76 85 623 68 61026 101 53 324 651 750 73 998 2039 225 595 63125 450 639 827 47 64086 398 406 512 609 773 867 82 65107 226 403 4 558 891 942 66030 82 154 83 234 412 84 21 965 67083 124 83 335 73 477 92 611 25 75 76 899 938 96 68146 200 343 46 69096 155 77 246 54 96 336 552 619 930 58 70016 342 76 606 45 76 968 71099 252 313 422 504 45 876 964 72245 344 558 661 73155 74 319 469 553 748 74011 73 385 419 605 94 927 75065 348 50 521 642 52 798 915

76567 631 789 819 74 934 77107 283 320 21 49 402 97 819 78016 48 317 42 401 95 510 97 768 84 801 61 63 905 79019 88 130 370 467 548 608 80187 399 414 39 571 945 81052 473 518 666 948 67 82033 291 313 95 476 563 91 736 939 80005 12 106 252 912 16 84167 279 376 96 520 54 59 634 43 759 980 85248 340 482 507 64 83 670 780 820 906 83 86191 339 400 725 37 46 826 88 955 87070 100 407 561 607 66 86 727 875 96 951 61 88242 375 448 75 602 22 89197 205 374 456 71 731 84 90097 168 221 59 364 487 638 712 62 964 91025 72 169 82 365 778 856 89 921 72 92116 639 93042 115 207 393 536 614 81 94207 399 483 631 826 974 95011 134 275 361 75 551 737 49 96092 267 350 79 525 690 97134 273 394 604 703 41 890 936 98230 304 590 620 755 99192 575 55 635 81 100103 33 227 428 571 614 31 806 41 101159 253 322 53 441 60 558 624 799 857 102035 88 283 405 504 800 103061 94 132 35 482 658 104044 141 270 90 96 530 705 805 77 84 99 15140 327 658 760 96 99 800 106051 79 181 207 30 400 762 91 95 815 908 107006 45 672 750 108091 391 476 882 904 43 80 109612 752 56 90 110174 354 480 540 665 735 11168 361 90 426 37 552 71 98 715 912 46 61 112010 31 78 147 804 33 909 113066 324 429 654 726.

114031 253 484 593 697 899 926 115134 71 213 19 362 99 406 22 535 41 762 944 116059 340 53 454 527 79 613 73 886 92 98 117064 329 710 25 812 990 95 118280 86 782 119197 98 214 21 42 648 805 905 120182 217 36 80 86 92 346 87 640 42 771 804 906 84 121265 633 61 80 86 726 73 872 946 122010 218 43 313 87 406 82 507 618 19 809 27 123080 112 43 408 612 795 848 124011 29 58 71 313 28 446 533 67 748 823 34 125010 104 283 93 357 572 650 70 44 92 648 723 921 126058 128 376 658 85 777 973 127042 127 253 64 95 300 36 471 535 45 717 40 99 874 95 934 68 128087 146 55 216 78 365 569 616 129244 72 443 726 992 911 130075 185 222 326 81 717 968 131031 89 261 64 356 78 584 767 70 931 39 133032 283 93 302 64 678 786 832 134213 828 707 11 62 135155 87 90 276 77 685 843 136044 298 375 581 872 137066 161 410 470 57 88 664 138034 75 309 77 785 889 991 139034 304 691 753 92 893 995 140309 452 93 557 632 141091 625 41 794 804 91 142073 280 318 482 143185 223 519 74 90 143 84 93 [illegible] 144104 28 597 80 88 924 73 145011 [illegible] 146072 135 53 210 426 655 713 46 79 856 147082 254 493 99 506 75 77 600 148048 215 40 88 297 300 53 54 149099 181 88 311 60 61 886 99 [illegible] 462 652 81 826 918 86 150012 113 24 31 272 993 151220 393 406 748 872 900 33

152007 23 162 377 720 153023 35 167 315 50 503 31 46 609 21 78 718 860 154159 73 81 495 594 610 708 926 35 155152 774 835 916 156088 423 73 692 824 84 914 157371 7 84 605 35 754 158022 32 301 18 80 511 675 920 5 52 159070 178 262 446 560 600 10 43 859 998 160146 332 52 99 430 86 548 720 73 95 161379 556 681 753 903 162000 132 61 437 47 53 647 885 163106 52 69 298 377 408 20 595 614 66 721 41 884 951 164036 100 334 63 594 625 889 165224 410 89 529 893 166050 102 409 545 91 610 917 53 167271 313 24 473 713 168104 271 395 511 24 650 97 780 813 985 169202 74 339 538 694 715 803 47 51 170032 169 571 684 840 55 78 990 171141 288 521 673 831 2 97 902 5 92 172006 418 21 85 561 71 7 618 31 85 778 90 801 34 173 199 219 313 29 652 97 623 50 63 808 952 174079 377 80 452 713 42 818 59 900 62 175115 58 219 89 487 663 720 57 821 176075 121 4 265 310 20 600 725 864 177223 310 12 83 561 678 705 813 54 929 179184 220 3598 530 706 179055 6 60 11 32 401 25 94 8 645 738 828 987

180157 413 39 90 848 181245 50 498 771 910 76 182368 84 581 91 686 711 59 838 58 183181 85 218 29 38 535 79 99 799 909 14194 209 42 383 543 626 839 57 76 97 185071 83 93 113 229 343 48 424 40 502 5 11 89 948 186234 450 78 567 638 872 187103 372 562 652 984 188047 48 76 144293 316 542 47 77 611 792 877 944 189006 379 622 716 27 69 828 40 49

190070 122 75 372 745 74 191045 126 388 572 85 606 75 192089 208 335 502 22 723 193341 46 53 484 731 835 947 194112 88 290 436 864.

III ciągnienie

Wygrane po 200 zł.

42 654 90 57 1589 979 2489 797 832 56 3109 318 451 76 884 4027 290 457 610 727 923 87 5073 749 6056 418 74 543 811 56 916 7379 511 21 604 757 8621 69 9111 378 424 51 10027 258 640 911 11080 11102 25 336 69 431 12201 425 657 776 13049 130 262 14584 687 15231 37 330 426 565 799 962 16112 220 388 457 713 989 17147 413 573 18212 61 82 583 837 19267 402 546 940 91 20153 270 306 570 95 662 907 21038 160 343 575 80 22234 456 708 23048 56 232 369 442 44 542 74 792 825 956 24205 93 324 869 25040 347 540 75 601 874 974 90 26393 431 87 27001 114 444 651 834 28132 87 242 550 29043 198 288 559 857 943 88 30091 144 291 362 565 631 31561 825 32098 198 867 33556 837 53 34019 37 99 109 362 35081 168 292 397 464 96 753 36022 79 582 969 37439 791 885 919 38029 130 73 323 602 769 982 39001 40459 547 627 925 98 41251 470 521 981 4213a 228 391 438 697 753 881 43033 908 44109 223 378 626 97 45278 443 544 78 46086 268 47028 142 48110 285 323 53 89 744 957 49025 72 386 986 50032 183 216 379 806 51406 949 52391 924 53000 42 173 288 470 537 753 984 54914 37 55094 197 391 464 71 686 716 56278 300 411 77 572 661 717 75 949 57413 699 894 58031 105 89 292 334 589 742 923 59022 123 429 39 86 631 796 60093 179 293 577 79 791 826 958 59 75 61521 622 99 709 63 980 62714 992 63605 21 72 784 64033 172 234 359 454 85 917 97 65496 670 771 66206 315 463 563 92 882 67163 260 408 542 685 68272 540 782 69291 541 65 696 795 820 968 70299 314 650 915 58 71158 82 507 72491 646 765 73165 262 810 927 74090 924 75S77 168 298 385 446 500 722 76160 283 371 409 20 668 760 77188 472 600 33 41 78058 984 79367 452 771 980 80158 282 507 782 89 989 81438 566 706 82078 157 66 385 770 830 83558 744 805 43 967 84064 85300 556 640 744 86341 70 729 87009 379 952 90 88221 443 89212 72 798 847 966 90056 477 91684 92151 70 234 60 640 710 93021 53 352 463 501 787 967 94492 593 97 604 895 914 94 95007 192 230 389 457 534 675 827 64 916 96018 49 155 439 513 695 820 46 97442 935 98026 314 573 758 99355 638 910 64 100058 432 66 90 834 101069 172 351 408 699 750 102505 103390 440 950 104003 62 603 105142 463 106841 89 991 107099 271 475 108078 552 662 74 712 827 950 109188 314 41 519 822 110154 342 449 111164 312 484 689 824 78 948 112011 284 573 113007 21 273 407 676 90 949

114021 766 115274 926 116056 802 117737 118124 235 569 119253 415 95 610 120308 67 430 674 819 121578 709 123871 124096 569 667 125205 881 91 126242 365 816 127450 641 46 128040 253 306 653 129334 58 575 709 987 130114 25 779 877 97 907 131136 132138 80 228 39 69 74 558 840 133110 24 337 719 134037 263 71 421 59 611 713 831 135061 275 654 766 876 972 136035 362 97 689 868 88 137824 138144 208 22 443 600 10 55 753 139168 925 140252 474 837 141027 173 464 620 709 142079 173 570 763 143265 460 690 144178 263 372 613 37 923 145072 256 64 300 553 604 146059 316 38 48 147080 370 423 58 148041 252 343 85 770 834 149294 389 957 15062 81 96 440 75 532 151192 676 152621 978 153030 206 530 769 906 154100 498 655 726 95 806 155083 132 966 156034 240 378 157015 47 90 104 662 95 747 76 847 53 901 20 158028 75 320 94 439 700 834 159169 234 40 410 503 688 86 816 160128 485 524 690 161320 537 624 52 922 162742 857 66 163165 251 759 164184 304 413 578 98 875 165100 38 334 89 425 611 91 707 28 166026 64 132 394 430 630 902 12 167024 353 427 575 98 805 9 989 168235 81 314 804 925 169147 385 506 57 875 97 170356 789 889 171895 172119 513 885 173054 117 476 683 849 174386 774 175808 35 57 176034 162 266 822 177070 98 146 241 375 727 35 178051 178 441 708 815 179209 478 180179 707 806 997 181141 494 618 182016 286 183232 351 441 52 754 951 184038 52 255 701 926 185126 335 89 443 56 843 71 186006 343 408 19 893 187494 640 799 898 188102 239 310 457 536 189308 781 822 935 190095 180 91 373 516 648 780 828 33 51 909 191069 154 489 645 979 192555 877 193767 814 26 194077

IV ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana:
20.000 zł. na nr. 96043
10.000 zł. na nr. 85127 89573 103727 177377
2.000 zł. na nr. 17507 45212 52330 53091 68805 92544 94499 103028 114705 130322 145146 164795 165748
1.000 zł. nr. 1017 6142 18571 38322 49851 61993 68906 70629 77571 116502 120385 129540 133818 134910 144642 155799 155878 158789 171260 177637 181159 183498 187352

Wygrane po 200 zł.

221 479 732 47 1201 460 563 799 804 2037 146 304 6 693 739 915 48 87 3308 467 578 784 4317 684 719 882 5026 332 540 748 638 302 93 809 23 7012 398 432 724 85 8037 91 218 301923 9118 389 494 864 10165 309 19 513 768 988 11392 503 909 12211 541 80 625 69 13115 291 340 550 6 623 958 14027 136 236 367 422 15169 383 594 667 92 809 16165 303 17009 239 301 69 658 18295 379 418 746 19217 791 20145 295 514 21209 36 417 672 964 22345 439 578 736 94 23518 742 827 933 24051 140 341 816 25000 140 522 26081 492 836 27243 327 457 690 768 920 78 81 28733 901 29085 173 30053 108 395 514 689 723 65 31105 87 361 610 39 819 32042 393 612 741 49 33425 855 909 34487 973 35013 523 62 847 36018 522t 645 875 37066 194 640 724 910 38157 294 456 698 716 963 39169 234 641 716

40105 284 602 84 956 41295 335 509 60 602 843 999 42013 180 688 749 78 801 43027 51 71 156 234 594 649 815 44243 795 45040 263 397 404 46196 263 97 614 47154 703 34 935 48155 922 49239 528 53 80 786 50331 529 99 51164 367 451 82 652 904 52792 953 53357 54062 282 393 55209 401 576 961 56494 57007 19 220 58060 605 754 887 952 59604 63

60420 904 61027 360 610 62249 418 639 728 832 63042 290 793 983 64224 798 984 65188 495 695 66216 68 418 75 67314 436 96 68092 69145 318 484 818 29 70081 222 402 59 515 671 707 71045 215 462 73555 624 72056 81 688 839 73346 418 530 693 910 74276 620 74 789 75830 76008 2 47 86 312 538 610 840 77019 410 645 926 78000 176 345 90 513 915 79049 259

80034 176 456 897 937 81064 220 407 13 59 82383 566 83013 233 84448 572 693 85045 572 660 86238 95 411 87478 542 78032 72 442 64 740 89049 299 307 606 913 90039 165 253 394 91106 47 279 467 623 92587 93608 94062 285 396 455 989 95039 81 235 313 718 842 96153 97048 243 98345 425 99606 952 84

100693 101058 412 872 971 102022 3 103511 851 955 104024 318 437 560 696 817 42 930 43 105075 87 188 224 431 84 573 106039 398 696 764 932 107460 6 108621 720 910 109460 110383 801 913 63 111232 53 519 897 112511 634 945 113009 121 287 528 790 821 989 114111 67 306 465 115199 598 116034 278 361 723 51 117289 587 728 118288 783 119116 89 206 74 700 884 919

120023 37 48 257 379 121305 675 122859 123011 173 462 515 134246 321 429 64 78 554 125603 803 20 126 384 498 127267 318 512 128073 689 129064 110 79 796 853 130350 4 413 131224 8 93 462 752 132110 945 133319 978 134353 864 135052 104 304 694 136386 874 137080 336 416 507 649 70 885 138168 625 973 139201 438 842

140317 84 612 141155 423 75 619 75 857 9 142527 143127 54 896 968 144246 325 602 875 913 145176 449 146001 139 64 623 75 99 147641 148 434 149 199 820 38 996 150102 36 151390

152200 64 66 395 487 525 692 895 153135 88 367 451 641 774 943 154070 118 370 531 682 759 76 155070 107 400 19 797 156496 539 157010 170 266 478 975 158146 358 410 532 40 718 49 881 94 159023 46 116 408 71 722 928 160060 149 244 814 972 161327 806 152120 546 688 91 163015 53 174 485 501 64305 77 552 638 93 914 79 165339 465 913 166019 221 597 678 784 816 974 167306 15 50 92 682 168521 83 877 169086 242 66 336 936 170152 604 171253 701 78 934 172219 96 486 173637 174217 429 910 841 968 175690 176276 314 78 482 94 686 710 76 845 94 177030 59 94 447 74 557 732 829 178257 568 98 179329 97 725 65 846 88 180197 703 182062 214 569 734 810 16 35 925 45 183147 212 321 184071 223 908 185879 186079 186 272 545 777 187206 306 93 188090 564 723 26 885 189051 334 431 848 965 190332 518 775 965 191068 694 758 192230 57 88 771 849 943 193023 397 517 194186 200 370 445 549 62 604 927.

Losowanie Pożyczki Inwestycyjnej

I emisji z dnia 5 maja 1937 r.
I-szy dzień losowania.

Pierwsza liczba oznacza Nr. serii — druga — Nr. obligacji.

Zł 500.000 Nr. serii 1672 obl. 23.
Zł 125.000 Nr. 17681—47.
Zł 50.000: 12422—42 17380—41.
Zł 25.000: 2818—9 16770—47
Zł 10.000: 476—46 1850—9 3571—16 4734—45 5553—30 6064—40 6803—16 8327—14 8959—2 9066—4 13584—3 14987—19 21521—40 21912—40.

Zł 5.000: 263—11 413—3 669—33 1604—48 1833—31 2713—40 2967—12 4060—43 4718—32 4936—48 5829—5 6558—45 6590—43 7163—24 7168—43 7906—37 8161—10 8893—31 9428—4 10034—48 10514—44 12162—4 12851—40 13630—9 14931—28 14269—6 14344—3 14406—31 14417—40 14301—22 15346—10 15382—28 16028—41 16231—22 16273—10 17052—43 17718—30 18073—20 18108—32 18936—19 19605—30 20035—43 20061—25 20101—38 20679—4 20936—31 21047—25 21172—37 21985—41 22091—42.

Zł 2.000: 58—22 121—41 164—37 240—22 246—8 356—19 223—22 884—3 922—25 1078—8 1457—41 1591—37 1631—10 1852—49 1969—41 2384—25 2346—49 2410—4 2477—4 2402—3 2562—8 2676—18 2923—41 2939—8 3112—39 3403—22 3492—24 3539—22 4093—25 4215—4 4915—49 5097—23 5237—14 5208—46 5212—4 5226—8 5368—33 5383—19 5410—39 5617—19 5642—37 5719—19 5915—35 6192—39 6563—4 6623—39 6750—8 6798—18 6916—4 6984—49 7099—29 7389—40 7408—23 7748—14 8051—4 8121—40 8159—3 8192—35 8335—8 8407—10 8656—24 8626—46 8640—22 8689—8 8929—18 8993—14 9041—49 9563—33 9811—46 9947—40 9960—22 10061—46 10199—25 10384—33 10605—24 10689—44 10707—22 10866—23 11130—26 11164—19 11321—4 11387—25 11500—29 11930—44 11976—29 12048—19 12035—2? 12419—23 12781—4 12910—24 13147—22 13238—3 13312—24 13340—8 13443—37 13630—10 13742—44 13817—37 13837—18 14113—8 14113—35 14159—24 14231—26 14780—29 15032—26 15051—33 15533—41 15867—40 16040—4 16080—4 16155—40 16205—24 16265—22 16230—29 16312—37 16444—41 16464—39 16658—4 16746—35 16885—41 17030—33 17050—22 17279—37 17590—46 18415—4 18427—41 18696—24 18953—26 19631—41 19637—37 19834—23 20603—22 20654—22 20637—14 20953—10 21027—22 21304—44 21348—14 21402—3 21679—26 21790—4 21999—24 22067—18 22385—4 22388—44 22435—35 22715—24 22728—41 22839—37 22897—37.

Zł 1.000: 39—39 149—15 230—8 378—38 692—43 1294—15 1635—39 1660—38 2188—8 2340—8 2650—39 2712—8 3257—38 3475—39 3785—15 4096—39 4595—38 5350—39 5931—38 6144—15 6237—39 6302—8 6816—43 6919—43 6936—15 7178—39 7553—8 7590—38 8332—15 8671—8 10044—38 10224—39 10378—39 10783—39 11408—38 11851—59 12047—43 12546—8 12646—38 12828—15 12895—43 13171—38 13317—43 13403—38 15269—43 15272—43 15764—8 16140—8 16296—43 16794—15 16868—39 17027—38 17336—43 17421—8 17762—15 17789—8 17930—38 18014—43 18163—15 188380—38 18890—39 19154—43 19227—15 19218—8 19631—38 19826—15 20625—8 20687—43 21031—39 21820—8 21942—43 22174—43 22291—15 22501—15.

— **Bezprocentowy kredyt dla rolników.** Za inicjatywą starosty bydgoskiego w porozumieniu z Wydziałem Powiatowym i Komunalną Kasą Oszczędności powiatu bydgoskiego otworzono bezprocentowy **6-cio miesięczny** kredyt w kwocie **100.000 zł dla rolników,** którzy ponieśli szkody wskutek **mrozów.** Procent opłaca Wydział Powiatowy. Kredyt już się rozprowadza.

BYDGOSKA GIEŁDA

ZBOŻOWO-TOWAROWA z dnia 8. V. 37 r.

Zboża

Żyto 25,75; 24,50—24,75; pszen standart. 29.50—30.00 owies 00,00 22,25—22,50; jęcz. browarowy 00,00—00,00 jęcz 661—667 g/l. 24,25—24,75 jęcz. 643—649 g/l 23,50—23,75 jęcz. 620,5—626,5 g/l 23,00—23,25;

Przetwory młynarskie.

Nowe standarty: Mąka żytnia gat. I 0—70% wł. w 00,00—33,00 mąka żytnia razowa 0—95% wł. w. 00,00—18,00 **Dotychczasowe standarty:** Mąka żytnia gat. I 0—65% 35,50—36,00, mąka żytnia gat. I. 0—65% wł. w. (dla okręgu bydgoskiego) 00,00—43,00; mąka żytnia pośl. ponad 65% wł. w. 00,00—00,00;
Nowe standarty: Mąka pszenna gat I 0—65% wł. w. 00,00—43,00; mąka pszenna gat. II 65—70% wł. w 31,5 32,50; mąka pszenna gat. II A 65—75% wł. w. 29,50—[illegible] mąka pszenna gat III 70—75% wł. w. 26,00—27,00 mąka pszenna razowa 0—95% wł. w. 36,00—36,50, Otręby żytnie wymiał stand. 16,00—16,50; Otręby pszenne miałkie stand 15,50—16,00; Otręby pszen. średnie 15,25—15,75 Otręby pszen. grube 15,75—16,00; Otręby jęczmienne 16,50—17,00;

Artykuły strączkowe.

Groch Wiktoria 22,00—24,00; groch Folgera 22,00—24,00; groch polny 22,00—23,00; wyka 25,00—26,00; peluszka 22,50—23,50; łubin niebieski 13,00—13,50, łubin żółty 13,50—14,00 seradela 22,50—24,50

Nasiona.

Rzepak zimowy bez worka 00,00—00,00; rzepik zimowy bez worka 00,00—00,00; mak niebieski 68,00—72,00 siemię lniane 50,00—53,00; gorczyca 32,00—34,00; koniczyna żółta odłuszczona 60,00—70,00; koniczyna biała 100,00—130,00; koniczyna czerw. surowa 95,00—115,00; koniczyna czyszczona 97% 130,00—140,00;

Artykuły pastewne.

Makuch lniany 22,00—22,50; makuch rzepakowy 17,50—18,00; makuch słonecznikowy 40/42% 23,00—24,00; śrut soja 23,00—23,50; wytłoki suszone 9,00—9,50; ziemniaki pomorskie 6,00—6,50; ziemniaki nadnoteckie 5,25—5,75; ziemniaki fabryczne kg. % 00,00; płatki ziemniaczane 22,00—22,50; słoma żytnia luzem 0,00—0,00; słoma żytnia prasowana 4,00—4,50; siano nadnoteckie luzem 6,75—7,25; siano nadnoteckie prasowane 7,50—8,00. Ogólne usposobienie stalsze

Z Gdyni i Wybrzeża.

Gdynia, dnia 10 maja 1937 roku.

KALENDARZYK.

Dziś: Antonina b. Florencji.
Jutro: Eweliusza.
Wschód słońca o godzinie 4,13.
Zachód słońca o godzinie 19,40.

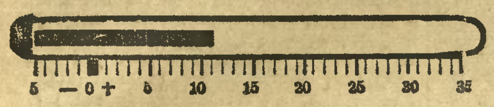
Stan pogody.

Pochmurno i deszcz.

Niepewna pogoda utrzymuje się w dalszym ciągu. Dziś rano w Bydgoszczy pochmurno i nieco chłodniej. Przewidywany przebieg pogody: Zachmurzenie zmienne z skłonnością do deszczów i lekki spadek temperatury.

Termometr wskazywał dziś rano:

POGOTOWIA:
Lekarz dyżurny — tel. 12-40.

Miejskie Zakł. Elektryczne — tel. 29-67.

Telefon nr 14-60 posiada przedstawicielstwo „Dziennika Bydgoskiego" w Gdyni, Skwer Kościuszki 24 (nad cukiernią Fangrata).

Miejska Zaw. Straż Pożarna tel. 17-08.

Gabinet komendanta i kancelaria telefon 20-22.

REPERTUAR KIN:

BAJKA: „Zemsta Johna". Elmana, Boris Karloff oraz tygodniki.

BODEGA. Polski film **„Młody las".**

LIDO. Film cud Greta Garbo i Robert Taylor pt. **„Dama Kameliowa"**, bogaty nadprogram.

MORSKIE OKO. Nowa edycja na r. 1937. Film **„Marokko"** — największe arcydzieło. Marlena Dietrich, Gary Cooper.

POLONIA. „Dyplomatyczna żona" (komedia muzyczna) z Jadwigą Kendą i Al Żabczyńskim.

—————::—————

— **Pocztowe Przysposobienie Wojskowe** urządza 11 maja o godz. 21 w sali K. P. W. przy ul. Jana z Kolna żałobną akademię z okazji drugiej rocznicy śmierci Marszałka Józefa Piłsudskiego.

—————::—————

Stu delegatów Ligi Morskiej odwiedziło Gdynię.

W niedzielę rano przybyła do Gdyni wycieczka delegatów Ligi Morskiej w liczbie około 100 osób z gen. Kwaśniewskim i marszałkiem Dębskim na czele, po zakończeniu dorocznego zjazdu w Poznaniu. Bezpośrednio po przyjeździe członkowie wycieczki udali się autobusami na Oksywie, gdzie złożyli wieniec na mogile śp. gen. Orlicz-Dreszera. Członkowie wycieczki zwiedzili dokładnie pod przewodnictwem inż. Gerdziejewskiego port i miasto, oraz zwiedzili Dom Marynarzy, który Liga w najbliższym czasie przejmie na własność. Po zwiedzeniu Gdyni część uczestników wycieczki udała się do Gdańska, reszta odjechała do domu.

Podziękowanie.

Zarząd oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża w Gdyni składa dyrekcji firmy „Union", dyrekcji firmy „Pantarei", dyrekcji Chłodni i Składów Portowych, dyrekcji Powszechnego Banku Związkowego w Polsce, Oddz. w Gdyni, dyrekcji Polskiej Agencji Morskiej, dyrekcji Komunalnej Kasy Oszczędności m. Gdyni, panu inżynierowi Mazalonowi i dyrekcji Zakładów Gazowych w Gdyni serdeczne podziękowanie za udzieloną pomoc materialną na cele P. C. K.

Niech żyje św. Biurokracy

Choćby wbrew ludzkości, wbrew wielkim ubietnicom, niszcząc najsłabszych, św. Biurokracy musi tryumfować.

Do wspólnego wielkiego wysiłku dźwignięcia kraju wzwyż wezwano wszystkich. Zaapelowano do uczucia obowiązku, obywatelstwa, miłości ojczyzny, zagrożono konsekwencjami, jakie pociągnie nasze nieprzygotowanie w stosunku do prac sąsiadów.

Wątpimy, aby znalazł się dziś najbardziej „szary człowiek", któryby chciał się uchylić od wspólnego obowiązku dźwignięcia kraju i siebie samego z nędzy (nazwijmy po imieniu sytuację milionów ziomków naszych). By móc jednak dźwignąć trzeba mieć, już nie duchowy hart i wolę, **lecz tę odrobinę fizycznej siły,** którą zapewnić może kawał chleba i choć najskromniej zapewnione „jutro". Cóż bowiem z tego, jeśli rekrut nasz będzie miał najlepsze zamiary i chęci, a pod ciężarem karabina zwali się na ziemię, gdyż jest wygłodniały. Cóż więc z tego, że urzędnik pracujący na naszym terenie już i tak ponad siły, poderwany ostrogą nakazu chwili zdopinguje się jeszcze bardziej, by **w pewnym momencie umęczone nerwy mu nie dopisały i stał się młodym inwalidą.**

Hasła, wezwania, frazesy z taką łatwością podejmują ci z „oberen 10 Tausend", nawet. gdy stracą oni dobrze płatne stanowisko urzędowe, dzięki swym wyrobionym już stosunkom znajdą oni zawsze jeszcze nie gorzej płatną „posadkę", a o zaciąganiu pasa „u góry" jakoś wciąż jeszcze nie słychać. Natomiast **rządzi tam wbrew wszelkim obietnicom i zapewnieniom św. Biurokracy, który nie interesuje się widocznie tym, co się głosi urbi et orbi wróżąc nową, lepszą erę.**

W ostatnich dniach poświęciliśmy parę artykułów doli, a raczej niedoli urzędników pocztowych w Gdyni. Los ich równa się losowi skazańców. Głodówka jest tu rzeczą powszednią. Nawet do naszych izb parlamentarnych dotarł już głos pocztowców gdyńskich, lecz załamał się o mur nie do przebycia.

W tych dniach nieliczni urzędnicy poczty, którzy korzystali z mieszkań urzędowych w Gdyni, względnie tanich, mówimy względnie, gdyż i tu liczono wyższe czynsze niż w innych miastach kraju, otrzymali wiadomość od władz przełożonych, że ponieważ Gdynia osiągnęła w styczniu br. liczbę stu tysięcy mieszkańców, **zaklasyfikowano nasze miasto do wyższej kategorii, a łącznie z tym podwyższono wstecz od 1 stycznia czynsz dzierżawny za mieszkania urzędowe o ca. 20%.**

Czy to są kpiny, czy nieporozumienie? Nawet gdyńscy spekulanci mieszkaniowi ustępując zmieniającym się warunkom obniżyli samoistnie czynsze dzierżawne, a władze pocztowe podwyższają czynsze i to komu, głodującym swym urzędnikom, którym odebrano już przyznany pierwotnie dodatek wyrównywający.

Statystyka wykazała Gdynię, jako stu tysięczne miasto, nie wykazała jednak, że **gros ludności, to barakowcy, robociarze, bezrobotni, jednym swołem „lumpen proletariat" wystarczyło to jednak św. Biurokracemu, aby przeglądając przepisy, paragrafy i rozporządzenia znalazł po trzech miesiącach wertowania, że w miastach ponad sto tysięcy mieszkańców mieszkania urzędowe muszą mieć wyższe czynsze. Od czego jednak jest św. Biurokracy, jak nie od odrabiania bezmyślnych kawałków. A więc do roboty, powyższyć komorne, co za piękny kawałek, a ponieważ wyszukanie odnośnego paragafu trwało od stycznia, tj. od chwili zaliczenia Gdyni do rzędu miast o „100 tysiącach ludności", do końca kwietnia, więc trzeba „odrobić" przeoczenie i policzyć wstecz.** Tak więc zamaist obiecanego zasiłku, czy zapomogi urzędnik pocztowy w Gdyni dostał prezent w postaci podwyżki komornego o 20% i nakazu uregulowania tej podwyżki za miesiące ubiegłe, co wyniesie 80 proc. normalnego czynszu dzierżawnego Dźwigaj bracie wzwyż, dźwigaj wzwyż św. Biurokracego, jego nie zmogą ani kryzys, ani hasła, ani frazesy, panować on będzie nad twą duszą, kieszenią i ciałem, aż pas, którym się zaciągasz, zamienisz na stryczek.

Strajki w Ameryce.

Strajki w Stanach Zjednoczonych przybierają charakter niepokojący. W Stockton (Kalifornia) strajkujący robotnicy przeprowadzili formalną wojnę z policją.

Z GDAŃSKA.

Umysłowo chory zabił swego syna toporem.

W Pszczółkach umysłowo chory ogrodnik Emil Lietzau zabił toporem w przystępie szału, swego 22-letniego syna.

Sąd apelacyjny zatwierdził wyrok, skazujący księdza katolickiego w Klodawie na ziemi gdańskiej Roberta Wohlfeila za obrazę kanclerza Hitlera na 1.100 guldenów grzywny.

„Gleichschaltung". Odbyła się narada posłów niemiecko-narodowych, w której wzięli również udział prezydent senatu Greiser. Posłowie niemiecko-narodowi uchwalili przejść do obozu narodowo-socjalistycznego.

Przybył samolotem do Gdańska minister propagandy Rzeszy dr Goebbels, aby wziąć udział w zjeździe „kulturalnym". Goebbels wygłosił przemówienie na akademii

Harcerze polscy z Nowegoportu otrzymali sztandar.

Dnia 9 maja harcerstwo polskie w Gdańsku obchodziło uroczystość poświęcenia chorągwi 6-ej drużyny **harcerskiej** z Nowegoportu. Na uroczystość tę przybyły delegacje harcerskie z całe jPolski. Mszy św. polowej wysłuchało około 2 tysięcy osób.

Po nabożeństwie i poświęceniu sztandaru odbyła się uroczysta akademia. Komisarz generalny min. Chodacki przyjął defiladę harcerzy.

Cena parceli nad morzem.

Cena parceli nad brzegami otwartego Bałtyku wykazuje tendencję zwyżkową, co wpływa na zatamowanie ruchu budowlanego. W Jastarni ceny parcel budowlanych wahają się obecnie od 8 do 10 zł za 1 m kw. Są i parcele droższe, zwłaszcza te, które są bliżej morza. W Wielkiej Wsi cena parcel ustaliła się od 5 do 12 zł za 1 m kw. W Jastrzębiej Górze cena od 4 do 10 zł za 1 m kw.

Prace nad budową szosy wzdłuż półwyspu Helskiego nie są dalej prowadzone. Istnieje jednak zamiar wyasfaltowania prowizorycznej obecnie drogi, dochodzącej do Juraty.

Program wieczorów czwartkowych w maju.

Dnia 13 maja (czwartek) **Adam Czartkowski** omówi twórczość Tymona Zaborowskiego.

Dnia 20 maja (czwartek) **dr Tadeusz Żeleński** (Boy) wygłosi odczyt na temat „Marcel Proust i jego dzieło".

Na dzień 27 maja (czwartek) zaproszono **Stanisława Miłaszewskiego,** tłumacza dzieł dramatycznych, oraz dramaturga.

—————::—————

9.000 pługów polskich do Afryki. Do Gdyni nadszedł pierwszy transport pługów fabryki „Unia" w Grudziądzu w liczbie 3.000, które zostaną załadowane na statki z przeznaczeniem do Afryki Południowej. Dalsze transporty przewidują nadejście jeszcze 6.000 pługów, ponieważ „Unia" otrzymała zamówienie na ogólną sumę 9.000 pługów.

Nowy rekord świata w pływaniu.

Na międzynarodowych zawodach pływackich w Kopenhadze ustaliła Dunka Inge Sörensen nowy rekord świata w pływaniu na piersiach na dystansie 500 m. Osiągnęła ona wynik 8:01,9 sek. Na zdjęciu rekordzistka (po prawej) ze swą trenerką.

Tabela loterii

2-gi dzień ciągnienia 4-ej klasy 38-ej Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

10.000 zł.: 5180 15066 132346 166868

5.000 zł.: 81390 173056 181321

2.000 zł.: 1256 3325 18309 23205 33035 67168 74688 87149 99539 116520 126094 129616 142291 144706 154563 167793 190066

1.000 zł.: 3434 8736 14768 23459 34957 38786 81606 82696 84497 88630 91475 91647 44593 52095 71364 72922 76431 76933 101576 106621 109581 127025 134998 143161 145318 153032 155703 157165 158429 158427 193979

Wygrane po 200 zł.

58 59 93 156 63 229 374 89 57 568 793 971 1210 52 61 71 343 46 749 809 13 2126 401 560 658 741 98 880 914 3002 54 176 208 99 424 509 953 67 4062 97 240 61 646 53 52 765 847 5158 79 213 404 516 48 86 669 700 908 56 6009 13 159 298 353 526 693 791 844 7414 92 566 659 703 994 8061 159 282 84 345 69 534 41 91 685 703 959 95 9144 63 228 44 351 485 513 731 61 981 10012 152 341 521 720 868 11282 332 76 407 683 912 12010 200 323 70 523 926 33 85 13014 71 105 219 339 503 21 69 627 745 865 73 909 37 14314 94 822 988 15013 29 216 380 97 539 664 85 711 841 95 16281 84 90 321 616 892 17003 77 111 205 409 43 630 851 958 18066 79 161 516 49 737 837 66 19039 147 245 312 474 672 727 32 848 930.

20173 81 220 77 327 409 12 647 94 702 38 864 76 980 21064 198 235 398 494 655 22002 118 202 331 567 86 90 669 796 824 930 57 62 97 23152 298 343 86 565 694 702 24046 197 305 94 508 624 770 874 964 25071 320 22 446 825 26024 72 248 321 437 84 563 619 800 27069 154 202 316 473 509 927 28049 81 186 459 77 553 736 850 933 29382 621 55 814 911 74 81 30041 127 38 331 50 401 62 64 674 757 917 43 86 99 31079 115 61 93 307 29 65 619 897 32021 421 563 700 817 87 84 996 33031 445 559 690 34030 71 349 51 525 777 889 903 35177 312 82 446 63 537 45 942 84 36356 85 454 75 505 34 630 52 714 69 37062 180 442 753 82 93 949.

38087 451 816 928 89 39083 247 59 516 75 798 983

40012 58 232 315 19 45 96 446 63 730 957 66 69 86 96 41192 387 90 506 13 797 889 42144 56 77 211 389 451 67 88 509 673 890 952 43073 230 80 381 595 77 747 848 988 44074 258 316 400 615 908 45242 70 380 84 532 675 944 46083 165 86 204 73 85 439 519 65 627 41 758 73 968 47011 393 418 651 64 733 830 48047 141 87 397 725 63 991 49106 19 51 415 42 617 50 53 871 50227 98 394 576 714 827 969 51094 522 43 769 99 831 907 52102 69 419 54 535 925 53163 352 400 567 747 961 99 54000 48 231 346 687 785 862 917 55063 118 217 322 409 58 846 82 947 56 56002 34 189 235 63 341 78 89 435 47 521 638 92 860 57098 117 730 895 949 58182 92 263 580 660 729 41 819 926 92 59021 78 451 601 13 749 98 60133 237 318 438 656 72 705 56 833 923 68 61026 101 53 324 651 750 73 998 2039 225 595 63125 450 639 827 47 64086 398 406 512 609 773 867 82 65107 226 403 4 558 891 942 66030 82 154 83 234 412 84 21 965 67083 124 63 335 73 477 92 611 25 75 76 899 938 96 68146 200 343 46 69096 155 77 246 54 96 336 552 619 930 58 70016 342 76 606 45 76 968 71099 252 313 422 504 45 876 964 72245 344 558 661 73155 74 319 469 553 748 74011 73 385 419 605 94 927 75065 348 50 521 642 52 798 915

76567 631 789 819 74 934 77107 283 320 21 49 402 97 819 78016 48 317 42 401 95 510 97 768 84 801 61 63 905 79019 88 130 370 467 548 608 80187 399 414 39 571 945 81052 473 518 666 948 67 82033 291 313 95 476 563 91 736 939 80005 12 106 252 912 16 84167 279 376 96 520 54 59 634 43 759 980 85248 340 482 507 64 83 670 780 820 906 83 86191 339 400 725 37 46 826 88 955 87070 100 407 561 607 66 86 727 875 96 951 61 88242 375 448 75 602 22 89197 205 374 456 71 731 84 90097 168 221 59 364 487 638 712 62 964 91025 72 169 82 365 778 856 89 921 72 92116 639 93042 115 207 393 536 614 81 94207 399 483 631 826 974 95011 134 275 361 75 551 737 49 96092 267 350 79 525 690 97134 273 394 604 703 41 890 936 98230 304 590 620 755 99192 575 55 635 81 100103 33 227 428 571 614 31 806 41 101159 253 322 53 441 60 558 624 799 857 102035 88 283 405 504 800 103061 94 132 35 482 658 104044 141 270 90 96 530 705 805 77 84 99 15140 327 658 760 96 99 800 106051 79 181 207 30 400 762 91 95 815 908 107006 45 672 750 108091 391 476 882 904 43 80 109612 752 56 90 110174 354 480 540 665 735 11168 361 90 426 37 552 71 98 715 912 46 61 112010 31 78 147 804 33 909 113066 324 429 654 726.

114031 253 484 593 697 899 926 115134 71 213 19 362 99 406 22 535 41 762 944 116059 340 53 454 527 79 613 73 886 92 98 117064 329 710 25 812 990 95 118280 86 782 119197 98 214 21 42 648 805 905 120182 217 36 80 86 92 346 87 640 42 771 804 906 84 121265 633 61 80 86 726 73 872 946 122010 218 43 313 87 406 82 507 618 19 809 27 123080 112 43 408 612 795 843 124011 29 58 71 313 28 446 533 67 745 823 34 125010 104 33 39 232 341 58 520 44 92 648 723 921 126058 128 376 658 85 777 973 127042 127 253 64 95 300 36 471 535 45 717 40 99 874 95 934 68 128087 146 55 216 78 365 569 616 129244 72 448 726 892 911 130075 185 222 326 81 717 968 131031 89 261 64 356 78 584 767 70 931 39 133032 233 92 302 64 678 786 832 134213 328 707 11 62 135155 87 90 276 77 685 843 136044 293 375 581 872 137066 161 410 47 568 88 664 138034 75 309 77 785 889 991 139034 304 601 719 31 32 893 995 140309 452 93 557 632 141091 625 41 794 804 91 142073 280 318 482 516 618 718 823 943 83 84 93 143185 223 519 94 703 48 144104 82 332 68 554 689 797 939 145011 28 597 641 809 38 924 73 146072 135 53 210 426 655 713 46 79 856 147082 254 493 99 506 25 77 600 24 86 717 37 57 801 2 20 53 54 148048 205 440 70 573 886 99 149099 141 88 311 60 64 462 652 81 826 918 86 150012 113 24 31 272 993 151220 393 406 748 872 900 33

152007 23 162 377 720 153023 35 167 315 50 503 31 46 609 21 78 718 860 154159 73 81 495 594 610 708 926 35 155152 774 835 916 156088 423 73 692 824 84 914 157371 7 84 605 35 754 158022 32 301 18 80 511 675 920 5 52 159070 178 262 446 560 600 10 43 859 998 160146 332 52 99 430 86 548 720 73 95 161379 556 681 753 903 162000 132 437 47 53 647 885 163106 52 69 298 377 408 20 595 614 66 721 41 884 951 164036 100 334 63 594 625 889 165224 410 89 529 893 166050 102 409 545 91 610 917 53 167271 313 24 473 713 168104 271 395 511 24 650 97 780 813 985 169202 74 339 538 694 715 803 47 51 170032 169 571 684 840 55 78 990 171141 288 521 673 831 2 97 902 5 92 172006 418 21 85 561 71 7 618 31 85 778 90 801 34 173 199 219 313 29 652 97 623 50 63 808 952 174079 377 80 452 713 42 818 59 900 62 175115 58 219 89 487 663 720 57 821 176075 121 4 265 310 20 600 725 864 177223 310 12 83 561 678 705 813 54 929 179184 220 3598 530 706 179055 6 60 11 32 401 25 94 8 645 738 828 987

180157 413 39 90 848 181245 50 498 771 910 76 182368 84 581 91 686 711 59 838 58 183181 85 218 29 38 535 79 99 799 909 14194 209 42 383 543 626 839 57 76 97 185071 83 93 113 229 343 48 424 40 502 5 11 89 948 186234 450 78 567 638 872 187103 372 562 652 984 188047 48 75 144293 316 542 47 77 611 792 877 944 189006 379 622 716 27 69 828 40 49

190070 122 75 372 745 74 191045 126 388 572 85 606 75 192089 208 335 502 22 723 193341 46 53 484 731 835 947 194112 88 290 436 864.

III ciągnienie

Wygrane po 200 zł.

42 654 90 57 1589 979 2489 797 832 56 3109 318 451 76 884 4027 290 457 610 727 923 87 5073 749 6056 418 74 543 811 56 916 7379 511 21 604 757 8621 69 9111 378 424 51 10027 258 640 911 11080 11102 25 336 69 431 12201 425 657 776 13049 130 262 14584 687 15231 37 330 426 565 799 962 16112 220 388 457 713 989 17147 413 573 18212 61 82 583 837 19267 402 546 940 91 20153 270 306 570 95 662 907 21038 160 343 575 80 22234 456 708 23048 56 232 369 442 44 542 74 792 825 956 24205 93 324 869 25040 347 540 75 601 874 974 90 26393 431 87 27001 114 444 651 834 28132 87 242 550 29043 198 288 559 857 943 88 30091 144 291 362 565 631 31561 825 32098 198 867 33556 837 53 34019 37 99 109 362 35081 168 292 397 464 96 753 36022 79 582 969 37439 791 885 919 38029 130 73 323 602 769 982 39001 40459 547 627 925 98 41251 470 521 981 42113a 228 391 438 697 753 881 43033 908 44109 223 378 626 97 45278 443 544 78 46086 268 47028 142 48110 285 323 53 89 744 957 49025 72 386 986 50032 183 216 379 806 51406 949 52391 924 53000 42 173 288 470 537 753 984 54914 37 55094 197 391 464 71 686 716 56278 300 411 77 572 661 717 75 949 57413 699 894 58031 105 89 292 334 589 742 923 59022 123 429 39 86 631 796 60093 179 293 577 79 791 826 958 59 75 61521 622 99 709 63 980 62714 992 63605 21 72 784 64033 172 234 359 454 85 917 97 65496 670 771 66206 315 463 563 92 882 67163 260 408 542 685 68272 540 782 69291 541 65 696 795 820 968 70299 314 650 915 58 71158 82 507 72491 646 765 73165 262 810 927 74090 924 75877 168 298 385 446 500 722 76160 283 371 409 20 668 760 77188 472 600 33 41 78058 984 79367 452 771 980 80158 232 507 782 89 989 81438 566 706 82078 157 66 385 770 830 83558 744 805 43 967 84064 85300 556 640 744 86341 70 729 87009 379 952 90 88221 443 89212 72 798 847 966 90056 477 91684 92151 70 234 60 640 710 93021 53 352 463 501 787 967 94492 593 97 604 895 914 94 95007 192 230 389 457 534 675 827 64 916 96018 49 155 439 513 695 820 46 97442 935 98026 314 573 758 99355 638 910 64 100058 432 66 90 834 101069 172 351 408 699 750 102505 103390 440 950 104003 62 603 105142 463 106841 89 991 107099 271 475 108078 552 662 74 712 827 950 109188 314 41 519 822 110154 342 449 111164 312 484 689 824 78 948 112011 284 573 113007 21 273 407 676 90 949

114021 766 115274 926 116056 802 117737 118124 235 569 119253 415 95 610 120308 67 430 674 819 121578 709 123871 124096 569 667 125205 881 91 126242 365 816 127450 641 46 128040 253 306 653 129334 58 575 709 987 130114 25 779 877 97 907 131136 132138 80 228 39 69 74 558 840 133110 24 337 719 134037 263 71 421 59 611 713 831 135061 275 654 766 876 972 136035 362 97 689 868 88 137824 138144 208 [illegible] 443 600 10 55 753 139168 925 140252 474 837 141027 173 464 620 709 142079 173 570 763 143265 460 690 144178 263 372 613 37 923 145072 256 64 300 553 604 146059 316 38 48 147080 370 423 58 148041 252 343 85 770 834 149294 389 957 15062 81 96 440 75 532 151192 676 152621 978 153030 206 530 769 906 154100 498 655 726 95 806 155083 132 966 156034 240 378 157015 47 90 104 662 95 747 76 847 53 901 20 158028 75 320 94 439 700 834 159169 234 40 410 503 688 86 816 160128 485 524 690 161320 537 624 52 922 162742 857 66 163165 251 759 164184 304 413 578 98 875 165100 38 334 89 425 611 91 707 28 166026 64 132 394 430 630 902 12 167024 353 427 575 98 805 9 989 168235 81 314 804 925 169147 385 506 57 875 97 170356 789 889 171895 172119 513 885 173054 117 476 683 849 174386 774 175808 35 57 176034 162 266 822 177070 98 146 241 375 727 35 178051 178 441 708 815 179209 478 180179 707 806 997 181141 494 618 182016 286 183232 351 441 52 754 951 184038 52 255 701 926 185126 335 89 443 56 843 71 186006 343 408 19 893 187494 640 799 898 188102 239 310 457 536 189308 781 822 935 190095 180 91 373 516 648 780 828 33 51 909 191069 154 489 645 979 192555 877 193767 814 26 194077

IV ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana:
20.000 zł. na nr. 96043
10.000 zł. na nr. 85127 89573 103727 177377
2.000 zł. na nr. 17507 45212 52330 53091 68805 92544 94499 103028 114705 130322 145146 164795 165748
1.000 zł. nr. 1017 6142 18571 38322 49851 61993 68906 70629 77571 116502 120385 129540 133818 134910 144642 155799 155878 158789 171260 177637 181159 183498 187352

Wygrane po 200 zł.

221 479 732 47 1201 460 563 799 804 2037 146 304 6 693 739 915 48 87 3308 467 578 784 4317 684 719 882 5026 332 540 748 638 302 93 309 23 7012 398 432 724 85 8037 91 218 301923 9118 389 494 864 10165 309 19 513 768 988 11392 503 909 12211 541 80 625 69 13115 291 340 550 6 623 958 14027 136 236 367 422 15169 383 594 667 92 809 16165 303 17009 239 301 69 658 18295 379 418 746 19217 791 20145 295 514 21209 36 417 672 964 22345 439 578 736 94 23518 742 827 933 24051 140 341 816 25000 140 522 26081 492 836 27243 327 457 690 768 920 78 81 28733 901 29085 173 30053 108 395 514 689 723 65 31105 87 361 610 39 819 32042 393 612 741 49 33425 855 909 34487 973 35013 523 62 847 36018 522t 645 875 37066 194 640 724 910 38157 294 456 698 716 963 39169 234 641 716

40105 284 602 84 956 41295 335 509 60 602 843 999 42013 180 688 749 78 801 43027 51 71 156 234 594 649 815 44243 795 45040 263 397 404 46196 263 97 614 47154 703 34 935 48155 922 49239 528 53 80 786 50331 529 99 51164 367 451 82 652 904 52792 953 53357 54062 282 393 55209 401 576 961 56494 57007 19 220 58060 605 754 887 952 59604 63

60420 904 61027 360 610 62249 418 639 728 832 63042 290 793 983 64224 798 984 65188 495 695 66216 68 418 75 67314 436 96 68092 69145 318 484 818 29 70081 222 402 59 515 671 707 71045 215 462 73555 624 72056 81 688 839 73346 418 530 693 910 74276 620 74 789 75830 76008 2 47 86 312 538 610 840 77019 410 645 926 78000 176 345 90 513 915 79049 259

80034 176 456 897 937 81064 220 407 13 59 82383 566 83013 233 84448 572 693 85045 572 660 86238 95 411 87478 542 78032 72 442 64 740 89049 299 307 606 913 90039 165 253 394 91106 47 279 467 623 92587 93608 94062 285 396 455 989 95039 81 235 313 718 842 96153 97048 243 98346 425 99606 952 84

100693 101058 412 872 971 102022 3 103511 851 955 104024 318 437 560 696 817 42 930 43 105075 87 188 224 431 84 573 106039 398 696 764 932 107460 6 108621 720 910 109460 110383 801 913 63 111232 53 519 897 112511 634 945 113009 121 287 528 790 821 989 114111 67 306 465 115199 598 116034 278 361 723 51 117289 587 728 118288 783 119116 89 206 74 700 884 919

120023 37 48 257 379 121305 675 122859 123011 173 462 515 134246 321 429 64 78 554 125603 803 20 126 384 498 127267 318 512 128073 689 129064 110 79 796 853 130350 4 413 131224 8 93 462 752 132110 945 133319 978 134353 864 135052 104 304 694 136386 874 137080 336 416 507 649 70 885 138168 625 973 139201 438 842

140317 84 612 141155 423 75 619 75 857 9 142527 143127 54 896 968 144246 325 602 875 913 145176 449 146001 139 64 623 75 99 147641 148 434 149 199 820 38 996 150102 36 151390

152200 64 66 395 487 525 692 895 153135 88 367 451 641 774 943 154070 118 370 531 682 759 76 155070 107 400 19 797 156496 539 157010 170 266 478 975 158146 358 410 532 40 718 49 881 94 159023 46 116 408 71 722 928 160060 149 244 814 972 161327 806 152120 546 688 91 163015 53 174 485 501 64305 77 552 638 93 914 79 165339 465 913 166019 221 597 678 784 816 974 167306 15 50 92 682 168521 83 877 169086 242 66 336 936 170152 604 171253 701 78 934 172219 96 486 173637 174217 429 910 841 968 175690 176276 314 78 482 94 686 710 76 845 94 177030 59 94 447 74 557 732 829 178257 568 98 179329 97 725 65 846 88 180197 703 182062 214 569 734 810 16 35 925 45 183147 212 321 184071 223 908 185879 186079 186 272 545 777 187206 306 93 188090 564 723 26 885 189051 334 431 848 965 190332 518 775 965 191068 694 758 192230 57 88 771 849 943 193023 397 517 194186 200 370 445 549 62 604 927.

Losowanie Pożyczki Inwestycyjnej

I emisji z dnia 5 maja 1937 r.
I-szy dzień losowania.

Pierwsza liczba oznacza Nr. serii — druga — Nr. obligacji.

Zł 500.000 Nr. serii 1672 obl. 23.
Zł 125.000 Nr. 17681—47.
Zł 50.000: 12422—42 17380—41.
Zł 25.000: 2818—9 16770—47
Zł 10.000: 476—46 1850—9 3571—16 4734—45 5553—30 6064—40 6803—16 8327—14 8959—2 9066—4 13584—3 14987—19 21521—40 21912—40.

Zł 5.000: 263—11 413—3 669—33 1604—48 1833—31 2713—40 2967—12 4060—43 4718—32 4936—48 5829—5 6558—45 6590—43 7163—24 7168—43 7906—37 8161—10 8893—31 9428—4 10034—48 10514—44 12162—4 12851—40 13630—9 14931—28 14269—6 14344—3 14406—31 14417—40 14301—22 15346—10 15382—28 16028—41 16231—22 16273—10 17052—43 17718—30 18073—20 18108—32 18936—19 19605—30 20035—43 20061—25 20101—38 20679—4 20936—31 21047—25 21172—37 21985—41 22091—42.

Zł 2.000: 58—22 121—41 164—37 240—22 [illegible] 1457—41 1591—37 1631—10 1852—49 1969—41 2384—25 2346—49 2410—4 2477—4 2402—3 2562—8 2676—18 2923—41 2939—8 3112—39 3403—22 3492—24 3539—22 4093—25 4215—4 4915—49 5097—23 5237—14 5208—46 5212—4 5226—8 5368—33 5383—19 5410—39 5617—19 5642—37 5719—19 5915—35 6192—39 6563—4 6623—39 6750—8 6798—18 6916—4 6984—49 7099—29 7389—40 7408—23 7748—14 8051—4 8121—40 8159—3 8192—35 8335—8 8407—10 8656—24 8626—46 8640—22 8689—8 8929—18 8993—14 9041—49 9563—33 9811—46 9947—40 9960—22 10061—46 10199—25 10384—33 10605—24 10689—44 10707—22 10866—23 11130—26 11164—19 11321—4 11387—25 11500—29 11930—44 11976—29 12048—19 12035—29 12419—23 12781—4 12910—24 13147—22 13238—3 13312—24 13340—8 13443—37 13630—10 13742—44 13817—37 13837—18 14113—8 14113—35 14159—24 14231—26 14780—29 15032—26 15051—33 15533—41 15867—40 16040—4 16080—4 16155—40 16205—24 16265—22 16230—29 16312—37 16444—41 16464—39 16658—4 16746—35 16885—41 17030—33 17050—22 17279—37 17285—4 18415—4 18427—44 18590—37 19083—28 19631—41 19637—37 19834—23 20603—22 20654—22—18 20953—10 21027—22 21304—44 21803—14 21402—3 21679—26 21790—4 21990—24 22067—18 22385—4 22388—44 22435—35 22715—24 22728—41 22839—37 22897—37.

Zł 1.000: 39—39 149—15 230—8 378—38 692—43 1294—15 1635—39 1660—38 2188—8 2340—8 2650—39 2712—8 3257—35 3475—39 3785—15 4096—39 4595—38 5350—39 5931—38 6144—15 6237—39 6302—8 6816—43 6919—43 6936—15 7178—39 7553—8 7590—38 8332—15 8671—8 10044—38 10224—39 10378—39 10783—39 11408—38 11851—59 12047—43 12546—8 12646—38 12828—15 12895—43 13171—38 13317—43 13403—38 15269—43 15272—43 15764—8 16140—8 16296—43 16794—15 16868—39 17027—38 17336—43 17421—8 17762—15 17789—8 17930—38 18014—43 18163—15 188380—38 18890—39 19154—43 19227—15 19218—8 19631—38 19826—15 20625—8 20687—43 21031—39 21820—8 21942—43 22174—43 22291—15 22501—15.

—::—

— **Bezprocentowy kredyt dla rolników.** Za inicjatywą starosty bydgoskiego w porozumieniu z Wydziałem Powiatowym i Komunalną Kasą Oszczędności powiatu bydgoskiego otworzono bezprocentowy **6-cio miesięczny** kredyt w kwocie **100.000 zł dla rolników**, którzy ponieśli szkody wskutek **mrozów**. Procent opłaca Wydział Powiatowy. Kredyt już się rozprowadza.

BYDGOSKA GIEŁDA

ZBOŻOWO-TOWAROWA z dnia 8. V. 37 r.

Zboża

Żyto 25,75; 24,50—24,75; pszen standart. 29.50—30.00 owies 00,00 22,25—22.50, jęcz. browarowy 00,00—00,00 jęcz 661—667 g/l 24.25—24.75 jęcz. 643—649 g/l 23.50—23,75 jęcz 620,5—626,5 g/l 23,00—23,25;

Przetwory młynarskie.

Nowe standarty: Mąka żytnia gat. I 0—70% wł. w 00,00—33.00 mąka żytnia razowa 0—95% wł. w. 00,00—8.00 **Dotychczasowe standarty:** Mąka żytnia gat. I 0—65% 35.50—36.00, mąka żytnia gat. I. 0—65% wł. w. (dla okręgu bydgoskiego) 00.00—43,00; mąka żytnia pośl. ponad 65% wł. w. 00,00—00,00.
Nowe standarty: Mąka pszenna gat I 0—65% wł. w. 00,00—43,00; mąka pszenna gat. II 65—70% wł. w 31,5 32,50; mąka pszenna gat. II A 65—75% wł. w. 29,50—30,50 mąka pszenna gat III 70—75% wł. w. 26,00—27,00 mąka pszenna razowa 0—95% wł. w. 36,00—36,50. Otręby żytnie wymiał stand 16.00—16.50; Otręby pszenne miałkie stand 15,50—16.00; Otręby pszen. średnie 15.25—15.75 Otręby pszen. grube 15,75—16.00; Otręby jęczmienne 16.50—17,00;

Artykuły strączkowe.

Groch Wiktoria 22.00—24,00; groch Folgera 22,00—24,00; groch polny 22,00—23,00; wyka 25,00—26,00; peluszka 22.50—23,50; łubin niebieski 13.00—13,50, łubin żółty 13,50—14.00 seradela 22,50—24.50

Nasiona.

Rzepak zimowy bez worka 00,00—00,00; rzepik zimowy bez worka 00.00—00,00. mak niebieski 68,00—72,00 siemię lniane 50,00—53,00; gorczyca 32,00—34,00; koniczyna żółta odłuszczona 60,00—70,00 koniczyna biała 100.00—130,00; koniczyna czerw. surowa 95,00—115,00; koniczyna czyszczona 97% 130,00—140,00.

Artykuły pastewne.

Makuch lniany 22,00—22,50; makuch rzepakowy 17,50—18,00; makuch słonecznikowy 40/42% 23,00—24,00; śrut soja 23,00—23,50; wytłoki suszone 0,00—0,00; ziemniaki pomorskie 6,00—6,50; ziemniaki jadalne 5,75—6,75; ziemniaki fabryczne kg. % 00,00; płatki ziemniaczane 22,00—22,50; słoma żytnia luzem 0,00—0,00; słoma żytnia prasowana 4,00—4,50; siano nadnoteckie luzem 6,75—7,25; siano nadnoteckie prasowane 7,50—8,00. Ogólne usposobienie: stałe.

Zderzenie motocyklisty z autobusem miejskim.

W ub. piątek zderzył się przy zbiegu ulicy Warszawskiej i ul. Zygmunta Augusta autobus miejski z jadącym na motocyklu Helmutem Franzem, zam. przy Nowym Rynku nr 16. Pojazdy zostały lekko uszkodzone a Franz odniósł drobne okaleczenia. Policja prowadzi dochodzenia, celem stwierdzenia winy.

Na budowę kościoła w Czyżkówku.

Zł 2,— p. Irena Wojtaszewska — pp. rejenta Stanisława Janickiego, Marsz, Focha 2, sekretarza Franciszka Malinowskiego, Marsz. Focha 2, Leokadię Mutschlerową, Gdańska 91, Adolfa Godnego, Piotrowskiego, Stanisławostwa Kundów, Jary 22, sekr. Józefa Lisieckiego, Marsz. Focha 2, Józefa Muślewskiego, Nakielska, Waleriana Hübnera, Św. Trójcy 12.

Zł 2,— p. Machtowa Kazimiera — pp. Drabińską Marię, Chełmińska, Zgorzelak Bronisławę, Marsz. Focha, Bronisławę Rampalską, Grunwaldzka, Wypijewską Wandę, Grunwaldzka.

Zł 2,— Steczkowa Pelagia — pp. Stan. Płocek, Sienkiewicza, Heizową Helenę, Miedzyn, Gebierową Stanisławę, Grunwaldzka, Marchewkę Władysławę, Kościuszki.

*

— **Zł 5,—** złożył p. Urbański Feliks na kościół na Bielawkach.

— **Miłosierdziu bliźnich polecamy** biedną rodzinę na peryferiach miasta, złożoną z czterech głów, a której cały dobytek składa się z jednego jedynego łóżka i tapczanu. Kto pragnie ofiarować drugie **łóżko,** zechce łaskawie adres swój złożyć w naszej redakcji.

— **Akademia żołnierska,** poświęcona pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego, zorganizowana przez Polski Biały Krzyż oraz rozdanie nagród za ankiety i konkursy czytelnictwa, odbędą się w środę, dnia **12 maja** w hali ćwiczeń pułku „Dzieci Bydgoskich" **o godz. 16,** a nie jak przedtem podano o godz. 17-ej.

B. K. S. „Wodnik" wynajmnuje stoiska dla kajaków. Informacji udziela sekretariat Klubu ul. Piotra Skargi 13 m. 1, tel. 24-97. Codziennie od godz. 10—2 i 4—5 po poł.

Kalendarzyk Chrześc. Dem.

KOŁO ŚRÓDMIEŚCIE.

Zebranie plenarne odbędzie się **we wtorek, dnia 11 maja br.,** o godz. 19,30 w lokalu „Pod Lwem" przy ul. Marsz. Focha. Prelekcję wygłosi **p. red. Jan Teska.**

Ze względu na ważność prelekcji, zapraszamy również członków bratnich kół.

Zarząd.

Sprawy sokole.

Tow. Gimn. Sokół III.

Zebranie plenarne odbędzie się we wtorek, 11 bm. o godz. 19,30 w sali Pod Lwem, ul. Marsz. Focha. Wszyscy ci, którzy chcą jechać na zlot związkowy do Katowic, winni się stawić na powyższym zebraniu, celem omówienia pilnych spraw.

FABRYKA ARTYKUŁÓW ELEKTROTECHNICZNYCH INŻ. ST. CISZEWSKI w BYDGOSZCZY nagrodzona przez Min. Przem. i Handlu złotym medalem

Znane są w całej Polsce ze swej pierwszorzędnej jakości wyroby fabryki Artykułów Elektrotechnicznych inż. St. Ciszewski, Sp. z o. o. w Bydgoszczy. Firma ta ma wielkie zasługi w rozwoju polskiego przemysłu elektrotechnicznego. Dowodem uznania tych zasług było przyznanie firmie St. Ciszewski złotego medalu na wystawie przemysłu elektrotechnicznego w Warszawie. Ostatnio fabryka bydgoska zdobyła nowe zaszczytne odznaczenie. Ministerstwo Przemysłu i Handlu przyznało mianowicie firmie St. Ciszewski w Bydgoszczy złoty medal na jej niedoścignione wyroby. Chlubne to odznaczenie jest w pełni zasłużone.

440 dzieci parafii Serca Jezusowego przystąpiło do I Komunii św.

Podniosłą i piękną uroczystość przeżywała wczorajszej niedzieli parafia Serca Jezusowego. Po raz pierwszy przystąpiło bowiem do Stołu Pańskiego 440 dzieci, (chłopcy i dziewczęta). W uroczystej procesji w której brały udział towarzystwa kościelne z sztandarami, dziatwa wyruszyła z szkoły im. Sienkiewicza przy ul. Sowińskiego do kościoła Serca Jezusowego. Procesję prowadził ks. kanonik Stepczyński w otoczeniu duchowieństwa.

W kościele, zapełnionym po brzegi, przed ołtarzem miejsce zajęła dziatwa, która przeżywała najpiękniejszą chwilę życia. Od stóp ołtarza pięknie przemówił do dzieci ks. kanonik Stepczyński, uwypuklając doniosłość momentu przyjęcia pierwszej Komunii św., po czym ks. kanonik odprawił uroczystą mszę św. Piękny był widok, gdy dziatwa równo ubrana, dziewczynki w bieli, a chłopcy w granatowych ubrankach, przy jarzących się świecach, przystępowała do Stołu Pańskiego. Głębokie wzruszenie ogarnęło rodziców i wychowawców.

Nie zapomniano o żadnym dziecku. Wszystkie miały się radować w tym wielkim, pamiętnym dla nich dniu. Najbiedniejszym dziećmi bowiem troskliwie zaopiekowały się panie z Konferencji św. Wincentego a Paulo, które odziały 80 dzieci a po uroczystości podejmowały biednych dzieci śniadaniem. Piękny i niezapomniany to był dzień w parafii Serca Jezusowego.

Ze zjazdu dyrektorów gimnazjów i seminariów w Bydgoszczy.

W ub. piątek w godzinach popołudnowych dyrektor departamentu p. Pollak, kurator Poznańskiego Okręgu Szkolnego Jakóbiec i wizytator szkół średnich p. Seweryn w obecności decernenta szkolnictwa miejskiego p. radcy Mencla zwiedzali znajdującą się w trakcie budowy szkołę powszechną na Zimnych Wodach, a następnie szkołę powszechną na Bielawkach. Goście uczestniczyli również w lekcjach, m. in. byli na wykładzie dla niewidomych oraz na popisach chórów i orkiestry niewidomych. Wieczorem skorzystali z zaproszenia p. dyr. Stomy i byli na przedstawieniu sztuki Fredy „Oj, młody, młody".

Straszna śmierć dziecka w wrzącej wodzie.

W strasznych męczarniach zmarł w ub. sobotę w szpitalu św. Floriana dwuletni synek kolejarza Franciszka Klunkla, Jerzy, zam. w Kapuściskach przy ul. Bocznej 7. Podczas, gdy matka udała się na chwilę do kuchni, synek zbliżył się do stojącej na podwórzu wanny z wzrącą wodą i wpadł do wrzątka. Na krzyk dziecka przybiegła zrozpaczona matka i wyciągnęła chłopca. Doznał on tak silnego poparzenia rąk i nóg — poparzenia trzeciego stopnia — tak, że po kilku godzinach w strasznych męczarniach, przewieziony do szpitala, chłopiec wieczorem zakończy życie.

Napad na powracającą do domu bufetową.

Bezczelnego napadu dokonał onegdaj w późnych godzinach wieczornych pewien nieznany opryszek na powracającą z pracy do domu bufetową Irenę Wentzlównę, zam. przy ul. Na Wzgórzu 27. Pragnąc skrócić sobie drogę, bufetowa szła aleją przy śluzie przy ul. Garbary, gdy nagle rzucił się na bezbronną kobietę opryszek, zamierzając dokonać czynu lubieżnego. Na szczęście wobec energicznej obrony i podniesionego krzyku ze strony napadniętej, opryszek odstąpił od swej ofiary, zdołał jednak bufetowej zerwać z ręki złoty zegarek branzoletkowy i ulotnić się w ciemnościach.

— **Książeczki kontrolne czyszczenia kominów.** Doszło do wiadomości Zarządu Miejskiego, jako władzy przemysłowej I instancji, że niektórzy właściciele domów wzgl. zastępcy odmawiają przyjęcia książeczek kontrolnych wycieru kominów, których dostarczają za zwrotem własnych kosztów koncesjonowani okręgowi przedsiębiorcy kominiarscy. Zarząd Miejski przeprowadza obecnie kontrolę, czy właściciele domów posiadają dla każdego budynku oddzielnie książkę kontrolną. W razie stwierdzenia braku książeczki nałoży się grzywnę.

Z życia towarzystw.

Poniedziałek, dnia 10 maja.

Godz. 17,00: **Koło Kobiecie LOPP. nr. 1.** Zebranie miesięczne połączone z herbatką towarzyską w lokalu Samopomocy Kobiet, Krasińskiego 4 parter.

— **Panie Mił. przy Farze.** Zebranie w Zakładzie św. Floriana.

Godz. 19,00: **Zw. Rezerwistów Koło 6 Jachcice.** Zebranie miesięczne w lokalu p. Orczykowskiego, ul. Saperów 75. Godz. 18,00: zebranie zarządu.

Godz. 19,45: **Kat. Stow. Kobiet oddział pań pracujących w handlu i konfekcji.** Zebranie propagandowe w ognisku parafialnym przy kościele św. Trójcy.

Godz. 20,00: **Tow. Oświat. „Lech".** Zebranie plenarne w lokalu p. Mellerowej, plac Piastowski.

* * *

Anglo-Polish Society of Bydgoszcz. Dnia 11 bm. meeting się nie odbędzie. Dnia 18 b. m. godz. 20 wygłosi odczyt p. Tadeusz Jankowski pt. „Sailor's Life", po czym herbatka. Wznowienie wykładów nastąpi w 2-ej połowie września br.

Stan wody na Wiśle w dniu 10 bm.: Kraków —2.61, Zawichost 1.60, Warszawa 1.72, Płock 1.55, Toruń 1.67, Fordon 1.64, Chełmno 1.46, Grudziądz 1.68, Korzeniowo 1.77, Piekło 1.60, Tczew 1.29, Einlage 2.24, Schiewenhorst 2.38.

Odpowiedzi redakcji

Jaroch — Chełmno. W tym wypadku ustawowo nie można zmusić sąsiada do przejęcia wody z roli. Spróbować załatwić tą sprawę polubownie za pośrednictwem wójta. Zwłoka w odpowiedzi powstała na skutek dłuższego wyjazdu współpracownika naszego do spraw rolnych.

M. J. Koronowo. Wyrób sztucznego lodu jest dość kosztowny, wymaga specjalnych maszyn i chemikalii. Maszyny takie dostarczą (dla rzeźników, restauratorów itp. zakładów) fabryka Cegielskiego w Poznaniu.

Czytelnik z 1925 r. Autentyczność skrzypiec, mających cechy Stradivariusa, może orzec tylko fachowiec. Prosimy się zwrócić po bliższe informacje do Miejskiego Konserwatorium Muzycznego w Bydgoszczy, ul. Piotra Skargi 14.

Ochotnik. Medal Pamiątkowy za Wojnę 1918 — 1921 przysługuje Panu całkowicie. Powołać się Pan może na Monitor Polski Nr 233/28, poz. 533, Nr 252/28, poz. 600, Nr 240/29, poz. 549 i Nr 255/29, poz. 597. Medal Pamiątkowy za Wojnę 1918—1921 nadaje Minister Spraw Wojskowych i do niego trzeba się zwrócić z podaniem.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości. Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy II rewiru Mieczysław Mystkowski, zam. w Bydgoszczy przy ul. Ign. Paderewskiego nr 3 na podstawie art. 602 K.P.C. niniejszym podaje do publicznej wiadomości, że dokona sprzedaży niżej wyszczególnionych ruchomości: **Dnia 14 maja 1937 r.** o godz. 10 ruchomości składających się z mebli i maszyn biurowych oszacowanych na zł 1.190,— w domu nr 7 przy ul. Mostowej. **Dnia 14 maja 1937 r.** o godz. 10.30 w domu nr 6 przy ul. Król. Jadwigi ruchomości należących do W. Wiśniewskiego, składających się z mebli oszacowanych na zł 5.040,—. **Dnia 20 maja 1937 r.** o godz. 10 w domu nr 3 przy ul. Mostowej, ruchomości należących do f. „Mercedes" składających się ze 100 par pantofli damskich, oszacowanych na zł 760,—. **Dnia 20 maja 1937 r.** o godz. 10,30 ruchomości należących do f. „Mercedes", znajdujących się w f. C. Hartwig przy ul. Dworcowej nr 56, składających się z pantofli, pończoch damskich itp. oszacowanych na zł 583,—. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej podanym. (9152

Bydgoszcz, dnia 7 maja 1937 r.

Komornik (—) M. Mystkowski.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości. Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, rewiru I, Józef Szubartowski, mający kancelarię w Bydgoszczy, ul. Cieszkowskiego Nr 10, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia **12 maja 1937 r.** o godz. 11-tej w Bydgoszczy, ul. Szczecińska Nr 1, odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, składających się z mebli, oszacowanych na łączną sumę zł 1.216. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Bydgoszcz, dnia 21 kwietnia 1937 r.

9172) **Komornik** (—) J. Szubartowski.

W dniu 13 maja br. o godz. 10-tej w Sądzie Grodzkim w Inowrocławiu pokój 33, odbędzie się w II. terminie

przymusowa sprzedaż nieruchomości

położonej w Inowrocławiu, przy ul. Kasztelańskiej 8. Nieruchomość składa się z 2 piętrowego domu mieszkalnego, oficyn oraz podwórza. Cena wywołania w drugim terminie wynosi zł 16.200,— $^{2}/_{3}$ ceny zaś rękojmia zł 2.430,—. Bliższych informacyj udzieli **K. K. O. miasta Inowrocławia,** Rynek. (9155

ś. † p.

Dr Zdzisław Szwaykowski

adwokat

opatrzony św. Sakramentami, zasnął w Panu dnia 9 maja 1937 r. (9161

Obrzęd pogrzebowy odbędzie się we wtorek dnia 11 maja br. o godz. 15.30 z kaplicy szpitala Św. Floriana na cmentarz parafii Serca Jezusowego, o czym zawiadamia w ciężkim smutku pogrążona

Rodzina.

Bydgoszcz, dnia 10 maja 1937 r.

†

Dnia 9-go maja 1937 r. zasnął w Bogu opatrzony Sakramentami św. ś. p.

Dr Zdzisław Szwaykowski

długoletni syndyk teatru.

W zmarłym tracimy wielkiego przyjaciela teatru i aktorów oraz prawdziwego mecenasa sztuki.

Cześć Jego pamięci.

9167) **Dyrekcja Teatru Miejskiego w Bydgoszczy.**

Za oddanie ostatniej przysługi ś. p. **Ludwikowi Handkemu** składamy najserdeczniejsze

Bóg zapłać

Przewielebnemu Duchowieństwu, pp. Przełożonym, kolegom K. P. W. oraz znajomym

9154) **Żona i rodzina.**

BEZPŁATNY

KURS ROBÓT RĘCZNYCH

urządza Firma:

Henryk ALBIN

9169) SKŁAD WEŁNY — WŁÓCZKI — NICI C-M-S

ulica Gdańska nr 53

Zgłoszenia na kurs od 12. V. br. Początek kursów od 18. V. br.

C-M-S — Nici do robótek — C-M-S

Restauracja i Kawiarnia

w „Domu Społecznym"

poleca: napoje: dobrze pielęgnowane piwa, wina krajowe i zagraniczne, likiery i doborową kuchnię. **Ceny bardzo przystępne.**

Toruń, Mickiewicza 2/4, telefon 27-55

9153) **Paweł Marszałkowski.**

Czytajcie **„Dziennik Bydgoski"!**

Otwierajcie szafy! Przeglądajcie garderobę!

Najlepiej odzież wiosenną czyści chemicznie i farbuje

BARWA KAŁAMAJSKI

Filia w Bydgoszczy ul. Gdańska 27.

3926

Napisowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 cyfr = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi jedno słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

Drobne ogłoszenia

Większe ogłoszenia wśród drobnych 50 % drożej jak w zwykłym dziale ogłoszeń.

Dla poszukujących posady 20% zniżki. Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 9

Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia, ani do zwrotu pieniędzy.

POLECENIA

Tapety
najnowsze desenie najkorzystniej J. Tyczyński, Gdańska 40. 6070

Drut kolczasty ocynk. Siatka ocynk. do płotu Kosiarki ręczne „Alexanderwerk" i wszelkie narzędzia ogrodnicze

Juliusz Musolff T. z o. p. (7742

Bydgoszcz ulica Gdańska 7.

Meble
wszelkiego rodzaju z gwarancją najtaniej dostarcza (7220

Bydgoska Hala Mebli
właśc.: **A. Zieliński**
Bydgoszcz, Śniadeckich 40.

SPRZEDAŻE

Hotel
16 pokoi, restauracja z pełnym wyszynkiem, dom 3 piętrowy sprzedam lub wydzierżawię. Wacław Dakowski, Lubawa, Pomorze, Gdańska 22. (8896

Kawiarnię
dobrze prosperującą, centrum Poznania, sprzedam Of. „Par" Poznań, pod „55,131". (9044

Dom 8747
ogrodem. Toruńska 116.

Repertuar kin bydgoskich:

KRISTAL: „Tańczący pirat" i nadprogram.
ADRIA: „Szarża lekkiej brygady" i nadprogram.
APOLLO: „Władca podwodnego świata" i nadprogram.
REWIA: Na ekranie „Piekielny wąwóz" z Buch Jonesem i „Bohaterska brygada" z Jack Holm. Na scenie nowa rewia.
BAŁTYK: „Flip i Flap jako Cyrkowy" i „Alarm w nocy".

Dom
wagę stołową, stół rozsuwany. Ujejskiego 22. (9102

Dom
3 mieszkaniowy, 4 morgi ogrodu, nadaje się na letnisko, blisko wody, lasu. Harcerska 5. 8909

Sprzedam
dom z zabudowaniami, dużym ogrodem owocowym, placami budowlanymi, dobra egzystencja. Wiadomość Toruńska 130. (8317)

Kolonialkę (9149
dobrze prosperującą z powodu wyjazdu sprzedam. Grunwaldzka 54, kiosk.

Dom
piętrowy sprzedam. Ulica Jana z Brzozogłów nr 14, Jary. (9142

2 centnarowe
worki tanio na sprzedaż. Wileńska 11, telef. 3536, m. 1. (6950

Kompletne 9129
urządzenie składowe do dużego składu tanio na sprzedaż. Starogard, Hallera 16, b. Karpenkiel.

Wóz
2 calowy, półszorki, tanio sprzedam. Nowodworska 41—8. 9127

Wózek
dziecięcy sprzedam. Nakielska 10—3. (9124

Samochód
reklamowy sprzedam. — Gdańska 113—1. (4820

Wózek
dziecięcy nowy. Toruńska 70—7. (9136

Rower
damski i męski sprzedam. Kujawska 5. (9143

Samochód
Citroen, samojazd, powózkę, rolwóz sprzedam. Kujawska 5. 9144

Jasne
i ciemne ubranie. Swiętojańska 22—3. 4902

KUPNA

Psa
podwórzowego ostrego 1—2 lat wilka — dobermanna kupię. Podgórna 20, gospodarz. (9151

Kupię
za gotówkę 1—2 morgi roli, Bydgoszczy lub przedmieściu. Zgł. z podaniem ceny do Dziennika Bydgoskiego pod „Ziemia". 9146

Używane
dłuta rzeźbiarskie kupię. Pomorska 55—4. (4816

Kupię (9156
wilka czujnego, możliwie tresowanego. Oferty pod nr „9156" do Dzien. Bydg.

POSADY WOLNE

Trio
muzyczne, pierwszorzędne z akordionem, jazzbandem, z trąbką lub saksofonem i śpiewem potrzebne do Hotelu Centralnego w Chełmnie. (8962

Poszukuję
młodą pilną i uczciwą ekspedientkę do składu kolonialnego z restauracją na wieś. Oferty pod „K. K. 100" filia. (4766

Technika
dentystycznego obeznanego w operatywie, poszukuję. Oferty z podaniem pensji, fotografii pod nr „31". (9063

Ogrodowczyka
lub ogrodniczkę zgodzi Majętność Będzitowo Barcin. Koń na sprzedaż. (9121

Potrzebna
gosposia do pensjonatu. Zgł. piśmienne Warszawa ul. Włodarzewska 23—8, Lasocka. 4884

Dzielny
stolarz potrzebny. Długosza 14. (4882

Dójarz
samotny potrzebny. Busse Prądki - Ciele. (9160

Fryzjer (9147
i fryzjerka na stałe potrzebni. Henryka Dietza 4.

Fryzjer
na stałe potrzebny. Kujawska 26. (9137

Potrzebny
cukiernik na wypomóżkę. Długa 61. 9138

Służąca
Gdańska 46, m. 5. (9140

Fryzjer
i fryzjerka, potrzebni. Grunwaldzka 81. (9139

Potrzebna (9141
panna podręczna wykwalifikowana do czapek zaraz. Wełniany Rynek 12—4.

Kilka kobiet
do prac ogrodowych i służąca potrzebni zaraz. Bosiacki, Młyńska 2. (9148

Potrzebna
fryzjerka dobra w żelazkowej na stałe od zaraz. Sniadeckich 39. 9132

Malarz
strycharz, potrzebny. Sw. Trójcy 18—5. (9133

2 fryzjerów
starszy i młodszy, potrzebni na stałe. Kujawska 30. (9134

Służąca
potrzebna. Kordeckiego 13, skład. 9131

POSADY POSZUKUJĄ

Szofer
żonaty, trzeźwy, szuka stałej pracy, na żądanie może stawić kaucję. Zgł. Dziennik Bydgoski pod „Kaucja W". (9119

Śliczne

Wózki dziecięce i sportowe
wykwintne, praktyczne w wielkim wyborze, po korzystnych cenach poleca (6380
F. Kreski
Gdańska 9.

9157

Szofer - stangret
poszukuje posady stałej lub przejściowej, miejsce obojętne. Oferty „Szofer". (9123

Czeladnik (9159
rzeźnicko-wędliniarski-szofer poszukuje posady. Oferty do Dziennika Bydg.

Kupiec
z branży skór surowych i garbarowanych poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia do Dziennika Bydgoskiego pod nr „105". (9126

Poszukuję
dla syna mego lat 17 z ukończeniem szkoły powszechnej, wysoki, mocno zbudowany, nauki w branży kolonialnej w ruchliwym interesie. M. Gołębiewski, Świecie n. W. Dworcowa 19. (9046

Cena w tej rubryce 1 wiersz 50 gr

1 pokojowe:
kuch. 15 zł Sniadeckich 39/1

kuch. 15 zł. Sniadeckich 13/1

2 pokojowe:
kuchnia. Szubińska 19.

Br. Pierackiego 61 od 4—6.

5 pokojowe:
II piętro. Gdańska 86/2.

Pięcio
pokojowe z wygodami wolne. Wiadomość Zduny 11/3. (4781

Mieszkanie (4731
4 pokoj. z komfortem do wynajęcia. Gdańska 91.

3 pokoje
kuchnią. Niegolewskiego nr 15. (9128

Mieszkanie
2 pokoje kuchnia, wolne Kujawska 80. (9117

5 pokojowe
Gimnazjalna 8. Wiadomość: Gimnazjalna 4, I. p. lub Cieszkowskiego 16, m. 3. (4883

3 pokoje
do wynajęcia od 1. VI. 37. Wiadomość Dziennik Bydgoski. (9145

3 pokojowe
wygodami przy nowej elektrowni. Oferty filia „Słoneczne". (4896

4 pokojowe
słoneczne zł 55,—, Kordeckiego 24, m. 6. 8480

MIESZKANIA SZUKA

Mieszkanie
1-pokojowe z kuchnią poszukuje urzędniczka. Zgłoszenia pod „Pewna" do Biura Ogłoszeń, Dworcowa nr 54. 9162

3—4 pokojowe
mieszkanie z łazienką i tp. od 1 czerwca poszukuję. Oferty pod „S. 446" do Biura Ogłoszeń, Dworcowa 54. (9155

DZIERŻAWY

Cegielnia Jabłowo
pow. Starogard st. kolei na miejscu — do Starogardu 5 klm. szosą, na dogodnych warunkach do wydzierżawienia. Bliższe wiadomości udziela Zarząd maj. Jabłowo, tel. Starogard 24. (8791

Piekarnię
poszukuję w kośc. wiosce na razie celem dzierżawy późniejsze kupno lub zamienię mój dom czynszowy, 2 morgi, ogrodem, położony koło Grudziądza w kośc. wiosce, na piekarnię. Pośrednicy nie wykluczeni. Of. do Dzien. Bydg. pod „100". (9077

170
mórg korzystnie wydzierżawię. Sokołowski, Sniadeckich 52. 4907

POKOJE WOLNE

Pokój (8433
umeblowany dla solidnego pana z utrzymaniem. Ul. Unii Lubelskiej 7, m. 3, przy głównym dworcu.

Niekrępujący
pokój, dobrze umeblowany, słoneczny z wszelkimi wygodami, dla pana do wynajęcia ul. 20 Stycznia nr 23, m. 2. (8899

Pokój
umeblowany. Sniadeckich 39—5. 5904

Umeblowany
używaniem kuchni zaraz. Chrobrego 24—1. (4903

Próżny
samotnym. Swiętojańska nr 21—8. (4900

Elegancki
pokój z balkonem dla kulturalnego pana. Gdańska 51, m. 5. (9122

POKOJU POSZUKUJĄ

Pokój (9135
mały skromny, poszukuję zaraz. Of. pod „Słońce".

LETNISKA

Dokąd wyjechać
na letnisko, kurację wskaże bezpłatnie Evest biuro etnisk. Gdańska 34/36. (8975)

ZGUBY

Zgubioną
książeczkę wojskową na nazwisko Juliusz Rohde, unieważniam. (8844

Okulary
zgubiono. Oddać Promenada 1—4. Wynagrodzenie. (9150

DZISIEJSZE DZIECI.

— Tatusiu, miałem z twoją żoną znów bardzo przyjemną scenę.

Ceny ogłoszeń: 25 gr. za wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej szerokości 38 mm. Za reklamy na stronie przed ogłoszeniami 70 gr., w tekście na drugiej i trzeciej stronie 1,20 zł. na dalszych stronach 1,00 zł. za milim. 1 łam., szer. 67 mm. Drobne ogłoszenia słowo tytułowe 25 gr., każde dalsze 15 gr.; dla poszukujących pracy oraz na nekrologi 20 % zniżki. Większe ogłoszenia, zamieszczone wśród drobnych, 50 % drożej jak w zwykłem dziale ogłoszeniowym. Przy powtórzeniu ogłoszeń o tym samym tekście udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 25% dopłaty. — Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca o 20% drożej. Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsce administracja nie odpowiada. — Miejsce płatności: Bydgoszcz. — Konta bankowe: Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Ludowy. Konto czekowe: P. K. O. 203713 Poznań.

Wydawca, nakładem i czcionkami: Drukarnia Bydgoska Sp. Akc. w Bydgoszczy. — Za wiadomości z Gdyni i wybrzeża odpowiedzialny: Witold Wasilewski w Gdyni; za kronikę toruńską: Roman Kobierski w Toruniu; za wszystkie inne działy: Stanisław Nowakowski w Bydgoszczy.